Α.Ο.Δ.Ο.

ΤΙΜΑΤΑΙ Δ. 15 — ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ — ΤΙΜΑΤΑΙ Δ. 15

ΑΘΗΝΑΙ, ΚΥΡΙΑΚΗ 2 Ἀπριλίου 1906 | ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ | ΕΤΟΣ Γ' — ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 121—18

ΠΑΣΧΑΛΙΑΤΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

ΧΩΡΙΣ ΣΤΕΦΑΝΙ

(Α. Παπαδιαμάντη.)

Τάχα δὲν ἦτον οἰκοκυρὰ κι' αὐτὴ στὸ σπίτι της καὶ στὴν αὐλή της; Τάχα δὲν ἦτο κι' αὐτή, ἕναν καιρόν, νέα μὲ ἀνατροφήν; Εἶχε μάθῃ γράμματα εἰς τὰ σχολεῖα. Εἶχε πάρῃ τὸ δίπλωμά της ἀπὸ τὸ Ἀρσάκειον.

Κ' ἐτήρει ὅλα τὰ χρέη της τὰ κοινωνικά, καὶ μετῆρχετο τὰ οἰκιακὰ ἔργα της, καλλίτερ' ἀπὸ κάθε μίαν. Εἶχε δὲ μεγάλην καθαριότητα εἰς τὸ σπίτι της, κ' εἰς τὰ κατώφλια της, πρόθυμη ν' ἀσπρίζῃ καὶ νὰ σφουγγαρίζῃ, χωρὶς ποτὲ νὰ βαρύνεται, καὶ χωρὶς νὰ δεικνύῃ τὴν παραξενιὰν ἐκείνην ἥτις εἶνε συνήθης εἰς ὅλας τὰς γυναῖκας τὰς ἀγαπώσας μέχρις ὑπερβολῆς τὴν καθαριότητα. Καὶ ὅταν ἔμβαινεν ἡ Μεγάλη Ἑβδομάς, ἐδιπλασίαζε τ' ἀσπρίσματα καὶ τὰ πλυσίματα, τόσον ὁποῦ ἔκαμνε τὸ πάτωμα ν' ἀστράφτῃ, καὶ τὸν τοῖχον νὰ ζηλεύῃ τὸ πάτωμα.

Ἤρχετο ἡ Μεγάλη Πέμπτη καὶ αὐτὴ ἄναφτε τὴν φωτιάν της, ἔστηνε τὴν χύτραν της, κ' ἔβαπτε κατακκόκινα πασχαλινὰ αὐγά. Ὕστερον ἡτοίμαζε τὴν λεκάνην της, ἐγονάτιζεν, ἐσταύρωνε τρεῖς φορὰς τ' ἀλεῦρι κ' ἐζύμωνε καθαρὰ καὶ τεχνικὰ τῆς κουλούραις, κ' ἐνέπηγε σταυροειδῶς ἐπάνω τὰ κόκκινα αὐγά.

Καὶ τὸ βράδυ ὅταν ἐνύχτωνε, δὲν ἐτόλμα νὰ πάγῃ ν' ἀνακατωθῇ μὲ τὰς ἄλλας γυναῖκας διὰ ν' ἀκούσῃ τὰ Δώδεκα Εὐαγγέλια. Ἤθελε νὰ ἦτον τρόπος νὰ κρυβῇ ὄπισω ἀπὸ τὰ νῶτα καμμιᾶς ὑψηλῆς καὶ χονδρῆς, ἢ εἰς τὴν ἄκραν οὐρὰν ὅλου τοῦ στίφους τῶν γυναικῶν, κολλητὰ μὲ τὸν τοῖχον, ἀλλ' ἐφοβεῖτο μήπως γυρίσουν καὶ τὴν κυττάξουν.

Τὴν μεγάλην Παρασκευὴν ὅλην τὴν ἡμέραν ἐρρέμβαζε κ' ἔκλαιε μέσα της, κ' ἐμοιρολογοῦσε τὰ νειάτα της, καὶ τὰ φίλτατά της ὅσα εἶχε χάσει, καὶ ὠνειρεύετο ξυπνητή, κ' ἐμελετοῦσε νὰ πάγῃ κι' αὐτὴ τὸ βράδυ πρὶν ἀρχίσῃ ἡ ἀκολουθία ν' ἀσπασθῇ κλεφτὰ-κλεφτὰ τὸν Ἐπιτάφιον, καὶ νὰ φύγῃ, καθὼς ἡ Αἱμόρρους ἐκείνη, ἡ κλέψασα τὴν ἴασίν της ἀπὸ τὸν Χριστόν. Ἀλλὰ τὴν τελευταίαν στιγμήν, ὅταν ἤρχιζε νὰ σκοτεινιάζῃ, τῆς ἔλειπε τὸ θάρρος καὶ δὲν ἀπεφάσιζε νὰ ὑπάγῃ. Τῆς ἤρχετο παλμός.

Ἀργὰ τὴν νύκτα, ὅταν ἡ ἱερὰ πομπὴ μετὰ σταυρῶν καὶ λαβάρων καὶ κηρίων ἐξήρχετο τοῦ ναοῦ, ἐν μέσῳ ψαλμῶν καὶ μολπῶν καὶ φθόγγων ἐνσλλάξ τῆς μουσικῆς τῶν ὀρφανῶν Χατζηκώστα, καὶ θόρυβος καὶ πλῆθος καὶ κόσμος εἰς τὸ σκιόφως πολύς, τότε ὁ Γιαμπῆς ὁ ἐπίτροπος προέτρεχε νὰ φθάσῃ εἰς τὴν οἰκίαν του, διὰ νὰ φορέσῃ τὸν μεταξωτὸν κεντητόν του σκοῦφον, καὶ κρατῶν τὸ ἠλέκτρινον κομβολόγιόν του, νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὸν ἐξώστην, μὲ τὴν ματαιουμένην ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος ἐλπίδα ὅτι οἱ ἱερεῖς θ' ἀπεφάσιζον νὰ κάμουν στάσιν καὶ ν' ἀναπέμψουν δέησιν ὑπὸ τὸν ἐξώστην του· τότε καὶ ἡ πτωχὴ αὐτὴ Χριστίνα ἡ Δασκάλα (ὅπως τὴν ἔλεγαν ἕναν καιρὸν εἰς τὴν γειτονιάν) εἰς τὸ μικρὸν παράθυρον τῆς οἰκίας της, μισοκρυμμένη ὄπισθεν τοῦ παραθυροφύλλου ἐκράτει τὴν λαμπαδίτσαν της, μὲ τὸ φῶς ἴσα μὲ τὴν παλάμην της, κ' ἔρριπτεν ἄφθονον μοσχολίβανον εἰς τὸ πήλινον θυμιατόν, προσφέρουσα μακρόθεν τὸ μύρον εἰς Ἐκεῖνον, ὅστις ἐδέχθη ποτὲ τὰ ἀρώματα καὶ τὰ δάκρυα τῆς ἁμαρτωλοῦ, καὶ μὴ τολμῶσα ἐγγύτερον νὰ προσέλθῃ καὶ ἀσπασθῇ τοὺς ἀχράντους καὶ ἠλοτρήτους καὶ αἱμοσταγεῖς πόδας Του.

Καὶ τὴν Κυριακὴν τὸ πρωί, βαθειὰ μετὰ τὰ μεσάνυκτα, ἵστατο πάλιν μισοκρυμμένη εἰς τὸ παράθυρον, κρατοῦσα τὴν ἀνωφελῆ καὶ ἀλειτούργητην λαμπάδα της, καὶ ἤκουε τὰς φωνὰς τῆς χαρᾶς καὶ τοὺς κρότους, κ' ἔβλεπε κ' ἐζήλευε μακρόθεν ἐκείνας, ὁποῦ ἐπέστρεφαν τρέχουσαι φροῦ—φροῦ ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν, φέρουσαι τὰς λαμπάδας των λειτουργημένας, ἀναμμένας ἕως τὸ σπίτι, εὐτυχεῖς, καὶ μέλλουσαι νὰ διατηρήσωσι δι' ὅλον τὸν χρόνον τὸ ἅγιον φῶς τῆς Ἀναστάσεως. Καὶ αὐτὴ ἔκλαιε κ' ἐμοιρολογοῦσε τὴν φθαρεῖσαν νεότητά της.

Μόνον τὸ ἀπόγευμα τῆς Λαμπρῆς, ὅταν ἐσήμαινον οἱ κώδωνες τῶν ναῶν διὰ τὴν Ἀγάπην, τὴν Δευτέραν Ἀνάστασιν καλουμένην, μόνον τότε ἐτόλμα νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὴν οἰκίαν, ἀθορύβως καὶ ἐλαφρὰ πατοῦσα, τρέχουσα τὸν τοῖχον—τοῖχον, κολλῶσα ἀπὸ τοῖχον εἰς τοῖχον, μὲ σχῆμα καὶ μὲ τρόπον τοιοῦτον ὡς νὰ ἔμελλε νὰ εἰσέλθῃ διά τι θέλημα εἰς τὴν αὐλὴν καμμιᾶς γειτονίσσης. Καὶ ἀπὸ τοῖχον εἰς τοῖχον ἔφθανεν εἰς τὴν βόρειον πλευρὰν τοῦ ναοῦ, καὶ διὰ τῆς μικρᾶς πλαγινῆς θύρας, κρυφὰ καὶ κλεφτὰ ἔμβαινε μέσα.

Εἰς τὰς Ἀθήνας, ὡς γνωστόν, ἡ πρώτη Ἀνάστασις εἶναι γιὰ τὴς κυράδες, ἡ δευτέρα γιὰ τὴς δούλαις. Ἡ Χριστίνα ἡ Δασκάλα ἐφοβεῖτο τὰς νύκτας νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, μήπως τὴν κυττάξουν, καὶ δὲν ἐφοβεῖτο τὴν ἡμέραν, νὰ μὴ τὴν ἰδοῦν. Διότι ἡ κυράδες τὴν ἐκύτταζαν, ἡ δούλαις τὴν ἔβλεπαν ἁπλῶς. Εἰς τοῦτο δὲ ἀνεύρισκε μεγάλην διαφοράν. Δὲν ἤθελεν ἢ δὲν ἠμποροῦσε νὰ ἐρχεται εἰς ἐπαφὴν μὲ τὰς κυρίας, καὶ ὑπεδιβάζετο εἰς τὴν τάξιν τῶν ὑπηρετριῶν. Αὐτὴ ἦτο ἡ τύχη της.

Ὡραῖον καὶ πολὺ ζωντανόν, καὶ γραφικὸν καὶ παρδαλόν, ἦτο τὸ θέαμα. Οἱ πολυέλεοι ὁλόφωτοι ἀναμμένοι, αἱ ἅγιαι εἰκόνες στιλβουσαι, οἱ ψάλται ἀναμέλποντες τὰ Πασχάλια, οἱ παπάδες ἱστάμενοι μὲ τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὴν Ἀνάστασιν ἐπὶ τῶν στέρνων, τελοῦντες τὸν Ἀσπασμόν.

Ἡ δούλαις μὲ τὰς κορδέλλας των καὶ μὲ τὰς λευκὰς ποδιάς των, ἐμοίραζαν βλέμματα δεξιὰ καὶ ἀριστερά, κ' ἐφλυάρουν πρὸς ἀλλήλας, χωρὶς νὰ προσέχουν εἰς τὴν ἱερὰν ἀκολουθίαν. Ἡ παραμάναις ὡδήγουν ἀπὸ τὴν χεῖρα τριετῆ καὶ πενταετῆ παιδία καὶ κοράσια, τὰ ὁποῖα ἐκράτουν τὰς χρωματιστὰς λαμπάδας των, κ' ἔκαιον τὰ χρυσόχαρτα μὲ τὰ ὁποῖα ἦσαν στολισμέναι, κ' ἔπαιζαν κ' ἐμάλωναν μεταξύ των, κ' ἐζητοῦσαν νὰ καύσουν ὄπισθεν τὰ μαλλιὰ τοῦ πρὸ αὐτῶν ἱσταμένου παιδίου. Οἱ λοῦστροι ἔρριπτον πυροκρότσαλα εἰς πολλὰ ἄγνωστα μέρη ἐντὸς τοῦ ναοῦ, καὶ κατετρόμαζον ταῖς δούλαις. Ὁ μοναδικὸς ἀστυφύλαξ τοὺς ἐκυνηγοῦσε, ἀλλ' αὐτοὶ ἔφευγαν ἀπὸ τὴν μίαν πλαγινὴν θύραν, κ' εὐθὺς ἐπανήρχοντο διὰ τῆς ἄλλης. Οἱ ἐπίτροποι ἐγύριζον τοὺς δίσκους κ' ἔρραινον μὲ ἀνθόνερον ταῖς παραμάναις.

Δύο ἢ τρεῖς νεαραὶ μητέρες τῆς κατωτέρας τάξεως τοῦ λαοῦ, ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ παραμάναις, ἐκρατοῦσαν πεντάμηνα καὶ ἑπτάμηνα βρέφη εἰς τὰς ἀγκάλας. Τὰ μικρὰ ἤνοιγον τεθηπότα τοὺς γλυκεῖς ὀφθαλμούς των, βλέποντα ἀπλήστως τὸ φῶς τῶν λαμπάδων, τῶν πολυελέων καὶ μανουαλίων, τοὺς κύκλους καὶ τὰ νέφη τοῦ ἀνερχομένου καπνοῦ τοῦ θυμιάματος καὶ τὸ κόκκινον καὶ πράσινον φῶς τὸ διὰ τῶν ὑάλων τοῦ ναοῦ εἰσερχόμενον, τὸ ἀνεμίζον ράσον τοῦ ἐκκλησιάρχου κολογήρου, τρέχοντος μέσα-ἔξω εἰς διάφορα θελήματα, τὰ γένεια τῶν παπάδων σειόμενα εἰς πᾶσαν κλίσιν τῆς κεφαλῆς, εἰς πᾶσαν κίνησιν τῶν χειλέων, διὰ νὰ ἐπαναλάβουν τὸ Χριστὸς ἀνέστη. Βλέποντα καὶ θαυμάζοντα ὅλα ὅσα ἔβλεπον, τὰ στιλβοντα κομβία καὶ τὰ στρημμένα μουστάκια τοῦ ἀστυφύλακος, τοὺς λευκοὺς κεφαλοδέσμους τῶν γυναικῶν, καὶ τοὺς στοίχους τῶν ἄλλων παιδίων ὅσα ἦσαν ἀραδιασμένα ἐγγὺς καὶ πόρρω· παίζοντα μὲ τοὺς βοστρύχους τῆς κόμης τῶν βασταζουσῶν, καὶ ψελλίζοντα ἀνάρθρους ἀγγελικοὺς φθόγγους

Δύο ὀκτάμηνα βρέφη εἰς τὰς ἀγκάλας δύο νεαρῶν μητέρων, αἵτινες ἵσταντο ὤμον μὲ ὤμον πλησίον μιᾶς κολώνας, μόλις εἶδαν τὸ ἓν τὸ ἄλλο, καὶ πάραυτα ἐγνωρίσθησαν καὶ συνῆψαν σχέσεις, καὶ τὸ ἓν, ὡραῖον καὶ καλὸν καὶ εὔθυμον, ἔτεινε τὴν μικρὰν ἁπαλὴν χεῖρά του πρὸς τὸ ἄλλο, καὶ εἶλκε πρὸς ἑαυτό, καὶ ἐψέλλιζεν ἀκαταλήπτους οὐρανίους φθόγγους.

Ἀλλ' ἡ φωνὴ τοῦ βρέφους ἦτο λιγεῖα, καὶ ἠκούσθη εὐκρινῶς ἐκεῖ γύρῳ, καὶ ὁ Γιαμπῆς ὁ ἐπίτροπος δὲν ἠγάπα ν' ἀκούῃ θορύβους. Εἰς ὅλας τὰς νυκτερινὰς ἀκολουθίας τῶν Παθῶν πολλάκις εἶχε περιέλθῃ τὰς πυκνὰς τῶν γυναικῶν τάξεις διὰ νὰ ἐπιπλήξῃ πτωχήν τινα μητέρα τοῦ λαοῦ διότι εἶχε κλαυθμηρίσει τὸ τεκνίον της. Ὁ ἴδιος ἔτρεξε καὶ τώρα νὰ ἐπιτιμήσῃ καὶ αὐτὴν τὴν πτωχὴν μητέρα διὰ τοὺς ἀκάκους κλαυθμηρισμοὺς τοῦ βρέφους της.

Τότε ἡ Χριστίνα ἡ δασκάλα ἥτις ἵστατο ὀλίγον παρέκει, ὀπίσω ἀπὸ τὸν τελευταῖον κίονα, κολλητὰ μὲ τὸν τοῖχον, σύρριζα εἰς τὴν γωνίαν ἐσκέφθη ἀκουσίως της—καὶ τὸ ἐσκέφθη ὄχι ὡς δασκάλα, ἀλλ' ὡς ἀμαθὴς καὶ ἀνόητος γυνὴ ὁποῦ ἦτον—ὅτι, καθὼς αὐτὴ ἐνόμιζε, κάνεις, ἂν εἶνε καὶ ἐπίτροπος ναοῦ, δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ ἐπιπλήξῃ πτωχὴν νεαρὰν μητέρα διὰ τοὺς κλαυθμηρισμοὺς τοῦ βρέφους της, καθὼς δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ τὴν ἀποκλείσῃ τοῦ ναοῦ διότι ἔχει βρέφος θηλάζον. Καθημερινῶς δὲν μεταδίδουν τὴν θείαν κοινωνίαν εἰς νήπια κλαίοντα; Καὶ πρέπει νὰ τὰ ἀποκλείσουν τῆς θείας μεταλήψεως διότι κλαίουν; Ἕως πότε ὅλη ἡ αὐστηρότης τῶν «ἁρμοδίων» θὰ διεκδικῆται καὶ θὰ ξεθυμαίνῃ μόνον εἰς βάρος τῶν πτωχῶν καὶ τῶν ταπεινῶν;

Ἐκ τοῦ μικροῦ τούτου περιστατικοῦ, ἡ Χριστίνα ἔλαβεν ἀφορμὴν νὰ ἐνθυμηθῇ ὅτι πρὸ χρόνων, μίαν νύκτα, κατὰ τὴν ὕψωσιν τοῦ Σταυροῦ, ὅταν ἐπῆγε νὰ ἐκκλησιασθῇ εἰς τὸν ναΐσκον τοῦ Ἁγίου Ἐλισσαίου, παρὰ τὴν Πύλην τῆς Ἀγορᾶς, ἐνῷ ὁ ἀναγνώστης ἔλεγε τὸν Ἀπόστολον ὅταν ἀπήγγειλε τὰς λέξεις «τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεός,» αἴφνης, κατὰ θαυμασίαν σύμπτωσιν, ἀπὸ τὸν γυναικωνίτην ἓν βρέφος ἤρχισε νὰ ψελίζῃ μεγαλοφώνως, ἀμιλλώμενον πρὸς τὴν φωνὴν τοῦ ἀναγνώστου. Καὶ ὁποίαν γλυκύτητα εἶχε τὸ παιδικὸν ἐκεῖνο κελάδημα! Τόσον ὡραῖον πρέπει νὰ ἦτο τὸ Ὡσαννὰ τὸ ὁποῖον ἔψαλλον τὸ πάλαι οἱ παῖδες τῶν Ἑβραίων πρὸς τὸν ἐρχόμενον λυτρωτήν. «Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον, ἕνεκα τῶν ἐχθρῶν σου, τοῦ καταλῦσαι ἐχθρὸν καὶ ἐκδικητήν».

Τοιαῦτα ἀνελογίζετο ἡ Χριστίνα, σκεπτομένη, ὅτι καμμία μήτηρ δὲν θὰ ἦτο τόσον ἀφιλότιμος ὥστε νὰ μὴ στενοχωρῆται, καὶ νὰ μὴ σπεύδῃ νὰ κατασιγάσῃ τὸ βρέφος της, καὶ νὰ μὴ παρακαλῇ νὰ ἀνοιχθῇ πλησίον της εἰς τὸν τοῖχον, διὰ θαύματος, θύρα διὰ νὰ ἐξέλθῃ τὸ ταχύτερον. Περιττὰ δὲ ἦσαν αἱ νουθεσίαι τοῦ ἐπιτρόπου, πρόσθετον προκαλοῦσαι θόρυβον, καὶ ἀφοῦ πρὸς βρέφος θηλάζον ὅλα τὰ συνήθη μέσα τῆς πειθοῦς εἶνε ἀνίσχυρα, μόνον δὲ ἡ μήτηρ εἶνε κάτοχος ἄλλων μέσων πειθοῦς, τὴν χρῆσιν τῶν ὁποίων περιττὸν νὰ ἔλθῃ τρίτος τις διὰ νὰ ὑπενθυμίσῃ. Κ'ἔπειτα λέγουν, ὅτι οἱ ἄνδρες ἔχουν περισσότερον μυαλὸ ἀπὸ τὰς γυναῖκας.

Οὕτω ἐφρόνει ἡ Χριστίνα. Ἀλλὰ τί νὰ εἴπῃ; Αὐτῆς δὲν τῆς ἔπεφτε λόγος. Αὐτὴ ἦτον ἡ Χριστίνα ἡ δασκάλα, ὅπως τὴν ἔλεγαν ἕναν καιρόν. Παιδία δὲν εἶχε διὰ νὰ φοβῆται τὰς ἐπιπλήξεις τοῦ ἐπιτρόπου. Τὰ παιδία της τὰ εἶχε θάψει, χωρὶς νὰ τὰ ἔχῃ γεννήσει. Καὶ ὁ ἀνὴρ τὸν ὁποῖον εἶχε δὲν ἦτο σύζυγός της.

Ἦσαν ἀνδρόγυνον χωρὶς στεφάνι.

Χωρὶς στεφάνι! Ὁπόσα τοιαῦτα παραδείγματα!.. Ἀλλὰ δὲν πρόκειται νὰ κοινωνιολογήσωμεν σήμερον. Ἐλλείψει ὅμως ἄλλης προνοίας, χριστιανικῆς καὶ ἠθικῆς, διὰ νὰ εἶνε τοὐλάχιστον συνεπεῖς πρὸς ἑαυτοὺς καὶ λογικοί, ὀφείλουν νὰ ψηφίσωσι τὸν πολιτικὸν γάμον.

Ἀπὸ τὸν καιρὸν ὁποῦ εἶχεν ἀνάγκην ἀπὸ τὰς συστάσεις τῶν κομματαρχῶν διὰ νὰ διορίζεται δασκάλα, εἷς τῶν κομματαρχῶν τούτων, ὁ Παναγῆς ὁ Ντελῃκανάτας, ὁ ταβερνάρης, τὴν εἶχεν ἐκμεταλλευθῇ. Ἅμα ἤλλαξε τὸ ὑπουργεῖον, καὶ δὲν ἴσχυε πλέον νὰ τὴν διορίσῃ, τῆς εἶπεν: «Ἔλα νὰ ζήσουμε μαζύ, κι' ἀργότερα θὰ σὲ στεφανωθῶ». Πότε; Μετ' ὀλίγους μῆνας, μετὰ ἓν ἑξάμηνον, μετὰ ἕνα χρόνον.

Ἔκτοτε παρῆλθον χρόνοι καὶ χρόνοι, κ' ἐκεῖνος ἀκόμη εἶχε μαῦρα τὰ μαλλιά, κι' αὐτὴ εἶχεν ἀσπρίσῃ. Καὶ δὲν τὴν ἐστεφανώθη ποτέ.

Αὐτὴ δὲν ἐγέννησε τέκνον. Ἐκεῖνος εἶχε καὶ ἄλλας ἐρωμένας. Κ' ἐγέννα τέκνα μὲ αὐτάς.

Ἡ ταλαίπωρος αὐτὴ μανθάνουσα, ἐπιπλήττουσα, διαμαρτυρομένη, ὑπομένουσα, ἐγκαρτεροῦσα, ἔπαιρνε τὰ νόθα τοῦ ἀστεφανώτου ἀνδρός της εἰς τὸ σπίτι, τὰ ἐθέρμαινεν εἰς τὴν ἀγκαλιάν της, ἀνέπτυσσε μητρικὴν στοργήν, τὰ ἐπονοῦσε. Καὶ τὰ ἀνέσταινε, κ' ἐπάσχιζε νὰ τὰ μεγαλώσῃ. Καὶ ὅταν ἐγίνοντο δύο ἢ τριῶν ἐτῶν, καὶ τὰ εἶχε πονέσει πλέον ὡς τέκνα της, τότε ἤρχετο ὁ Χάρος, συνοδευόμενος ἀπὸ τὴν ὀστρακιάν, τὴν εὐλογιάν, καὶ ἄλλας δυσμόρφους συντρόφους...καὶ τῆς τὰ ἔπαιρνεν ἀπὸ τὴν ἀγκαλιάν της.

Τρία ἢ τέσσαρα παιδία τῆς εἶχαν ἀποθάνῃ οὕτω ἐντὸς ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ ἐτῶν.

Κι' αὐτὴ ἐπικραίνετο. Ἐγήρασκε καὶ ἀσπρίζε. Κ' ἔκλαιε τὰ νόθα τοῦ ἀνδρός της. Κ' ἐκεῖνα τὰ πτωχά, τὰ μακάρια, περιῖπτοντο εἰς τὰ ἄνθη τοῦ παραδείσου, ἐν συντροφίᾳ μὲ τ' ἀγγελούδια τὰ ἐγχώρια ἐκεῖ.

Ἐκεῖνος οὐδὲ λόγον τῆς ἔκαμνε πλέον περὶ στεφανώματος. Κι' αὐτὴ δὲν ἔλεγε πλέον τίποτε. Ὑπέφερεν ἐν σιωπῇ.

Κ' ἔπλυνε κ' ἐσυγύριζεν

Ο ΥΜΝΟΣ ΤΩΝ ΑΓΓΕΛΩΝ

[Τοῦ P. Verti]

Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν θανάτῳ θάνατον πατήσας
καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζωὴν χαρισάμενος

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ

ὅλον τὸν χρόνον. Τὴν Μεγάλην Πέμπτην ἔβαπτε τ' αὐγὰ τὰ κόκκινα. Καὶ τὰς καλὰς ἡμέρας δὲν εἶχε τολμης πρόσωπον νὰ ὑπάγῃ κι' αὐτὴ εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

Μόνον τὸ ἀπόγευμα τοῦ Πάσχα, εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῆς 'Αγάπης, κρυφὰ καὶ δειλὰ εἰσεῖρπεν εἰς τὸν ναόν, διὰ ν' ἀκούσῃ τὸ «'Αναστάσεως ἡμέρα» μαζὺ μὲ τῆς δούλαις καὶ τῆς παραμάνες.

'Αλλ' 'Εκεῖνος ὅστις ἀνέστη «ἕνεκα τῆς ταλαιπωρίας τῶν πτωχῶν καὶ τοῦ στεναγμοῦ τῶν πενήτων», ὅστις ἐδέχθη τῆς ἁμαρτωλῆς τὰ μύρα καὶ τὰ δάκρυα καὶ τοῦ λῃστοῦ τὸ Μνήσθητί μου, θὰ δεχθῇ καὶ αὐτῆς τῆς πτωχῆς τὴν μετάνοιαν, καὶ θὰ τῆς δώσῃ χῶρον καὶ τόπον χλοερόν, καὶ ἄνεσιν καὶ ἀναψυχὴν εἰς τὴν βασιλείαν Του τὴν αἰωνίαν.

ΔΙΚΑ ΜΑΣ Α.Ο.Δ.Ο.

Διηγοῦνται ἡ γρηὲς ὅτι ἐδῶ 's τὰς 'Αθήνας ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἡ ἐκκλησάρισσα κάθε ἐκκλησίας τὴν *Μεγάλη Τετάρτη* ἐπήγαινε ἀπὸ σπῆτι σὲ σπῆτι καὶ ἐμάζωνε ἀλεῦρι καὶ τὸ ἐζύμωνε χωρὶς προζύμι· ὁ παππᾶς κατόπιν ἔβαζε ἐπάνω τὸ σταυρὸ μὲ τὸ τίμιο ξύλο καὶ τὸ ζυμάρι ἀνέβαινε.

— Αὐτὸ ἤτανε τὸ νέο προζύμι τῆς χρονιᾶς.

** Τὴ *Μεγάλη Πέμπτη* κατὰ τὴν λειτουργίαν ἡ ἐκκλησάρισσα ἀνέβαζε τὸ σκαφιδάκι μὲ τὸ ἄνω προζύμι στὸν «γυναικίτι» τῆς ἐκκλησίας καὶ ὅταν ἡ λειτουργία ἐτελείωνεν ἔκοβε ἕνα κομμάτι προζύμι καὶ τὸ ἔδινε σὲ κάθε μία ἐνορίτισσα καὶ μὲ αὐτὸ ἡ παληὲς 'Αθηναῖες ἐζύμωναν τῆς κουλοῦρες τῆς Λαμπρῆς.

— Ὅσα αὐγὰ γεννοῦσαν ἡ κόττταις τὴ μεγάλη Πέμπτη τὰ φυλάγανε καὶ τὸ βράδυ πρὶν πᾶνε στὴν ἐκκλησιὰ ν' ἀκούσουνε τὰ 12 Εὐαγγέλια τὰ βάζανε μέσα στὴ κόκκινη μπογιά, καὶ τὰ ἔβαζαν ἀπάνω στὴ φωτιὰ καὶ ὅταν ἐπέστρεφαν ἀπὸ τὴν ἐκκλησία τὰ κατέβαζαν καὶ τὰ ἔβαζαν ἐπάνω στὰ εἰκονίσματα.

— Τὰ αὐγὰ αὐτὰ ἐθεωροῦντο ὡς φάρμακον ἀλάνθαστον διὰ τοὺς πόνους τοῦ λαιμοῦ.

** Τὴ *Μεγάλη Παρασκευὴ* κανεὶς δὲν ἐκάρφωνε καρφί, γιατὶ οἱ 'Εβραῖοι ἐσταύρωσαν τὸ Χριστό.

— Δὲν ἔτρωγαν κανένα γλυκὸ πρᾶμμα γιατὶ οἱ 'Εβραῖοι τὸν ἐπότισαν καπνιὰ καὶ ξύδι.

— Δὲν ἐζύμωναν γιατὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει καθ' ὅλον τὸ ἔτος θὰ ἔλειπεν ἀπὸ τὸ σκαφίδι σὲ κάθε ζυμωσιὰ ἕνα τόσο κομμάτι ζυμαριοῦ ὅσο εἶναι τὸ κεφάλι τοῦ βωδιοῦ.

—Δὲν ἐλούζοντο, ἐκτὸς ἐὰν καμμιὰ γυναῖκα εἶχε πονοκέφαλο.

— Μερικοὶ δὲ δὲν ἔτρωγαν οὔτε ψωμί.

** Τὴν *Μεγάλη Παρασκευὴ* τὸ βράδυ ἔπλεναν τὰ πρόθυρα τῶν οἰκιῶν καὶ ἐκαθάριζαν καλὰ καλὰ τὸ δρόμο γιατὶ θὰ περνοῦσε ὁ ἐπιτάφιος. Ὅταν περνοῦσε ἔβγαιναν μ' ἕνα κεραμίδι μὲ κάρβουνα ἀναμμένα καὶ λιβάνι ὅλοι στὴς πόρταις τους καὶ ὄχι μόνον οἱ Χριστιανοὶ ἀλλὰ καὶ πολλὲς τούρκισσες καὶ ἀραπῖνες, αἱ ὁποῖαι καὶ ἔλεγαν:

—«Χώ! χώ! κακόμοιρο! Τὸ σταυρώσανε πάλι τὸ γυιὸ τῆς Μεργέμανας (Παναγίας)».

— Τοῦ ἐπιταφίου τὰ ἄνθη τὰ ἐξέραιναν καὶ ἐκαπνιζόντουσαν γιὰ τὸ μάτιασμα, τὰ δὲ κεριὰ τοῦ ἐπιταφίου τὰ φύλαγαν γιὰ νὰ τ' ἀνάψουν ὅταν ἄστραφτε καὶ βροντοῦσε γιὰ νὰ μὴ τοὺς κάψῃ ἀστροπελέκι.—Ὅταν ἄναβαν τὰ κεριὰ αὐτὰ ἔψελναν καὶ τοὺς χαιρετισμοὺς τῆς Παναγίας συγχρόνως.

** Τὸ *Μέγα Σάββατο* ἔβγαινε ἡ ἐκκλησάρισα στὴ γειτονιὰ καὶ μάζωνε ξύλα· φώναζε δὲ στὴν πόρτα:

—«Φέρτε ξερόνια γιὰ τὸν 'Οβραῖο».

Μὲ αὐτὰ ἄναβαν φωτιὰ καὶ καῖγαν τὸν 'Εβραῖο· τὸ σῶμα τοῦ ὁποίου ἐγέμιζαν μὲ βαμβακόσπορο καὶ τὸ κεφάλι μὲ μπαροῦτι ζυμωμένο μὲ νερὸ γιὰ νὰ πετᾶ φωτιὲς ὅταν θὰ καίεται ἀπὸ τὰ μάτια καὶ τὸ στόμα.

** Τὸ *Πάσχα* ἐπήγαιναν ὅλοι ὡς καὶ οἱ ἄρρωστοι στὴν ἐκκλησία ν' ἀκούσουν τὸν «*καλὸ τὸ λόγο*», τὸ Χριστὸς ἀνέστη δηλαδή.

— Μιὰ χρονιὰ ἔτυχε νὰ ἦναι τὴν ἴδια 'μέρα *Λαμπρὴ* καὶ *Μπαϊράμι*.

— Τότε οἱ μεγάλοι τῆς χώρας διέταξαν, οἱ Χριστιανοὶ νὰ μείνουν ἐλεύθεροι νὰ γιορτάσουνε τὴ Λαμπρή τους στὴ πόλι καὶ οἱ Τοῦρκοι νὰ πᾶνε ἐπάνω στὸ κάστρο νὰ ἑορτάσουνε τὸ μπαϊράμι τους· ἔτσι καὶ ἔγεινε.

— Τ' ἀποσήμερο ἐστείλανε οἱ Τοῦρκοι ἀπεσταλμένους στοὺς μεγάλους καὶ τοὺς παρακαλέσανε νὰ κατεβοῦνε καὶ αὐτοὶ νὰ γιορτάσουνε μαζὺ μὲ τοὺς Χριστιανούς· οἱ ἀγάδες τὸ παραδεχτήκανε καὶ τοὺς κατεβάσανε στὴ πόλι μὰ τοὺς εἴπανε: «*Βαϊχαλινὰ* (ἀλοίμονον σ' ἐκεῖνον) ποῦ θὰ πειράξῃ χριστιανό.

Καὶ ἀγαλλιαζόντουσαν Τοῦρκοι καὶ Ρωμηοὶ καὶ λέγανε, «χρόνια πολλὰ ἀγᾶ μου, τὸ μπαϊράμι σου»· «καὶ σύ, γείτονα, νὰ χαίρεσαι τὸ πασχαλιά σου»· 'κείνη ἡ ἡμέρα χωρὶς νὰ ἀνοίξῃ μηδὲ μύτη κανενός.

** Ἡ *'Αγάπη* (ὁ ἑσπερινὸς τῆς Λαμπρῆς) λεγώτανε ὅπως καὶ σήμερα «'Αγάπη».

— Στὴν 'Αγάπη ἐγινόντουσαν ἀδερφοποιητοὶ νέα παλληκάρρια, ἔπρεπε δὲ τὸ δίχως ἄλλο νἄχουν μαζί τους καὶ ἕνα κορίτσι· ὁ παππᾶς ἀφοῦ τοὺς ἐδιάβαζε τοὺς ὥρκιζε στὸ Εὐαγγέλιο, τοὺς περίζωνε μ' ἕνα μακρὺ κόκκινο ζωνάρι καὶ τοὺς τράβαγε κατὰ τὸ ἱερό· ὕστερα ἐφιλιοῦντο ὅλοι, φιλοῦσαν τοῦ παππᾶ, τὸ χέρι καὶ ἔτσι γινόντουσαν ἀδελφοποιτοὶ καὶ ἀγαπιώντουσαν πειὸ πολὺ παρὰ ἀδέρφια.

** Τὴ τρίτη τῆς Λαμπρῆς ἐρχόντουσαν ἀπ' τὰ χωριὰ στὴ χώρα οἱ καλλίτεροι νοικοκυραῖοι μὲ τύμπανα καὶ ζουρνάδες νὰ χαιρετήσουν τοὺς ἀρχόντους νὰ ποῦνε τὰ Ρουσάλια.

— Καθὼς ἔμπαιναν στὴν αὐλὴ ἐπαίζανε ἕνα ταξῆμι, ἅμα ἄκουγαν τὰ παιδιὰ τὸ ταξῆμι τρυπώνανε ὅσο μποροῦσαν πιὸ βαθειὰ γιὰ νὰ μὴ τ' *ἀξιώσουν* δηλαδὴ μὴ τὸ πετάξουν τρεῖς φορὲς ψηλὰ στὸν ἀέρα ἃ καὶ ἔτσι θὰ γινώτανε ἀνδρειωμένο.

— 'Αλλὰ καὶ οἱ γονιοὶ καμμιὰ φορὰ ὅταν εἶχαν κανένα παιδὶ ἀρρωστιάρικο τὸ δίνανε στὰ ρουσάλια γιὰ νὰ τ' *ἀξιώσουν* νὰ «γερέψῃ».

— Μετὰ ταῦτα ἐπαίζανε τὰ τούμπανα καὶ χορεύανε τραγουδῶντας:

Καλημέρα σου κυρά μου
— Καὶ καλῶς τα τὰ παιδιά μου,
— Καὶ κυρὰ καὶ παινεμένη
καὶ στὸν κόσμον ξακουσμένη.
— Σηκωθῆτε παλληκάρια
καὶ κεράστε τὰ λιοντάρια
— Βάλτε τώρα γιὰ νὰ πιοῦμε
τὴ κυρά μας νὰ εὐχηθοῦμε κτλ.

— Κατόπιν ἀφοῦ ἐλέγανε τὸ Χριστὸς 'Ανέστη καὶ χρόνους πολλοὺς ἐπήγαιναν στὸ Θησεῖο (τριανταδυὸ κολόνες) καὶ χορεύανε χωριστὰ ἡ γυναῖκες καὶ χωριστὰ οἱ ἄνδρες. Ἡ γυναῖκες καταστόλιστες καὶ μὲ κατάχρυσα ροῦχα καὶ οἱ ἄνδρες παστρικοὶ καὶ ἀσπροχιονισμένοι. Τὰ ροῦχα τους ἦσαν ὁλοκαίνουργα ἀπὸ τὴ βελόνα γιατὶ τὸ εἶχαν σὲ ντροπὴ καὶ ἁμαρτία νὰ φορέσουν τὴ Λαμπρὴ ροῦχα ξαναφορεμένα.

ΟΙ ΑΤΣΙΓΚΑΝΟΙ

Τί ἄνθρωποι εἶναι οἱ 'Ατσίγκανοι, οἱ γύφτοι, οἱ ὁποῖοι, μελαγχροινοί, ἀκάθαρτοι, πλάνητες, σκηνῖται, περιέρχονται ὅλην τὴν ὑφήλιον, χειρομαντεύοντες, κλέπτοντες, ἁρπάζοντες, σιδηρουργοῦντες;

Πολὺ ἠσχολήθη περὶ τοῦ γένους αὐτοῦ τῶν ἀνθρώπων μέχρι τοῦδε ἡ ἐπιστήμη, καὶ δὲν κατώρθωσε νὰ λύσῃ τὸ περὶ αὐτῶν πρόβλημα. 'Εθνολόγοι, Φιλολόγοι, 'Ιστορικοὶ ἐμελέτησαν τὴν καταγωγήν των, τὴν ἀρχικὴν ἔλευσίν των, τὴν γλῶσσαν, τὸν βίον των καὶ πολλὰ καὶ διάφορα περὶ αὐτῶν ἔγραψαν. Ὁ Πόττ, ὁ Μίκλοσιτς, ὁ Βισλόκυ, ὁ ἀρχιδοὺξ τῆς Αὐστρίας 'Ιωσὴφ καὶ πολλοὶ ἄλλοι.

Οἱ 'Αθίγγανοι παρουσιάζονται ὡς λαός, ὅστις ἐγκατέλειψε τὴν πρώτην των κοιτίδα καὶ πατρίδα, διὰ νὰ περιέρχηται τὴν γῆν. Ἔχει ἡ διασπορά των ἀναλογίαν ἱστορικὴν μὲ τὴν τῶν 'Ιουδαίων διασποράν· ὁ Βαγενουάϊδ μάλιστα συνεπέρανεν ὅτι οἱ Τσίγγανοι εἶναι πράγματι 'Ιουδαῖοι. 'Αλλά, ἐκτὸς τοῦ ἰδιαιτέρου ἀθιγγανικοῦ τύπου, ὅστις προδήλως βεβαιοῖ ὅτι δὲν ἔχει οὐδὲν κοινὸν μὲ τὸν σημιτικὸν τῶν 'Εβραίων τύπον, διάφοροι ὅλως εἶναι καὶ αἱ τύχαι ἑκατέρου τῶν λαῶν τούτων ἐν τῇ διασπορᾷ των. Αἱ δὲ διαφοραὶ αὐταὶ τῆς τύχης δὲν εἶναι κατὰ σύμπτωσιν· ἀλλὰ στηρίζονται ἐπὶ τοῦ ἰδιαιτέρου χαρακτῆρος ἑκατέρου λαοῦ. 'Εντεῦθεν συμπεραίνεται καὶ ἡ ὅλως διάφορος ἀλλήλων καταγωγή.

'Ενῶ οἱ ἐν τῇ διασπορᾷ 'Ιουδαῖοι ἔλαβον ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν τύπον βίου ὅπου καὶ ἂν εὑρέθησαν καὶ ἐπὶ τέλους ἐγκαθίστανται ὁριστικῶς εἰς τὰ μέρη ὅπου μετέβησαν, οἱ 'Αθίγγανοι τοὐναντίον λαὸς ἀνήσυχος, νομάδες, ἀποστρεφόμενοι τὴν ἔν τινι τόπῳ ἀποκατάστασίν των, ὑποτασσόμενοι μόνον διὰ τῆς βίας εἰς τὸν βίον τῆς χώρας, ὅπου πηγαίνουσι.

Ἡ ἀρχὴ τῆς ἐμμονῆς καὶ τοῦ τρόπου τοῦ βίου τὸν ὁποῖον εἶχον εἰς τὴν ἀρχαίαν πατρίδα των οἱ 'Ιουδαῖοι, τὸ νὰ ζῶσιν ἐν τῇ νέᾳ πατρίδι των εἰς ἣν ἤθελον ἐγκατασταθῇ οἱ 'Ιουδαῖοι κατὰ ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον, ταῦτα δὲν ἀπαντῶσιν εἰς τοὺς 'Αθιγγάνους, οἱ ὁποῖοι περιέρχονται τὴν Εὐρώπην. Ἡ διαφορὰ αὕτη μεταξὺ 'Ιουδαίων καὶ 'Αθιγγάνων ἀμέσως πίπτει εἰς τὴν παρατήρησιν τοῦ μελετῶντος τοὺς δύο λαοὺς περὶ τῆς καταγωγῆς των. Οἱ 'Αθίγγανοι λέγουσιν ὅτι εἶναι ἐκ τῆς μικρᾶς Αἰγύπτου *διὸ καὶ «*Γύφτοι *αἰγύπτιοι» ὀνομάζονται διὰ τοῦτο ἐν 'Ελλάδι, Γυπτενέρις ἐν 'Ολλανδίᾳ, Γιτάνος ἐν Πορτογαλλίᾳ,* Φορούνεπε *εἰς τὴν Οὐγγαρίαν.*

Τὴν ἀληθῆ πατρίδα τῶν 'Αθιγγάνων ὥρισε πρῶτος ὁ ὀνομαστὸς Σλαῦος φιλολόγος Μίκλοσιτς. Μετὰ βαθείας περὶ τῆς γλώσσης αὐτῶν μελέτας καὶ συγκρίσεις ἔφθασεν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι αὕτη εἶναι εἷς κλάδος τῶν ἀρίων ἰνδικῶν γλωσσῶν, ὡς αἱ γλῶσσαι τῶν Λάρδων, τῶν Καφρεστάνων, καὶ τῶν 'Ινδουκούς.

'Απὸ τῶν βορείων πεδιάδων καὶ ὀρέων τῆς 'Ινδικῆς ἀνέλαβον οἱ 'Αθίγγανοι τὴν περὶ τὴν ὑφήλιον περιπλάνησίν των· τῷ 1346 ἀναφαίνονται ἐν Πελοποννήσῳ καὶ ἐν ταῖς ἑλληνικαῖς νήσοις. *Κατόπιν ἡ περιπλάνησίς των ἐκτείνεται διὰ τῶν Βαλκανίων, εἰς τὴν Σερβίαν, τὴν Βλαχίαν, τὴν Εὐρωπαϊκὴν Τουρκίαν, τὴν Ρωμουνίαν, τὴν Οὐγγαρίαν, τὴν Γερμανίαν (1467). 'Αθροίσματα τινὰ αὐτῶν διακλαδοῦνται εἰς Ρωσσίαν καὶ οἱ τελευταῖοι μετανάσται αὐτῶν ἐν 'Ισπανίᾳ καὶ Πορτογαλλίᾳ.*

Ἡ πατρὶς τῶν ἐν Εὐρώπῃ 'Αθιγγάνων εἶναι ὁπωςδήποτε ἡ Ἑλλάς, *διότι ἡ γλῶσσα των ἔχει πλεῖστα ἴχνη τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, καὶ αἱ πρῶται εἰδήσεις ἃς ἔχομεν περὶ τῶν ἐν Εὐρώπῃ 'Αθιγγάνων, τὰς ἔχομεν ἐξ 'Ελλάδος. Κατὰ τὴν περιπλάνησιν ὅμως αὐτῶν προσέλαβον ῥίζας λέξεων καὶ λέξεις ἀπὸ ὅλους τοὺς λαοὺς εἰς οὓς ἦλθον. Ὁ Μίκλοσιτς διέκρινε ἀκριβῶς 13 διαλεκτικὰ αὐτῶν ἀθροίσματα.*

Τινὲς κλάδοι τῶν ἀθιγγάνων ἐγκατεστάθησαν κάπως διαρκέστερον εἴς τινα κράτη καὶ ἔμαθον τὴν ἐγχωρίαν αὐτῶν γλῶσσαν καὶ τὴν χρησιμοποιοῦσι, ἐλησμόνησαν δὲ τὴν ἀρχικήν των γλῶσσαν.

Κατὰ τόπους μετέβαλον καὶ τὸν τρόπον τοῦ βίου των. Οἱ εὐρωπαϊκοὶ λαοὶ ποτὲ δὲν συνεπάθησαν τὸν ἀκάθαρτον καὶ κοινὸν αὐτὸν λαόν· εἰς τὰ διάφορα κράτη αὐστηροτάτους κατ' αὐτῶν νόμους ἐθέσπισαν. Ζῶσι βίον τοῦ κατωτέρου εἴδους. 'Επειδὴ εἶναι φυγόπονοι, *δὲν ἐξεπολιτίσθησαν οὐδαμοῦ, δὲν προσέλαβον τύπον βίου κάπως ὑψηλοτέρου.*

Ὡς φυγόπονοι εἶναι καὶ ἀκοινώνητοι, καὶ ῥυπαροὶ τὸ σῶμα, καὶ ὡς τοιοῦτοι ἀποτελοῦσιν ἴδιον ἀνθρώπινον τύπον ἐν Εὐρώπῃ.

Ὅπου 'Αθίγγανοι συνειργάσθησαν μετὰ Εὐρωπαίων, ἔλαβον τὴν βαναυσοτέραν τῶν ἐργασιῶν. 'Εν Τουρκίᾳ οὐδεὶς *ἀναλαμβάνει* τὸ ἔργον τοῦ Δημίου, *εἰμὴ 'Αθίγγανος.*

Εἰς τὰ λοιπὰ Βαλκανικὰ κράτη ἐπίσης αὐτοὶ εἶναι πρόθυμοι πρὸς τὸ ἀπαίσιον αὐτὸ ἐπάγγελμα. Τοῦτο στηρίζεται εἰς μίαν εἰδικὴν τοῦ χαρακτῆρος των σκληρότητα καὶ ἀγριότητα. Ὅστις ἦλθεν εἰς σχέσεις μετ' αὐτῶν ἀνεγνώρισε τὴν θηριωδίαν τούτων. 'Αλλὰ καὶ οἱ Εὐρωπαῖοι ἐλάχιστα συνετέλεσαν νὰ ἀνυψώσωσιν αὐτοὺς καὶ νὰ ἐκπολιτίσωσι κάπως. Ἁπανταχοῦ οἱ ξένοι οὗτοι ὑφίστανται σκληρὰς δοκιμασίας, σωματικὰς καὶ πνευματικάς, καὶ διὰ τοῦτο ἀποσκληρύνονται εἰς τὴν φυσικὴν αὐτῶν βαρβαρότητα.

Ὅπου δὲ ἐγκατεστάθησαν ὁριστικῶς οἱ 'Αθίγγανοι ἐκεῖ ἐξέμαθον καὶ ἐξασκοῦσι τὰς τέχνας τοῦ σιδηρουργοῦ, κλειθροποιοῦ, συρματουργοῦ, καλαθοποιοῦ, μυλοποιοῦ κλπ.

Εἰς τὴν ἔλλειψιν σωματικῶν ἀναγκῶν, δὲν ταὺς μέλει περὶ περιουσίας, ἀρκεῖ νὰ κερδίζουν τὸ ὀλίγον ψωμί των διὰ καθημερινῆς ἐργασίας. Διὰ τοῦτο εἶναι καὶ ὀκνηροὶ καὶ φυγόπονοι εἰς ἄλλας ἐργασίας εὐγενεστέρας. Εἶναι ἀκατανόητον πῶς κατορθώνει ὁ Γύφτος, καρφώνων 3—4 πέταλα τὴν ἡμέραν νὰ θρέψῃ ἑαυτὸν καὶ τὴν πολυάριθμον οἰκογένειάν του. Ὁπωσδήποτε ὅμως συντηρεῖται καὶ ἀπὸ τῆς ξένης περιουσίας τὴν ὁποίαν ἁρπάζει κατὰ τρόπον ἀξιοθαύμαστον, τρόπον ὅστις τὸν βγάζει πάντοτε ἀσπροπρόσωπον καὶ ἀθῷον. Γνωστὸν τὸ ἀνέκδοτον καθ' ὃ εἷς 'Αθίγγανος θέλων ν' ἀποκτήσῃ ξένον ἵππον, διετείνετο ὅτι δὲν ἔκλεψεν αὐτὸς τὸν ἵππον, ἀλλ' ὁ ἵππος αὐτόν! Ἄλλος ἀθίγγανος ἐκάθισεν ἐπὶ ἑνὸς κλώνου δένδρου, καὶ διὰ μιᾶς κρεμασθεὶς ἔπεσεν ἐπὶ τῆς ῥάχεως τοῦ ὑπὸ τὸ δένδρον ἵππου, ὅστις φυσικὰ ἐξαφνισθεὶς ὥρμησεν εἰς φυγὴν μετ' αὐτοῦ — καὶ οὕτω τὸν οἰκειοποιήθη.

Ἡ ταπεινὴ φύσις του δεικνύει καὶ τὸ ὅτι τρέφεται καὶ μὲ ψοφίμια ἐν ἀνάγκῃ.

Κατὰ τὸ θρήσκευμα εἶναι οἱ 'Αθίγγανοι Χριστιανοὶ ἢ Μωαμεθανοί· ἀληθῶς ὅμως οὔτε τὸ ἓν οὔτε τὸ ἄλλο εἶναι. Τὸ θρήσκευμά των εἶναι χονδροειδεῖς προλήψεις καὶ τίποτε ἄλλο.

Οἱ 'Αθίγγανοι ἔχουν ἱκανὰ τραγούδια *καὶ διαψεύδουν οὕτω τὴν παροιμίαν καθ' ἣν ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος δὲν τραγουδεῖ, εἶναι κακὸς ἄνθρωπος. Καὶ μουσικὴν ἔχουν ἰδίαν καὶ χορὸν ἴδιον· καὶ ὁ μέγας μουσικὸς Λίστ ἀπέδειξεν ὅτι ἡ ὡραία οὐγγρικὴ μουσικὴ ἔχει ἀθιγγανικὴν ἀρχὴν καὶ φύσιν. Καὶ αὐτὴ ἡ Ἱσπανίς Κάρμα τοῦ Μπιζὲ ἦτο ἀθιγγανίς.*

ΑΠΟ ΤΕΣ „ΠΙΚΡΟΔΑΦΝΕΣ"

ΦΑΡΙΣΑΙΟΙ

Σιωπή! Περνοῦνε οἱ κολοσσοὶ τῆς ἀτιμίας οἱ [μαῦροι.
ποῦ μεσ' 's τὴν λάμψι τοὐρανοῦ τὸν ἄδη ἀναζη- [τοῦνε.
κενῶ χτυποῦνε οἱ λόγοι τους τὴν ἄνομ' ἂν λάβροι,
τὴν ἀρετὴ ἀνίλεοι κρυφὰ δολοφονοῦνε.
Τρανοὶ εὐεργέτες· δήμιοι, ποῦ τὴν τιμὴ σκοτώνουν,
γιὰ φίλημα τὸ χέρι τους τὸ αἱματωμένο ἁπλώνουν.

Τοῦ Νόμου οἱ ψευτοκήρυκες καὶ τοῦ Χριστοῦ [οἱ προδότες,
ποῦ βλασφημοῦν κάθε ὅσιο 's τὴν προσευχὴ ποῦ [λένε,
μὲ ὄψι ἁγίων Νέρωνες, φιλάνθρωποι Σκαριῶτες,
ποῦ χύνουν λάβα καὶ αἱμὰς φαρμάκι ὅταν κλαῖνε.
Ἰδέτε τους ἀτάραχοι καὶ σοβαροὶ διαβαίνουν
καὶ ἀντὶ 's τὴν λαιμητόμο τους, 's τὸ πάνθεο [πηγαίνουν.

Ὡς καὶ κλειστὸ τὸ στόμα τους τὸ ἀγέλαστο δαγ- [κάνει
σαῦρες, ποῦ ἀχόρταγα ρουφοῦν καὶ τῶν νεκρῶν [τὸ αἷμα,
οἱ ἔνδοξοι ἀλιτήριοι καὶ οἱ τίμιοι λαοπλάνοι
μὲ τὴν φωνή τους τὴν βουβή, μὲ τὸ ἀφωτὸ τους [βλέμμα
γοητεύουνε τὸ θῦμά τους, τὴν οἰκουμένη ὅλη
καὶ οἱ Σατανάδες τρέμουνε μπροστά τους καὶ οἱ [Διαβόλοι.

Σιωπή· περνοῦνε καὶ ἡ γῆ βογκάει στὸ πά- [τημά του,
βάζουν ἀσπίδα τὸν Σταυρὸ 's τἀναίσθητά τους [στήθεια,
ποῦ θάπτουν κόλασι διπλὴ μεσ' 's τὰ κατά- [βαθά τους
κ' ἔχουν τὸ ψεῦδος μόνη τους θρησκεία καὶ ἀλή- [θεια.
Σκύψτε ἄφωνοι ἀντίκρυ τους· οἱ Φαρισαῖοι περ- [νοῦνε
καὶ τῶν δικαίων τὴν ζωὴ μὲ θάνατο ἐξοφλοῦνε.

Καὶ ὡς νὰ ξανἄλθῃ ὁ Λυτρωτής, τὸ Πνεῦμα τὸ [Ὑπερτέλειο
ὁ Δικαστὴς ὁ τρομερὸς τὸν κόσμον νὰ δικάσῃ
μὲ ἀστροπελέκι βροντερὸ καὶ πύρινο φραγγέλιο
ὤ 's τοὺς ἀνθρώπους συμφορὰ κι' ἀλλοίμονον [στὴν πλάσι·
τύραννοι ὅλων τῶν ἐθνῶν θὰ εἶνε πάντα ἐκεῖνοι
καὶ θὰ κρεμνοῦν 's τὸν Γολγοθᾶ τὴν θεία Δικαιο- [σύνη.

Ἰ. Π. Ἰωαννίδης

Ὁ γηραιότερος ὑπήκοος τοῦ Ἐδουάρδου

Εἶναι εἷς Ἰρλανδός, Ἰάκωβος Μάκ-Νάλλυ, ὅστις τὴν 15 Φεβρουαρίου συνεπλήρωσε μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ τὸ 109ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, εἰσελθὼν εἰς τὸ 110.

Ἐγεννήθη τὸ 1797, τέσσαρα ἔτη πρὸ τῆς προσαρτήσεως τῆς Ἰρλανδίας εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ εἶδε τρεῖς αἰῶνας πλήρεις σοβαρῶν πολιτικῶν γεγονότων.

Ὁ γέρω-Νάλλυ ἔχει τὸ μνημονικόν του ἀνθηρότατον καὶ ἐνθυμεῖται τὰ σπουδαιότερα γεγονότα τῆς ἐποχῆς του ζωηρότατα.

ΥΠΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Δ. ΜΩΡΑΪΤΙΔΗ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

[Ὁ Χρηστάκης, ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλείτερα ἀργοντόπουλα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, προκειμένου νὰ τελεσθοῦν οἱ γάμοι του μετὰ τῆς ἀβροτέρας καὶ ὡραιοτέρας ἀτθίδος, ἐξαφανίζεται τὴν ἰδίαν νύκτα τοῦ μυστηρίου ἐκ τῆς οἰκίας, ἀφήσας ὅλους καταπλήκτους ἐκ τῆς διαγωγῆς του αὐτῆς.

Αἰτία τῆς ἐξαφανίσεως αὐτῆς τοῦ Χρηστάκη μετὰ τῆς κόρης τοῦ Ντούσκου ἦν ἐπρόκειτο νὰ νυμφευθῇ ἦτο τό ὅτι οὗτος ἀσθενήσας ποτὲ ἐπικινδύνως ἐτάχθη εἰς τὸν Θεόν, νὰ σωθῇ καὶ νὰ γείνῃ καλόγηρος.

Τὸ τάξιμο λοιπὸν τοῦτο, ὡς θρησκόληπτος ὁ νέος ἠθέλησε νὰ τηρήσῃ.

Κατ' ἀρχὰς καταγοητευθεὶς ὑπὸ τοῦ κάλλους τῆς μνηστῆς του εἶχε λησμονήσει καὶ τάξιμο καὶ ὅλα. Τὰ κατωτέρω ὅμως γεγονότα τὸν ἔφεραν εἰς ἑαυτόν καὶ ἔγινεν αἰτία νὰ γίνῃ ὅ,τι μέλλομεν ν' ἀφηγηθῶμεν].

— Ἄχ, Χρηστάκη μου, παιδί μου!

Διέκοψε πάλιν ἡ κυρὰ-Λάμπραινα κ' ἐστράφη ἀπὸ τὸ ἄλλο πλευρόν, περιμαζεύσασα περὶ τὸ στῆθος τὸ μαῦρον σάλι, ὠχρά, σκυθρωπή, θλιμμένη.

— Ἔβαλα μαζὶ μὲ τὰ μαλάματα καὶ μὲ τ' ἀσήμια κ' ἕνα μαυρομάνικο μαχαῖρι, ἐξηκολούθησεν ἡ Κρῖνα, ἕνα καινούργιο μαχαῖρι, μαυρομάνικο, μεγάλο.

— Ἀ! Γι' αὐτὸ μοῦ φόρεσες τὰ μαῦρα, παιδάκι μου! ἀνεστέναξεν ἡ κυρὰ-Λάμπραινα πάλιν καὶ συνάμα, ἐξαγαγοῦσα ἀπὸ τὸν κόλπον της κατάλευκον μανδῆλι, ἐσπόγγισε τοὺς ὀφθαλμούς της, σιωπηλή, πάσχουσα.

— Καὶ μᾶς εἶπες τὸ ταχειὰ-ἐξηκολούθησεν ἡ μαγείρισσα, ἀποδιώκουσα πάλιν τὸ παχουλὸ γατάκι, τὸ ὁποῖον εἶχε χωθῇ εἰς τὰς πτυχὰς τοῦ ἱματίου της, θορυβοῦν διὰ τῶν ποδῶν του καὶ ἀνατινάσσον τὸ φόρεμα τῆς γυναικὸς—καὶ μᾶς εἶπες, πῶς ἦρθαν νὰ μεσάνυχτα ἡ Μοῖραις, πρὶν λαλήσῃ ὁ πετεινός.

— Ναί, ὑπέλαβεν ἡ κυρὰ-Λάμπραινα, ἀφαιρεθεῖσα ἐκ τῆς τρυφερᾶς διηγήσεως καὶ λαβοῦσα μέρος, χωρὶς νὰ θέλῃ εἰς αὐτήν, ἀλλ' ἀφῃρημένη πάντοτε, ὡς ἐμπνευσμένη ὑπὸ τῶν ἀναμνήσεων τοῦ παρελθόντος, καὶ βλέπουσα ἀτενῶς πρὸς τὴν παίζουσαν φλόγα τῆς ἑστίας.

— Ναί, παιδί μου. Ἄκουσα τὴν νύχτα τὸ σύρσιμο τὸ μεγάλο, ποὺ ἔκαμναν τὰ μακρυὰ μεταξωτὰ φορέματά τους. Τρεῖς ἦσαν. Τρεῖς καὶ κατάσπροις, μὲ μαῦρα-μαῦρα ματια καὶ μὲ μακρυὰ φορέματα ὡς κάτω μεταξωτά. Τρεῖς ἦσαν μὲ μαλλιά, ὁλόξανθα μαλλιά. Πῆγαν ἴσα εἰς τὸ σινί, σὰν πεινασμέναις, ναύροῦν νὰ φάγουν, ναύροῦν νὰ πιοῦν. Κ' ἡ μιὰ βροντοῦσε τὰ φλουριά, τὰ τζοβαΐρια ἡ ἄλλη, κ' ἡ τρίτη ἡ μικρότερη πῆρε σερμπέτι κ' ἤπιε. Φόρεσαν τὰ σκουλαρίκια, τὰ βραχιόλια, τὰ διαμάντια, τὰ δακτυλίδια τὰ διαμαντένια. Ἦλθαν ἀπὸ πάνω ἀπ' τὸ παιδί, ποὺ τὸ κρατοῦσα κουκουλωμένο ς' τὴν ἀγκαλιά μου, κουκουλωμένο μὲ τὸ χρυσοκέντητο προσωψί του· σιγὰ-σιγὰ ς' τὰ νύχια ἐπατοῦσαν, κ' ἐπλησίασαν. Καὶ τὸν ἀνασασμό μου τότε κράτησα μὴ δειλιάσουν, μὴ φοβηθοῦν.

Καὶ διεκόπη θρηνοῦσα,

Μετὰ μικρὸν δ' ἐπανέλαβε:

— Μοῦ φάνη τότε πῶς τὸ ξεσκέπασεν ἡ μιά, τὸ φίλησεν ἡ ἄλλη, κ' ἡ τρίτη ἡ μικρότερη τὰ βροντῆς' ἀπὸ πάνω του τὰ τζοβαΐρικά μου τὰ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ. Σὰν νὰ γελοῦσαν ἄγγελοι ς' τὸν οὐρανὸν μοῦ 'φάνη τότε.

Ἄχ! σκοτίζεται ὁ νοῦς μου! διέκοψε τὸν λόγον ἡ κυρὰ-Λάμπραινα.

Ἡ Κρῖνα, ἀναμένουσα τὸ τέλος, ἠρώτησε:

— Ὕστερα, κυρά;

— Ὕστερα... Ὕστερα, ἐψέλλιζεν ἡ κυρὰ-Λάμπραινα, πάντοτε πρὸς τὴν ἑστίαν τὴν λάμπουσαν βλέπουσα, ὡς νὰ θέλῃ νὰ ὁμιλήσῃ καὶ ὡς νὰ μὴ θέλῃ. Τέλος ἐπανέλαβεν ὡς ἐν ἐκτάσει πάλιν μὲ φωνὴν ὑπόκωφον:

— Ἐστάθηκαν ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὸ παιδὶ καὶ ἡ τρεῖς καὶ τὸ κύτταζαν σιωπηλῶς ὡς δύο λεπτὰ τῆς ὥρας.

Ἐγὼ ἐκρατοῦσα τὸν ἀνασασμό μου, ἀκίνητος ὡς νεκρά.

Καὶ ὅταν ἐπλησίαζε τοῦ πετεινοῦ τὸ λάλημα:

— Θὰ πανδρευθῇ! λέγει μὲ χαρὰ ἡ μία καὶ κάμνει σχῆμα πῶς τὸ εὐλογεῖ.

— Θὰ γένῃ καλόγηρος! λέγει μὲ λύπη ἡ ἄλλη, καὶ κάμνει σχῆμα πῶς τὸ εὐλογεῖ καὶ αὐτή.

— Οὔτε θὰ πανδρευθῇ, οὔτε καλόγηρος θὰ γένῃ! λέγει ἡ τρίτη ἡ μικρότερη. Οὔτε μὲ χαρὰ οὔτε μὲ λύπη. Σὰν κουκουβάγιας λάλημα μοῦ φάνηκ' ἡ φωνή της. Καὶ οὔτε σχῆμα ἔκαμνε γιὰ νὰ τὸ εὐλογήσῃ.

Κ' ἐκεῖ ποὺ ἀκούστηκε τὸ τίναγμα τοῦ πετεινοῦ, πρὶν ἀκόμα λαλήσῃ, ἔγειναν ἄφανταις κ' ἡ τρεῖς.

Ἄκουσα τὸ κάκανον τὸ βροντερὸν κατόπιν, ποὺ σείθηκε τὸ σπίτι. Κ' ἔφυγαν.

— Τὸ γέλοιο, κυρά, δὲν εἶνε καλὸ σημάδι; ἠρώτησεν ἡ Κρῖνα.

— Μὰ τὸ παιδὶ ἔκλαιεν ὕστερα ὡς τὸ πρωί. Τρεῖς μέραις δὲν μποροῦσα νὰ τὸ 'μερώσω, Κρῖνα μου! τρεῖς μέραις ἤμουν ἄγρυπνη, τρεῖς μέραις καὶ τρεῖς νύχτες.

Εἶπεν ἡ κυρὰ-Λάμπραινα καὶ ἐσιώπησεν· καὶ πόνος βαθὺς ἐζωγραφίσθη εἰς τὸ λευκὸν πρόσωπόν της τὸ ἀρχοντικόν.

Ἡ Κρῖνα ἐξηκολούθει νὰ πλέκῃ, βλέπουσα τὴν λάμπουσαν πυρὰν καὶ τὸ κοιμώμενον παχουλὸν γατάκι, κουλουριασμένον πλέον ἐκεῖ εἰς τὴν γωνίαν τῆς ἑστίας, ὡς στόλισμα αὐτῆς ἀπαραίτητον, σὰν θυμωμένο παιδάκι, ποὺ τοῦ ἔκοψεν ἡ μητέρα τὰ παιγνίδια καὶ ἀπεκοιμήθη.

Οὕτω προσεπάθει πλέον νὰ παρηγορῇ τὴν θλῖψίν της ἡ κυρὰ-Λάμπραινα, ὡς ὁ πτωχεύσας πλούσιος.

— Ἤμουν κ' ἐγὼ μητέρα, μιὰ φορά. Κ' εἶχα κ' ἕνα παιδί, ἕνα ξανθὸ παιδάκι, ἕνα ἄγγελο ἀπ' τὸν οὐρανό...

Μὲ αὐτὸν τὸν λογισμὸν ἐδοκίμαζεν ἡ κυρὰ-Λάμπραινα νὰ διέλθῃ τὰς μαύρας πλέον ἡμέρας της.

Κατ' ἀρχάς, ἐπανελθοῦσα εἰς τὴν οἰκίαν της, κατῃσχυμμένη, τὴν νύκτα ἐκείνην τοῦ ἀγάμου γάμου, κ' εὑροῦσα τὴν ἐπιστολὴν τοῦ υἱοῦ της, δι' ἧς σαφῶς τῆς ἔλεγεν ὅτι μεταβαίνει εἰς Ἅγιον Ὄρος, κ' ἐζήτει, ἐννοεῖται, τὴν συγγνώμην της, κατελήφθη ὑπὸ ὀργῆς καὶ μανίας. Ἰδίως ἐξωργίσθη ὅτε ἔμαθεν ὅτι πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του, εἶχεν ἐπισκεφθῇ αὐτὸν ὁ παπᾶ-Μεθόδιος.

— Θὰ τὸν ἐξορίσω! θὰ πάγω εἰς τὸν Μητροπολίτην! Μοῦ ἔκλεψε τὸ παιδί μου!

Ἐκραύγαζεν ἔξω φρενῶν, κ' ἐλθοῦσα τὴν ἐπαύριον τρώντι εἰς τὸ ἐρημικὸν κελλίον τοῦ γέροντος, ὕβριζεν αὐτὸν κ' ἐπροπηλάκιζε, πρὸς μεγάλην κατάπληξιν τοῦ ὑποτακτικοῦ του γέρω-Ἀγαπίου, ὅστις χάσκων, σὰν ἀρνάκι, τὴν ἐκύτταζε χωρὶς νὰ δύναται νὰ κάμῃ τίποτε.

Ὁ παπᾶ-Μεθόδιος ἐσιώπα καὶ αὐτὸς ἐπαναλαμβάνων μόνον τὴν εὐχὴν νοερῶς:

— Κύριε ἡμῶν...

Ἀλλ' αἴφνης κολακεύσατα πάλιν αὐτὸν ἡ κυρὰ-Λάμπραινα, ἔλεγε θρηνωδῶς ὡς εἰ μετενόει διὰ τὴν ἀπρεπῆ ὀργήν της:

— Τὸ παιδί μου; Τί ἔκαμες, γέροντα, τὸ παιδί μου; Ποῦ εἶνε τὸ παιδί μου;

Ἐπανελθοῦσα εἰς τὴν οἰκίαν, παρ' ὀλίγον νὰ διώξῃ τὴν χωλὴν μαγείρισσαν διότι δὲν τῆς εἶχε εἴπει τὴν ἡμέραν ἐκείνην περὶ τῆς ἐπισκέψεως τοῦ πνευματικοῦ.

— Ποῦ τῶξερα κυρά, ποῦ τῶξερα.

Ἐταύλιζεν ὀλοφυρομένη ἡ Κρῖνα, συμμαζευθεῖσα ὄπισθεν τῆς θύρας ὡς στῦλος ξύλινος.

— Νὰ ξεραθῇς! Κούτσαβλε! ἐξεστόμισε καὶ ὁ γηραιὸς ἀπόμαχος τότε ὁ γέρω-Γιάννης, κλαίων ἀπαρηγόρητα, ἔμπλεως ὀργῆς, ἕτοιμος νὰ τὴν πνίξῃ τὴν τάλαιναν.

Οἱ γείτονες εἶχον νὰ λέγουν πῶς ἀπέρασεν ἡ δυστυχὴς μήτηρ τὰς πρώτας ἡμέρας, διαρκῶς θρηνοῦσα καὶ ὀλολύζουσα. Πλὴν δὲν ἔμεινε καὶ ἄπρακτος. Διὰ τῆς ἀστυνομίας προσεπάθησε νὰ ἀνακαλύψῃ εἰς Πειραιᾶ τὸν φυγάδα, πάραυτα, τὴν πρώτην νύκτα ἐκείνην· αἱ ἐνέργειαί της ὅμως ἀπέβησαν εἰς μάτην, διότι ὁ νεανίας ἐπιβιβασθεὶς εἰς πλοιάριον, ἀναχωροῦν τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰς Αἴγιναν, χωρὶς νὰ τὸν ἴδῃ τις, ἐκεῖθεν ἔπλευσεν εἰς τὰς Σπορράδας διὰ σπογγαλιευτικοῦ καὶ κατόπιν ἔφθασεν εἰς Ἅγιον Ὄρος. Ἀπελπισθεῖσα πλέον μετὰ ταῦτα περὶ τῆς ἀνευρέσεώς του, διότι ἂν καὶ ἔγραψε διὰ τῶν ἀρχῶν εἰς Ἅγιον Ὄρος, προέβλεπεν ἐν τούτοις ὅτι ἦτο λίαν δύσκολος ἡ ἀνακάλυψίς του, κατέπεσε φιλάσθενος, πονοῦσα, καὶ μόνην ἀνακούφισιν εὑρίσκουσα ν' ἀκούῃ τὰς διηγήσεις τῆς μαγειρίσσης της καὶ νὰ διηγῆται καὶ αὐτὴ τρυφερᾶς τοῦ παρελθόντος ἱστορίας, τὸ ὁποῖον εἶνε ὁ καλλίτερός μας φίλος ἐν ταῖς ἀτυχίαις.

Πολλάκις δὲ μετὰ ταῦτα τὴν εἶδον οἱ ὑπηρέται, περίλυπος νὰ ἐξάγῃ τὰ γαμήλια τοῦ υἱοῦ της φορέματα, νὰ τὰ ἐξαπλώνῃ ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου ἐκεῖ ἐν τάξει, ὡς ἂν εἶχεν ἔμπρος τὸν υἱόν της νεκρόν, νὰ τὰ φιλῇ καὶ νὰ τὰ καταβρέχῃ μὲ τὰ δάκρυά της.

Οὕτως ἀπεσύρθη πάλιν εἰς τὸν θάλαμόν της, ὡς ὅταν ἐπένθει τὸν μακαρίτην κὺρ-Λάμπρον, ὡς ἄλλη Πηνελόπη μάτην ἀναμένουσα. Τὰ παράθυρα τοῦ ἀρχοντικοῦ της οἴκου πάλιν ἐκλείσθησαν· καὶ μετεβλήθη καὶ πάλιν τὸ μέγα ἐκεῖνο ἀρχοντόσπιτο εἰς ὄγκον σιωπηλὸν καὶ ἔρημον ἐν τῇ ὑψηλῇ ἐκείνῃ συνοικίᾳ, μὲ τὴν μεγάλην αὔλειον ἐρυθρικῶς κεκλεισμένην.

Καὶ ἂν τυχὸν κανεὶς ἐκρότει τὸ σιδηροῦν ρόπτρον, ἠκούετο πένθιμος καὶ θρηνώδης ἦχος, ὡς νὰ ἔκλαιεν ἄνθρωπος. Ἡ πλάτανος μὲ τοὺς λοξοὺς κλώνους της ἐφαίνετο ὡς ξηρά, μὲ τὰ κουβάρια της τὰ παλαιά, πανιασμένα, μὴ ἔχουσα σκοπὸν ν' ἀναβλαστήσῃ, τὰ δὲ ἄνθη τῆς αὐλῆς, ἀπότιστα, ἐξηραίνοντο εἰς τὰς πρασιάς των τὰς μαραμμένας, τὸ ἓν μετὰ τὸ ἄλλο, ὡς ξηραίνονται ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλην αἱ ποικίλαι τῆς νεότητος χάριτες, ὅταν προσεγγίσῃ τὸ πένθιμον γῆρας. Καὶ αὐτὰ τὰ φλύαρα πτηνά, τὰ ὁποῖα τόσον ἐθορύβουν ἄλλοτε ἐν τῇ αὐλῇ, ἤδη, καταφθάνοντα κοπαδάκια-κοπαδάκια ἕως ἐκεῖ, μὲ προθυμίαν τὰ καϋμένα καὶ μὲ χαράν, αἴφνης, ἀποτόμως, ὑπέστρεφον, τρεπόμενα πρὸς ἄλλην διεύθυνσιν, ὡς νὰ τὰ ἐτρόμαζεν ἡ σιωπή καὶ ἡ κατήφεια τοῦ πενθοῦντος οἴκου ἐπὶ τῶν τοίχων τοῦ ὁποίου ἐπεκάθητο στιλπνὴ ἡ δρόσος τώρα τὴν ἄνοιξιν, ὡς νὰ ἐδάκρυεν ὅλον τὸ μέγα ἐκεῖνο οἰκοδόμημα.

Πλὴν δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀντέσχῃ ἡ κυρὰ-Λάμπραινα εἰς τόσας συγκινήσεις. Καὶ τέλος ἠσθένησε, καταληφθεῖσα ὑπό τινος τρομούλας,—ἀφωρισμένης νόσου—ἥτις πολλάκις τὴν ἐκράτει ἄγρυπνον δύο καὶ τρεῖς συνεχεῖς νύκτας, ὅτε ἐνόμιζεν ὅτι ἐσείοντο ὑπὸ σεισμοῦ ὅλα τὰ σωθικά της, ἡ ὕπαρξίς της αὐτή.

Ἀλλ' ὅσον καὶ ἂν ἀπελπισθῇ ὁ ἄνθρωπος, φροντίζει πάντοτε περὶ τοῦ ἀθλίου σαρκίου, τὸ ὁποῖον ἐπλάσθη, νομίζει τις, διὰ νὰ ὑπομένῃ τὰς δυστυχίας. Καὶ τὸ περιποιούμεθα καὶ εἰς τὰς δυστυχίας μας ἀκόμη, διὰ νὰ δύναται νὰ ἀντέχῃ φεῦ! εἰς μείζονας θλίψεις.

Παρῆλθον μῆνες καὶ ἡ κυρὰ-Λάμπραινα ἐξηκολούθει πάσχουσα καὶ μὴ εὑρίσκουσα θεραπείαν, ἂν καὶ μετεχειρίσθη τόσα φάρμακα τοῦ ἰατροῦ τῆς οἰκίας, ἐκείνου τοῦ μαύρου, μὲ τὰ μαῦρα τὰ γένεια καὶ τὰ μαῦρα ροῦχα.

Ἀκόμη καὶ ὁ βαυαρός, ὁ βασιλικὸς ἰατρός, τὴν ἐπεσκέφθη.

— Τέτοιο τρόμο πρώτη φορὰ βλέπει ἐγκώ. Ντὲν εἶντε ποτέ. Τί τρομάρα! Τί πρᾶκμα, κυρὰ-Λάμπραινα!

Τὰς νύκτας, μὴ δυναμένη νὰ κοιμηθῇ, διελογίζετο πάντοτε περὶ τοῦ υἱοῦ της:

— Νὰ ἀποθάνῃ καὶ νὰ εἶνε νεκρός, τὸ καταλαμβάνω. Εἶνε ἀνθρώπινον. Ἀλλὰ νὰ ζῇ καὶ νὰ εἶνε ἀποθαμένος! Αὐτὸ δὲν τὸ καταλαμβάνω. Αὐτὸ δὲν εἶνε ἀνθρώπινον.

Εἶχε γράψει διὰ τοῦ Μητροπολίτου εἰς Ἅγιον Ὄρος καὶ ἀνέμενεν ἀπάντησιν. Δὲν ἐγνώριζον ποῦ εὑρίσκεται.

Ἦλθεν εἰς Ἀθήνας ἐκείνας τὰς ἡμέρας ἕνας ἀγιορείτης, ἀσκητής, ἐκ τῆς μικρᾶς Ἁγίας Ἄννας, κομίσας σκούφους πρὸς πώλησιν, καὶ τὸν ὡδήγησαν πρωΐαν τινὰ εἰς τὴν οἰκίαν της, ἕνας μαυρογένειος, ὀλίγον σκυθρωπὸς καὶ ἀγροικος, μὲ δύο ὄμματα πονηρὰ ὑπὸ τὸν γύρον τοῦ καστανοχρόου σκούφου του.

— Δὲν τὸν εἶδα, κυρὰ μάννα, δὲν τὸν εἶδα. Ἐμεῖς ζοῦμε 's τὴν ἔρημο σὰν ἀγρίμια. Ἐκεῖ ἔρχονται κάθε καρδιᾶς καρύδι.. Ἔπειτα ἀλλάζουν φορέματα, ἀφίνουν τὰ γένεια καὶ τρέχα γύρευε. Θέλεις κανένα σκοῦφο, κυρὰ-μάννα;

Ἐτελείωσεν ὁ ἀσκητής, μεριμνῶν ὁ ἀγαθὸς περὶ τοῦ ἐργοχείρου του, καὶ συγχρόνως ἐξετύλιξεν ὀγκώδη δέσμην, ὅπου ἐφύλαττε τὸ ἐργόχειρόν του.

— Σὰν σύγγς, μὲ παίρνεις μαζί σου.

Ἐτόλμησε νὰ ἐρωτήσῃ ἡ γραία, μὴ ἀκούσασα τὴν παράκλησιν τοῦ μοναχοῦ περὶ τοῦ ἐμπορίου του.—Καὶ ποῦ ἦτο αὐτὴ εἰς κατάστασιν νὰ ταξειδεύσῃ!

— Δὲν εἶνε συγχωρημένο κυρὰ-Μάννα! Γυναῖκες δὲν πατοῦν εἰς τὰ χώματα ἐκεῖνα.

Θηλυκὸ πρᾶμα δὲν εἶνε συγχωρημένο νὰ πλησιάσῃ ἐκεῖ· τὸ λέει ὁ Τράγος.

— Ποιὸς τράγος;

Ἡ μεμβράνα, ἀπήντησε μειδιῶν ὁ μοναχός, ὅπου εἶνε γραμμένος ὁ κανονισμὸς τοῦ Ἄθωνος καὶ ὁ ἀφορισμὸς ἀπὸ τοὺς τέσσαρας πατριάρχας καὶ ἀπὸ τοὺς δώδεκα ἀρχιερεῖς νὰ μὴ πατήσῃ θηλυκό.

Ὁ ἀσκητὴς ἐτύλιξε στενάζων τοὺς σκούφους του καὶ ἀπῆλθεν.

Οὕτως ἀπηλπίσθη πανταχόθεν ἡ κυρὰ-Λάμπραινα. Καὶ ἡ νόσος της ἐπετείνετο. Κατά τινα νύκτα, ὅτε ὑπέφερε δεινῶς, προσμένουσα ὥραν τὴν ὥραν τὸν θάνατον.—ἔτσι τῆς ἐφαίνετο—ἔκαμε τὸ σταυρόν της καὶ εἶπεν:

— Τουλάχιστον ἂς εἶνε καλά!

Πρώτην φορὰν εἶπε τοιοῦτον λόγον.

Ἡ Κρῖνα, παρακαθημένη ὅπως τὴν ὑπηρετῇ, λαβοῦσα θάρρος τότε, παρετήρησεν ἠρέμα ὡς νὰ ἤθελε νὰ ἀκουσθῇ καὶ νὰ μὴ ἀκουσθῇ.

— Ἀφοῦ τὸ ἔτζες!...

Ἡ κυρὰ-Λάμπραινα ἔβλεπεν αὐτὴν σιωπηλή, ἀκίνητος. Ἐνῷ ἄλλοτε, ὅταν ἤκουε περὶ ταξίματος, ἐφρύαττε, βλασφημοῦσα θεῖα καὶ ἀνθρώπινα.

Ἡ Κρῖνα τότε, ἀναθαρρήσασα ἔτι μᾶλλον, ἐξηκολούθησε:

— Δηλαδὴ εἶνε μεγάλη ἁμαρτία, ἂν παραβῇ τὸ τάξιμο. Φωτιὰ πέφτει, κυρά, 's τὰ σπίτια ἐκεῖνα ναὶ τὰ καίει.

Καὶ διεκόπη ἡ ἁπλῆ μαγείρισσα, καταπλαγεῖσα ἐκ τῆς σιωπηλῆς προσοχῆς τῆς ἄλλοτε φιλοκόσμου χήρας.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΛΑΜΠΡΗ ΤΟΥ 97

(Διήγησις παιδιοῦ)

Ἔφτασ' ἡ Λαμπρή! Ἡ χαρούμενη μέρα ἔφτασε!

Κι' ὅμως ποιὸς ξέρει αὐτὴ τὴν ἡμέρα, ἐκεῖνον τὸ δυστυχισμένο χρόνο, πόσοι θὰ πολεμήσανε! Καὶ πόσα ἀδέρφια μας νὰ σκοτωθήκανε!...

⁂

Ἐκαθόμαστε τότες στὸ χωριό.

Ἐκείνη τὴν ἅγια μέρα, νύχτα ἀκόμη ἐσηκώθηκα, γιὰ νὰ πάω στὴν ἐκκλησιά.

Ἑτοιμαστήκαμ' ὅλοι μὲ τὰ καινούρια λαμπριάτικα φορέματά μας γιὰ νὰ πᾶμε στὴ λειτουργία.

Καὶ κινήσαμε μαζὶ μὲ τὸν πατέρα, ὅλα τὰ παιδιά.

Κ' ἡ γιαγιά μας καθὼς ἐβγαίναμ' ἀπὸ τὸ σπῆτι μᾶς εὐχόντανε:

— «Στὸ καλό!...»

⁂

Ἐφτάσαμε στὴν ἐκκλησιὰ τοῦ χωριοῦ καὶ μπήκαμε.

Ἦταν' ὅλη χαρμόσυνα σιγυρισμένη. Ἀπάν' ἀπὸ ἑκατὸ κεριὰ τὴ φωτίζανε.

Καὶ πρὶν νὰ ξημερώσῃ ἀκόμα ἄρχισε ἡ ἀκολουθία.

Ἐβγῆκ' ὁ παπᾶς στὴν ὡραία Πύλη μὲ τὴ λαμπάδα του καί:

— «Δεῦτε λάβετε φῶς...» ἔψαλλε.

Κι' ἀνάψαμε τὰ κεριά μας ἀπὸ κεῖνο τὸ σύμβολο τοῦ μεγάλου φωτός.

Κ' ἐξηκολούθησε ἡ λειτουργία μὲ ὅλη τὴ μαγεία τῆς μεγάλης ἐκείνης ἡμέρας!...

⁂

Εἶχ' ἔβγη πλέον ὁ ἥλιος.

Ἡ λειτουργία ἤτανε μές στὴ μέση, ποὺ αἰσθάνθηκα μέσ' στὴν ἐκκλησιὰ κάποια κίνησι, κάποια μουρμουρίσματα...

Κάτι ἔτρεχε.

Κάποιο νέο ἔκανε τὸ γῦρό του ἐκεῖ μέσα.

Κι' ἀπὸ τοὺς μορφασμοὺς τοῦ κόσμου δὲν ἐφαινότανε καλό.

Ἤμουνα σὲ μία περίεργη κατάστασι. Εἶχα περιέργεια ἀνάκατη μὲ φόβο.

Τότες βλέπω καὶ τὸν πατέρα μου νὰ βγαίνῃ ἀπὸ τὴν ἐκκλησία.

Δὲν εἶξερα, οὔτ' ἐμποροῦσα νὰ καταλάβω, τι εἶνε κεῖνο τὸ τόσο τρομερό!,...

Δὲν ὑπόμεινα καὶ πολύ. Σὲ λίγο βασανισμένος ἀπὸ αὐτὲς τοῦ σκέψες ἐβγῆκα ἀπὸ τὴν ἐκκλησία κι' ἄφηκα τὴ λειτουργία καὶ τὰδέρφια μου.

⁂

Εὕρηκα τὸν πατέρα μου ἐκεῖ στὴν αὐλὴ τοῦ ἐκκλησιᾶς, πού κουβέντιαζε μ' ἕνα γῦρο χωριάτες.

Μὲ κατάλαβε ποῦ πῆγα κοντά του καὶ μοῦ 'πε:

— Γιατὶ ἐβγῆκες ἀπὸ τὴν ἐκκλησιά;

Ἐγὼ δὲν τἀπήντησα, καὶ πρασπάθησα νὰ καταλάβω τί λέγανε, νὰ πάρω καὶ 'γὼ τὴν κουβέντα, νὰ μάθω τὸ θλιβερὸ νέο.

Ἐπρόσεξα κάμποσην ὥρα καὶ κατάλαβα τί εἶναι.

Οἱ Τοῦρκοι ἐμπήκανε στὴ Λάρισσα! Νὰ τὸ νέο πούχε ἔρθῃ λίγο πρίν.

Τρομερὸ ἀλήθεια!...

⁂

— Δὲν πᾶς νὰ 'κούσῃς τὴ λειτουργία, μοῦ 'πε ὁ πατέρας μου.

Αὐτὴ τὴ φορὰ τὸν ἄκουσα καὶ' μβῆκα στὴν ἐκκλησιά.

Ἡ ἐκκλησιὰ εἶχε ἀδειάσῃ κοντὰ ἡ μισή.

Ὁ κόσμος ἐβγῆκε ὅλος νὰ μάθῃ τί γίνηκε.

Ἡ λειτουργία ἤτανε κοντὰ στὸ τέλος. Μὰ

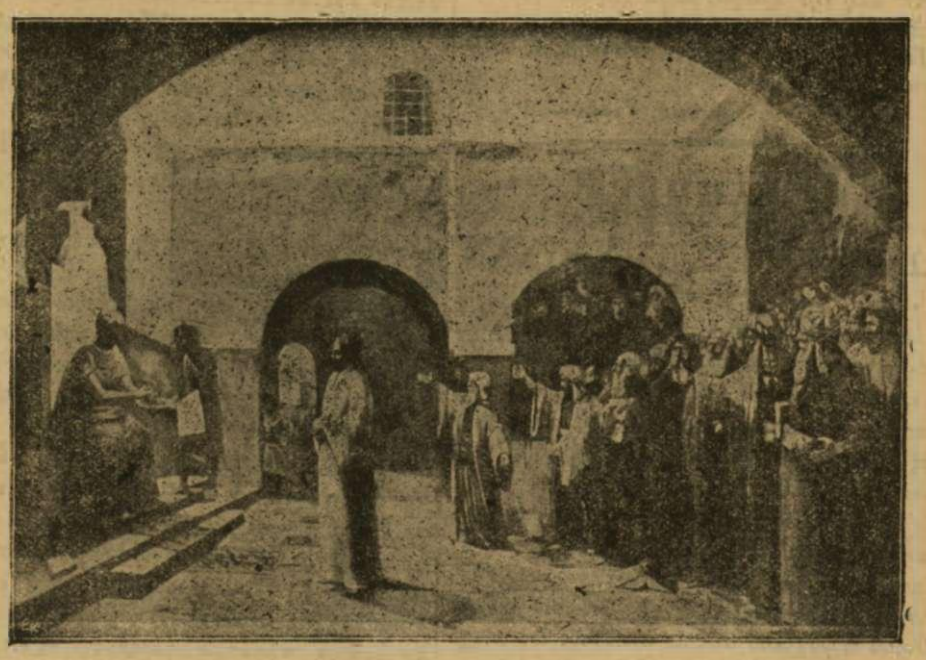

Ὁ Ἰησοῦς πρὸ τοῦ Πιλάτου

τώρα δὲν μοῦ φαινότανε χαρμόσυνη, μοῦ φαινότανε λυπητερή.

Οἱ σκοτιδιαρὲς σκέψεις δὲν μ' ἀφίνανε νὰ προσέξω στὴ λειτουργία πλέον.

Σὲ λίγο ἐτελείωσε. Ὁ κόσμος ἔβγαινε· ἐβγῆκα καὶ γὼ μὲ τἀδέρφια μου ἀπὸ τὴν ἐκκλησία.

Εὕρηκα πάλε τὸν πατέρα μου ἐκεῖ ἀπόξω ἀνάμεσ' ἀπὸ τσοῦ χωριάτες ποῦ μίλαν' ἀκόμα μ' αὐτοὺς ἀπάνω γιὰ τὸ νέο.

Σὲ λίγο ὅμως ἄφηκε τὴν κουβέντα καὶ φύγαμε.

Ἐμπήκαμε στὸ σπίτι σὲ λίγο.

Ἐκεῖ μᾶς ἐπερίμενανε χαρούμενες ἡ μητέρα καὶ ἡ γιαγιὰ γιὰ νὰ μᾶς φιλήσουνε, νὰ κάμουμε τὸ «Χριστὸς ἀνέστη», καὶ νὰ μᾶς εὐκηθοῦνε.

Ἐκεῖ μᾶς ἐπερίμενε ὅλο τὸ σπίτι λαμπρίατικα συγυρισμένο.

Ἐκεῖ καὶ τὰ κόκκινα αὐγὰ καλοψημένα στὴ μέση τοῦ τραπεζιοῦ ἐπεριμένανε νὰ φαγωθοῦνε.

Κι' ὅμως ἐγὼ ἤμουνα λυπημένος!...

Κι' ὁ πατέρας τὸ ἴδιο!

Τίποτις τὸ χαρμόσυνο δὲν ἐκατάλαβ' ἀπὸ τὴ μεγάλη γιορτή!

Κι' ὅλη τὴν ἡμέρα, μέρα χαρᾶς, ἤμουνα σκεπτικὸς καὶ λυπημένος!...

Τὴν ἡμέρα ἐκείνη τῆς ἀναστάσεως ἐτάφετο ἡ Ἑλλάς.

1902 **Φῶτος Γιοφύλλης.**

ΟΙ ΘΑΜΜΕΝΟΙ
ΖΩΝΤΑΝΟΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΙΝΑΝ

Ἀπὸ τὰ κοινωνικὰ τερατώδη φαινόμενα, τὰ διαγείροντα κατάπληξιν ἅμα καὶ φρίκην, τελούμενα ἐν Κίνᾳ εἶνε καὶ ὁ ἐνταφιασμὸς ἀνθρώπων ζωντανῶν μὲ ὅλας των τὰς αἰσθήσεις ἐν ἐνεργείᾳ καὶ μὲ ὅλην τὴν συναίσθησιν τοῦ τελουμένου.

Ἡ τρομερὰ τύχη τοῦ νὰ θάπτωνται ζωντανοὶ εὑρίσκει ἐκείνους οἱ ὁποῖοι διὰ τὴν οἰκογένειάν των ἢ τὴν κοινότητά των ἤθελον φανῆ ὅτι ἀπειλοῦσι νὰ γίνωσιν αἴτιοι ἠθικοῦ ἢ ψυχικοῦ αὐτοῖς ὀλέθρου, ὡς π. χ. παίκται μετὰ θάρρους, κλέπται ἐκ συνηθείας, ἀδιόρθωτοι ὀπιοπόται καὶ ἰδίως λεπροί. Τοιοῦτοι δυστυχεῖς, τῶν ὁποίων πολλοὶ ἀπαντῶσιν εἰς τὴν μεσημβρινὴν Κίναν κατὰ ἀποικίας, καταδικάζονται εἰς τὸν τοιοῦτον οἰκτρὸν θάνατον. Οἱ Εὐρωπαῖοι οἱ ζῶντες ἐν Κίνᾳ ὄχι σπανίως γίνονται θεαταὶ τοιούτου τρομεροῦ κακουργήματος καὶ μὲ φρίκην τὸ διηγοῦνται καὶ δὲν τὸ λησμονοῦν.

Εἷς νέος 15 ἐτῶν, υἱὸς πτωχοῦ τεχνίτου, ἦτο κλέπτης καὶ λωποδύτης ἀδιόρθωτος εἰς τὸ χωρίον του καὶ τὰ περίχωρα. Ὅλαι αἱ προσπάθεια τῶν γονέων νὰ τὸν φέρωσιν εἰς εὐθεῖαν ὁδὸν ἀπέβησαν μάταιαι. Καθημέραν εἶχον παράπονα ἀπὸ τὸν κόσμον διὰ τὰς κλοπάς του, εἰς ἃς καὶ ἑκατοντάκις τὸν ἐτιμώρουν καὶ τὸν ἐφυλάκιζον καὶ τὸν ἐβασάνιζον· ὅλα ἀποδεικνύοντο ἀτελεσφόρητα.

Κατέφυγον λοιπὸν εἰς τὴν ἐσχάτην τῶν ποινῶν· εἰς τὴν τρέλλαν καὶ ἀπελπισίαν των, ἀνήγγειλαν οἱ γονεῖς εἰς τὸ χωρίον ὅτι ἀπεφάσισαν νὰ θάψωσι ζωντανὸν τὸν υἱόν των. Ὡπλισμένοι μὲ σφύρας καὶ ἀξίνας ἦλθον οἱ γονεῖς εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης, εἰς τὸν ὁποῖον συνέρρευσαν οἱ κάτοικοι ὅλου τοῦ χωρίου διὰ τὸ ἔκτακτον θέαμα. Ἠνοίχθη ταχέως ὁ τάφος, καὶ εἰς τοιοῦτον βάθος, ὥστε ὁ μέλλων νὰ ταφῇ ὄρθιος ἔχῃ καὶ κρατῇ τὴν κεφαλήν του ἐξέχουσαν τοῦ τάφου καὶ τοῦ ἐδάφους. Ἔμελλε λοιπὸν ν' ἀποθάνῃ ἐκεῖ ἐκ πείνης. Τὸν ἔθαψαν· οἱ χωρικοὶ ἐγέμισαν κατόπιν καὶ ἐστοίβασαν καλὰ τὸ χῶμα περὶ τὸ σῶμα τοῦ δυστυχοῦς ἁμαρτωλοῦ, ὅστις παρεδόθη εἰς τὸ μαρτύριον αὐτὸ μὲ αὐταπάρνησιν. Κατόπιν οἱ θεαταὶ ἀπεμακρύνθησαν ἡσύχως, ἀφήσαντες αὐτὸν εἰς τὴν τύχην του.

Τοῦτο συνέβη ὄχι μακρὰν τοῦ Σαγγαΐ.

Μετὰ δύο ἡμέρας ἔγινε γνωστὸν τὸ πρᾶγμα μεταξὺ τῶν ἐν Σαγγαΐ Εὐρωπαίων ὧν τινὲς ἔσπευσαν ἐπὶ τόπου διὰ νὰ ἴδωσιν ἰδίοις ὄμμασι τὸ τρομερὸν κακούργημα. Ἐγράφη μάλιστα καὶ εἰς τὰς ἐφημερίδας τοῦ Σαγγαΐ ἡ ἐκτέλεσις τοῦ δρακοντείου κινεζικοῦ νόμου. Οἱ Εὐρωπαῖοι ὅμως κατώρθωσαν νὰ μεταπείσωσι τὰς κινεζικὰς ἀρχὰς καὶ τοὺς γονεῖς τοῦ ταφέντος ζῶντος νὰ δοθῇ αὐτῷ ἡ χάρις, ὑποσχόμενοι καὶ ἀναλαμβάνοντες αὐτοὶ νὰ διορθώσωσι τὸν κλέπτην. Πράγματι ὁ νέος ἐξετάφη καὶ εἰσήχθη εἰς σωφρονιστικὴν εὐρωπαϊκὴν φυλακὴν ἐφήβων, ὁπόθεν θὰ ἐξέλθῃ διωρθωμένος κατ' εὐχήν.

Εἶχε γείτονα οὗτος εἰς πόλιν τινὰ τῆς Νοτίου Κίνας, οἰκογενειάρχην, φοβερὸν ἐμπαθῆ ὀπιοκαπνιστήν. Τὸ πάθος του τὸν εἶχε κάμει ὀκνηρὸν καὶ ἄεργον· δὲν ἐκαλλιέργει τὰ κτήματά του· τὰ μέσα τοῦ βίου του συνεπῶς τοῦ ἔλειψαν, καὶ ἐδυστύχησε. Διὰ νὰ εὕρῃ πόρον ζωῆς ἐπώλησεν ἓν πρὸς ἓν τὰ κτήματά του, ἔπειτα τὴν γυναῖκά του, ἔπειτα ἓν πρὸς ἓν τὰ τέκνα του. Πρὶν δὲ πωλήσῃ καὶ τὸ τελευταῖόν του ἔσπευσαν οἱ συγγενεῖς του διὰ νὰ τὸ σώσωσιν ἀλλὰ ματαίως· καὶ αὐτὸ ἐπωλήθη.

Ἀφοῦ ἐξήντλησε πᾶν ὅτι εἶχε, ἤρχισε τὸ θῦμα τοῦτο τοῦ ὀπίου νὰ κλέπτῃ τοὺς συγγενεῖς του· ἔκλεψε τέλος καὶ ἱερὰ ναῶν· Ἀπελπισθέντες οἱ συγγενεῖς του ἔλαβον ἀπόφασιν νὰ ἀπαλλαγῶσιν αὐτοῦ. Ἡμέραν τινὰ ἐν σώματι οὗτοι εἰσῆλθον εἰς τὸν οἶκόν του, τὸν συνέλαβον καὶ τῷ ἀνήγγειλαν τὴν ἀπόφασιν τῆς οἰκογενείας νὰ τὸν θάψουν ζωντανόν. Αὐτὸς ἄνευ ἀντιστάσεως παρεδόθη. τὸν ἔφεραν εἰς μίαν πεδιάδα, ὅπου εἶχον ἤδη ἀνοίξῃ τὸν τάφον. Ἐζήτησε μόνον τὴν χάριν νὰ καλύψουν τὴν ἐξέχουσαν τοῦ ἐδάφους κεφαλὴν μὲ χόρτα διὰ νὰ δυνηθῇ ἀνετώτερον ν' ἀποθάνῃ.

Ἀλλὰ συμβαίνει ἐνίοτε εἰς τὴν Κίναν καὶ τὰ τέκνα νὰ θάπτωσι ζῶντας τοὺς ἰδίους γονεῖς των. Εἷς 70 ἐτῶν γέρων ἦτο λεπρός, καὶ εἶχε καταστῇ βάρος τῶν υἱῶν του καὶ τῶν ἐγγονῶν του. Ἐσκέφθησαν λοιπὸν οὗτοι μὲ τίνα καλλίτερον τρόπον ν' ἀπαλλαγῶσι τοῦ δυστυχοῦς ἀσθενοῦς. Νὰ τὸν φονεύσουν, ἐφοβοῦντο· διότι καὶ αὐτὸ τὸ ἔγκλημα τιμωρεῖται διὰ *ἀποκοπῆς εἰς τεμάχια* τοῦ σώματος τοῦ κακούργου κατὰ τὸν νόμον. Ἐσκέφθησαν λοιπὸν πῶς δύνανται διὰ παντὸς νὰ ἀπαλλαγῶσι τοῦ λεπροῦ, χωρὶς νὰ τὸν φονεύσουν. Διὰ πάντα ἄλλον τοῦτο θὰ ἦτο ἀδύνατον νὰ πραγματοποιηθῇ, ἀλλὰ οἱ Κινέζοι γνωρίζουν ν' ἀπαλλαγοῦν τοιούτου διλήμματος. Πράγματι. Ἠγόρασαν ἐν ὡραῖον πλούσιον φέρετρον, τὸ ὡραιότερον δῶρον τὸ ὁποῖον εἰς Κινέζος ἠμπορεῖ νὰ κάμῃ εἰς τὸν γέροντα πατέρα του. Τὸ φέρετρον ἤρεσεν ὑπερβολικὰ καὶ εἰς τὸν πατέρα, διότι τὸ βερνίκωμά του ἦτο ἔκτακτον καὶ ἐγιάλιζε θαυμασίως. Καὶ εἶπον τὰ τέκνα: Πατέρα, μᾶς φαίνεται ὅτι θὰ ἔκαμνες τὸ φρονιμώτερον ἂν ἤθελες νὰ σὲ βάλωμεν ἀμέσως εἰς αὐτὸ καὶ νὰ σὲ θάψωμεν. Ἐπειδὴ μετὰ ὀλίγους μῆνας τὸ θαυμάσιον αὐτὸ βερνίκωμα θὰ χαλάσῃ.

Ἡ ἀπόφασις ἐφάνη εἰς τὸν γέροντα ὁμολογουμένως κατ' ἀρχὰς ὀλίγον βαρεῖα, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἤθελε νὰ τὸ ἀποφασίσῃ, εἶπον τὰ τέκνα: Θὰ σοῦ κάμωμεν μίαν ὡραίαν καὶ πλουσίαν κηδείαν, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ ἠμπορέσῃς καὶ σὺ νὰ λάβῃς μέρος ὁ ἴδιος.

Ὁ γέρων εὗρεν ἑλκυστικὸν τὸ πρᾶγμα. Οἱ υἱοὶ ἐπρόσθεσαν: Θὰ ζήσῃς πολὺ ὀλίγον· ἴσως ὀλίγας ἑβδομάδας ἀκόμη καὶ ἔπειτα θὰ σὲ θάψουν. Ἀλλὰ τὸ κακὸν εἶναι ὅτι ἠμπορεῖ ἐν τῷ μεταξὺ νὰ ἐκραγῇ πυροκαϊά· συνεπῶς τὸ ὡραῖον φέρετρον θὰ καῇ· καὶ ἡμεῖς εἴμεθα πτωχοὶ καὶ δὲν θὰ ἠμπορέσωμεν νὰ σοῦ ἀγοράσωμεν ἄλλο πολυτελές. Βέβαια, μὲ πόνον χωριζόμεθα ἀπὸ σέ· ἀλλ' ὁπωσδήποτε ἡ ψυχή σου θὰ μείνῃ πάντα μαζί μας, θὰ μεταβῇ εἰς τὸν *Ναὸν τῶν πνευμάτων*. Ἡ πρότασις ἐφάνη φρόνιμος εἰς τὸν γέροντα καὶ ἀπεφάσισεν... εὐχαρίστως.

Ὡρίσθη ἡ ἡμέρα τῆς ταφῆς· προσεκλήθησαν καὶ προσῆλθον συγγενεῖς καὶ φίλοι μὲ πένθιμον μουσικήν. Ἔβρασαν καὶ ἔψησαν διάφορα φαγητά, διότι ἔπρεπε νὰ παρατεθῇ ἐπιμνημόσυνος τράπεζα. Τὸ μεσημέρι ἐκάθησαν ὅλοι καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον καλὰ καὶ μεταξὺ αὐτῶν καὶ ὁ μέλλων νὰ ταφῇ. Ἀφοῦ ἐτελείωσαν — προσῆλθον ἐν τούτοις καὶ ἄλλοι θεαταὶ — καὶ τὸν ἔβαλαν εἰς τὸ φέρετρον καὶ τὸν ἔθαψαν... ἁπλούστατα!

Ὄχι ὅμως πάντοτε εἶναι εὔκολον νὰ πεισθῇ ὁ λεπρὸς καλὰ καὶ σώνει νὰ ταφῇ ζωντανός. Ἐντεῦθεν συμβαίνουσι καὶ ἐπεισόδια κάπου κωμικὰ μὲ ὅλην των τὴν τραγικότητα.

Ὑπῆρχεν εἰς ἓν χωρίον γέρων τις 65 ἐτῶν, χῆρος, ζῶν μόνος, διότι πάντες τὸν ἀπεδίωκον ὡς λεπρόν. Ὁ υἱός του, ἔγγαμος, ἔζη μακρὰν αὐτοῦ, καὶ ὅμως τὸν εἶχε καταλάβει φόβος μὴ τῷ μεταδοθῇ ἡ νόσος. Ἡ σύζυγός του τῷ προέτεινε πολλάκις νὰ ἐκδιώξῃ μακρὰν τοῦ χωρίου τὸν πατέρα του, ἀλλ' αὐτὸς καίτοι ὑποσχόμενος πάντοτε τοῦτο, οὐδέποτε τὸ ἐξετέλεσε. Ἡ ἀσθένεια ἐντούτοις ηὔξανε, ἀλλ' ὁ υἱὸς δὲν ἐτόλμα νὰ ξεκάμῃ τὸν πατέρα του. Τὸν παρεκάλει οἰκειοθελῶς νὰ θελήσῃ νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ, θαπτόμενος ἑκουσίως ζωντανός, ἀλλ' ὁ γέρων ἠγάπα πολὺ τὴν ζωήν του καὶ δὲν τὸ παρεδέχετο. Τοῦ ὑπόσχετο νὰ τῷ ἀγοράσῃ ἓν ὡραῖον ἔνδυμα Μανδαρίνου καὶ ν' ἀπομακρυνθῇ ἑκουσίως· ἀλλ' ὁ γέρων οὔτε εἰς τοῦτο ἐπείθετο. Δὲν ἔμενεν ἄλλο μέσον παρὰ . . . τὸ δηλητήριον. Νὰ τὸν δηλητηριάσωσι καὶ τὸν ἔπεισαν ὡς ἐνόμισαν νὰ αὐτοδηλητηριασθῇ.

Πράγματι ἡμέραν τινὰ ἦλθεν ὁ υἱὸς εἰς τὴν οἰκίαν του καὶ ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὴν θύραν διὰ προφύλαξιν, ὅπως συνήθως ἔκαμνε, ἐφώναξε τὸν πατέρα του. Οὐδεμία ἀπάντησις. Ἐπίστευσαν ὅτι ὁ ἀσθενὴς εἰσήκουσε τὴν ἐπιθυμίαν των καὶ ἔλαβε δηλητήριον. Διὰ νὰ βεβαιωθοῦν ἀνοίγουν τὴν θύραν καὶ εἶδον αὐτόν, μακρόθεν ἐννοεῖται, ἐξηπλωμένον ἐπὶ τῆς κλίνης ἀκίνητον. Ἤρχισαν νὰ τοῦ ρίπτουν λίθους, διὰ νὰ βεβαιωθοῦν ἀκόμη περισσότερον ὅτι δὲν κοιμᾶται τυχόν. Τίποτε. Ἔσπευσαν λοιπὸν εἰς παρακείμενον χωρίον νὰ εὕρωσι τοὺς εἰδικοὺς νεκροθάπτας, διὰ νὰ τὸν ἄρωσι τάχιστα καὶ τὸν ἐνταφιάσωσιν. Ἐν τούτοις εἷς γείτων, ἠθέλησε νὰ πλησιάσῃ τὸν ἀποθανόντα φίλον του· ἀλλ' ὅταν ἐπλησίασε ἐνόησεν ὅτι δὲν ἦτο νεκρός, ἀλλὰ βαθέως ἐκοιμᾶτο. Τὸ ἀναγγέλλει εἰς τὸν υἱόν, ἐλθόντα μετ' ὀλίγον μετὰ τῶν νεκροθαπτῶν. Οὗτος ἔκπληκτος, δὲν ἤξευρε κατ' ἀρχὰς τί νὰ κάμῃ. Ἐν τούτοις οἱ νεκροθάπται δὲν ἤθελον νὰ χάσωσιν οὔτε καιρόν, οὔτε πληρωμήν. Ἀλλὰ καὶ οἱ συγγενεῖς δὲν ἤθελον ἄδικα νὰ πληρώσουν αὐτούς. Ἐν οἰκογενειακῷ λοιπὸν συμβουλίῳ ἀπεφάσισαν νὰ δηλώσωσιν εἰς τὸν γέροντα ὅτι πρέπει νὰ ἀφεθῇ νὰ ἐνταφιασθῇ, ἀφοῦ τοῦτο ἄλλως θὰ ἐγίνετο μετ' ὀλίγον καιρόν.

Ἀλλ' ὁ γέρων ἠρνεῖτο ἐπιμόνως. Τοῦ παρουσίασαν τὸ ὡραῖον ἔνδυμα μανδαρίνου· ὁ υἱὸς τοῦ ὑπεσχέθη νὰ προσφέρῃ εἰς τὸν *Ναὸν τῶν Πνευμάτων* μεγαλοπρεπεῖς θυσίας ὑπὲρ τῆς ψυχῆς του καὶ τῷ ὑπέμνησαν ἐπὶ τέλους ὅτι εἰς τὴν ἄλλην ζωήν, τὴν μετὰ θάνατον θὰ ἦναι εὐτυχέστερος παρὰ ἐπὶ γῆς. Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἐπιχείρημα φαίνεται ὅτι τὸν ἔπεισε καὶ οὕτω συγκατετέθη εἰς ἑκουσίαν ταφήν. Ἐν τούτοις εἶχεν ἐπέλθῃ νὺξ ἕνεκα τῆς βραδύτητος. Ἀνεβλήθη λοιπὸν ἡ ταφὴ διὰ τὴν ὔριον. Τὸ πρωῒ τῆς ἑπομένης ἡ νύμφη του ἔφερε ὡραίαν καὶ παχεῖαν κότταν καὶ ἕνα χοιρομήριον, τὰ ἐμαγείρευσε καὶ παρετέθη ἡ ἐπιμνημόσυνος τράπεζα. Καὶ ἀφοῦ ἔφαγαν ἐτέθη εἰς κίνησιν ἡ ἐπικήδειος πομπή. Προηγεῖτο βασταζόμενον τὸ φέρετρον καὶ εἶπετο αὐτὸς ὁ νεκρὸς — ζωντανὸς φορῶν τὸν μανδύαν τοῦ Μανδαρίνου ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν καὶ συγγενῶν. Ὅταν ἔφθασεν εἰς τὸν τόπον τὸν ὡρισμένον, ὁ ζῶν — νεκρὸς ἔκαμε τὴν τουαλέττα του καὶ ἐξηπλώθη εἰς τὸ φέρετρον καὶ τὸν ἐστόλισε καὶ διηυθέτησε μὲ τὰς ἰδίας χεῖράς του ὁ υἱός του. Ἔπειτα τὸν παρέλαβον οἱ νεκροθάπται. Οἱ συγγενεῖς ἀπεμακρύνθησαν ὀλίγον καὶ ἐκάθησαν ἀπέναντι τοῦ τάφου, βλέποντες . . . τὴν ταφήν του! Μετ' ὀλίγην ὥραν ὅλα ἦσαν τελειωμένα, καὶ ἐπέστρεψαν οἱ συγγενεῖς εἰς τοὺς οἴκους των.

Τὸ καθ' ἡμᾶς τοὺς Χριστιανοὺς καὶ Εὐρωπαίους σκληρὸν καὶ ἀπάνθρωπον τοῦτο ἔθιμον τοῦ νὰ θάπτωσι τὸν ἀνίατον ἀσθενῆ ζωντανόν, εἰς τοὺς Κινέζους δὲν κάμνει ἐντύπωσιν, διὰ τὰς ἄλλας καὶ διαφόρους θρησκευτικὰς δοξασίας καὶ ἀρχὰς ἃς ἔχουν. Τὴν πέραν τοῦ τάφου ζωὴν θεωροῦσιν οἱ Κινέζοι ὡς *συνέχειαν* τῆς ἐπὶ τῆς γῆς ζωῆς, καὶ μάλιστα φρονοῦσιν ὅτι ἐκεῖ ζῇ τις ὅπως ἐδῶ ἀπέθανε. Π.χ. ὁ ἀποκοπεὶς τὴν κεφαλήν, φέρει ἐκεῖσε εἰς τὰς χεῖράς του αὐτήν. Δι' αὐτὸ καὶ εἰς τὰς θανατικὰς ποινὰς ἐπιζητοῦν οἱ Κινέζοι ὡς τιμωρίαν νὰ κατακόψωσι καὶ κομματιάσουν τὴν κεφαλήν. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ θάνατος δὲν κάμνει εἰς αὐτοὺς μεγάλην ἐντύπωσιν, ἀρκεῖ ν' ἀποθάνουν καλῶς.

ΑΓΩΝΙΩΔΕΙΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΙ

Μὲ τούτους τοὺς Ἀγῶνας τί ἔχει νὰ γινῇ.
Ὁ κάθε πατριώτης ἐνθουσιᾷ καὶ χάσκει
κι' ὁ Μιστριώτης τρέχει κι' ὑποκριτὰς διδάσκει
τοσοῦτον δὲ φροντίζει γι' αὐτὸ ἰδιαιτέρως
ποῦ τοῦρχεται νὰ λάβῃ κι' αὐτὸς στὸ δρᾶμα μέρος.

Μὲ τούτους τοὺς Ἀγῶνας τί ἔχει νὰ γενῇ.
Θὰ ἔρθουν Εὐρωπαῖοι θὰ ἔρθοῦν Ἀμερικάνοι
Ἀράπιδες, Κινέζοι, Ἀβυσσινοί, Μογγόλοι
κι' ὅσοι στὴ Γῆ ὑπάρχουν ἐδῶ θὰ ἔρθουν ὅλοι
μ' ἠλεκτρικὸ τ' ἀρχαῖα τῆς νύκτες θὰ φωτίζωνται
στῆλες πολλὲς κι' ἀψῖδες θ' ἀρχίσουν γιὰ νὰ στήνουν
κι' ἄλλα πολλὰ θὰ γίνουν ποῦ ὅλοι θὰ ζαλίζωνται
καὶ μόνον οἱ ἀγῶνες θαρρῶ πῶς...ὁ ἐν θὰ γίνουν!

Τὸ Κεντρί

ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ

Ὡραῖον πόδι:

Ἂν τὰ πόδια φέρουν εἰς ἀπελπισίαν τοὺς ζωαράφους—καὶ εἶνε τόσον ὀλίγοι οἱ ἐπιτυγχάνοντες νὰ ἀναπαραστήσουν διὰ τοῦ χρωστῆρος καὶ τῶν χρωμάτων τὰ ὡραῖα χέρια χωρὶς νὰ ἀσχημίσουν! — βεβαίως τὰ πόδια πρέπει νὰ τοὺς ὁδηγήσουν εἰς τὴν αὐτοκτονίαν! Πόσον σπάνιον κατήντησε τὸ ὡραῖον πόδι — τὸ γυμνὸν πόδι, ἐννοεῖται!

Μὴν εἰπῆτε ὅτι τὸ πόδι σκεπάζεται καὶ δὲν φαίνεται. Τὸ κάλλος τοῦ ποδὸς διαφαίνεται καὶ ὅταν περιβάλλεται ὑπὸ τοῦ ὑποδήματος, ὅπως διαφαίνεται τὸ κάλλος τῆς χανουμίσσης, ὅσον πυκνὸν καὶ ἂν εἶνε τὸ γιασμάκι. Τὸ ἄσχημο πόδι ἀδύνατον νὰ κρυφθῇ· θὰ παραμορφώσῃ καὶ τὸ ἀριστοτεχνικώτερον ὑπόδημα μετὰ μίαν ἢ δύο ἑβδομάδας.

Τὸ ὡραῖον πόδι διαπλάσσεται παιδιόθεν. Πᾶσα γυνὴ καὶ πᾶς ἀνήρ, ἀλλὰ κυρίως καὶ πρωτίστως τὸ παιδὶ πρέπει νὰ φορῇ ὑποδήματα τελείας καὶ ἀκριβοῦς ἐφαρμογῆς, ἀδιάφορον ἂν εἶνε ἀπὸ κοινὸν δέρμα. Τὰ ὑποδήματα δὲν πρέπει νὰ εἶνε οὔτε πολὺ μεγάλα οὔνε πολὺ μικρά· τὰ τακούνια των πρέπει νὰ εἶνε χαμηλὰ καὶ πλατέα καὶ νὰ διορθώνωνται εὐθὺς ὡς στραβοπατηθοῦν ὀλίγον. Διότι ὅλα σχεδὸν τὰ παιδιὰ στραβοπατοῦν.

Ἂν τὰ δάκτυλα τοῦ ποδὸς τείνουν νὰ ἐπικαθήσουν τὸ ἓν εἰς τὸ ἄλλο καὶ νὰ στρεβλωθοῦν, πρέπει νὰ τὰ στρίβετε μὲ τὸ χέρι δύο φορὰς τὴν ἡμέραν· ἐγκαίρως λαμβανόμενον τὸ μέτρον τοῦτο προλαμβάνει πᾶσαν παραμόρφωσιν τῶν δακτύλων.

Ἂν κανένα νύχι εἶνε λοξὸν πρὸς τὸ ἓν μέρος, κόβετέ το ἐλαφρῶς μόνον ἀπὸ τὴν ἀντίθετον γωνίαν. Ἂν ἀμφότεραι αἱ γωνίαι του εἰσχωροῦν βηθέως εἰς τὴν σάρκα, κόψατέ τας ἐλαφρὰ καὶ μὲ προσοχήν, καὶ ἔπειτα ξέσατε τὸ μέσον τοῦ ὄνυχος ἀπὸ τὴν κορυφὴν ἕως τὴν ρίζαν μέχρις ὅτου τὸ κάμετε λεπτὸν καὶ εὔκαμπτον. Τί συμβαίνει τότε; Τρέφεται κατ' ἀνάγκην τὸ μέσον τοῦ ὄνυχος καὶ μένουν ἀτροφικαὶ αἱ γωνίαι του· καί, ὡς ἀτροφικαὶ γίνονται καὶ λεπταὶ καὶ εὔκαμπτοι, δύνανται δὲ μὲ ἕνα κατάλληλον ἐπίδεσμον νὰ λάβουν τὴν κανονικὴν των διεύθυνσιν.

Μόνον μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον θεραπεύονται τὰ στραβὰ νύχια καὶ τὰ ἄσχημα πόδια. Ἀλλ' ἡ φροντὶς αὕτη, σᾶς ἐπαναλαμβάνω, πρέπει νὰ λαμβάνεται ἐγκαίρως.

Μαθήματα οἰκοκυρωσύνης

Καθαριότης.—Τὸ μεταξωτὸν ψόρεμα δὲν εἶνε δυσπροσιτώτερον παντὸς ἄλλου διὰ τὴν ἀκρίβειαν μόνον τῆς τιμῆς του, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν δυσκολίαν τὴν ὁποίαν παρουσιάζει εἰς τὸν καθαρισμὸν ἡ λεπτὴ κατασκευή του καὶ ὁ ἔτι λεπτότερος χρωματισμός, τοῦ ὁποίου ἡ σταθερότης δὲν εὑρίσκεται πάντοτε ἐν ἀσφαλείᾳ ὑπὸ τὸν συνήθη τρόπον τῆς πλύσεως τῶν ἄλλων ὑφασμάτων. Ἐν τούτοις δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ ἀπελπίζεσθε ὅταν τῦ μεταξωτόν σας ἐκπλιδώθη. ἂν τὰ θυλάκια τοῦ συζύγου σας δὲν ἐπιτρέπουν τὴν ἀντικατάστασίν του, οὔτε νὰ σπεύδετε εἰς αὐτήν. ἂν τὴν ἐπιτρέπουν. Διότι τὸ μεταξωτὸ πλύνεται, ὅπως πᾶν ἄλλο ὕφασμα καὶ καθαρίζεται εὐκολώτερον ἴσως παντὸς ἄλλου, ἀρκεῖ νὰ γνωρίζετε τὸν κατάλληλον τρόπον τὸν ὁποῖον πρέπει πρὸς τοῦτο νὰ μεταχειρισθῆτε. Καὶ ὁ τρόπος αὐτὸς εἶνε ὁ ἑξῆς:

Διαλύετε ἐντὸς 30 ὀκάδων ψυχροῦ ὕδατος σάπωνα τόσον ὥστε νὰ σχηματισθῇ ἄφθονος σαπωνάδα, καὶ προσθέτετε εἰς αὐτὴν ἓν μικρὸν ποτηράκι ἀμμωνίας. Πλύνετε τότε ἐντὸς αὐτῆς τὸ μεταξωτὸν φόρεμά σας, χωρὶς κἂν νὰ τὸ ξηλώσητε, καὶ τὸ ξεπλύνετε κατόπιν μὲ καθαρὸ νερό. Ὄχι μόνον δὲν θὰ ἀλλοιωθῇ παντάπασιν ὁ χρωματισμὸς τοῦ ὑφάσματος. ὅσον λεπτὸς καὶ ἂν εἶνε, ἀλλὰ καὶ θὰ γίνῃ ζωηρότερος ἢ πρότερον.

ΚΑΫΜΕΝΑ ΧΡΟΝΙΑ!

Μία ἔξοχος περιγραφὴ πασχαλινῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων

Ἄρχοντες, ἀρχόντισσαις
καὶ κουτσοδαιμόνισσαις,
εἰπ' ὁ Παπαγιώργης
νἀρθῆτε στὴν ἐκκλησία,
κι' ὅποιος δὲν ἔρθῃ,
τὴ στράτα νὰ μὴν εὕρῃ...

Ἀκούονται μόλις χαράξῃ ἡ αὐγὴ τῆς Πέμπτης τῆς Μεγάλης μὲ ἀλαλαγμὸ καὶ σούσουρο φωνάζοντες ὅμιλοι παίδων γύρῳ γύρῳ στὰ στενὰ σοκάκια τοῦ χωριοῦ καὶ χαρμόσυνο ἐμβατήριο κακόηχο καὶ ἀκατάληπτο κτυπῶντας ἄλλοι κρόταλα διάφορα καὶ ἄλλοι κομμάτια ἀπὸ σανίδες καὶ ἄλλοι ἀπὸ ἄλλα αὐτοσχέδια κύμβαλα.

Καὶ εἶνε ἡ στιγμὴ ποῦ ἄλλοτε ἕνας ἄνθρωπος, μὲ ἕνα φίλημα, γιὰ ἕνα βαλάντιο, ἐπωλοῦσεν ἕνα Θεό...

Ἡ θειὰ Νικολοῦ ἀπὸ τότε ποῦ ἔννοιωσε τὸν κόσμο, συνειθισμένη νὰ ἀκούῃ καὶ νὰ γνωρίζῃ μέσα στὸ ἀλαλητὸ τῶν μικρῶν κυμβαλιστῶν, σὰν κωδωνοκρουσία, τὴ φωνὴ τοῦ οὐρανοῦ νὰ προσκαλῇ ὅλους γιὰ νὰ ἀποδώσουνε τὴν ὀφειλόμενη εἰς τὸν Πλάστη μας λατρεία, σὲ εὐχαῖς, σὲ δεήσεις ἢ εὐχαριστίαις, στὴ στιγμὴ ποῦ παρέαις παιδιῶν, ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὰ παράθυρα σταθμεύουν καὶ συνεχίζουν τὴν πρωτότυπη πρόσκλησι· ἐξακολουθάει:

Ἐλᾶτε χριστιανοί, στὴν ἐκκλησία...α!...

Μεγάλη Δευτέρα — Μεγάλη μαχαίρα
Μεγάλη Τρίτη — Ὁ Χριστὸς ἐκρίθη
Μεγάλη Τετράδη — Ὁ Χριστὸς στὸν Ἅδη
Μεγάλη Πέφτη — Ὁ Χριστὸς εὑρέθη
Μεγάλη Παρασκευὴ — Θλίψι κι' ἀναστεναγμοὶ
Μεγάλο Σαββάτο — Χαραῖς γιομάτο [πολλοὶ
Μεγάλη Κυριακὴ — Χάσκα μπούκα τὸ τυρί,
τὴν κανάτα τὸ κρασί,
ὅσο νὰ ψηθῇ τ' ἀρνί,
τὸ καρβέλι, τὸ Ψωμί...

Ξυπνάει ἀπότομα, ρίχνει μακρυὰ τὰ βαρειά της κλινοσκεπάσματα, σηκώνεται, τρίβει καὶ ξανατρίβει τὸ μισοβυσμένο μάτι της ποῦ εἶνε γεμάτο τσίμπλα καὶ ψηλαφητὰ μέσα στὸ σκοτάδι ζητάει τὴ γεροντίστικη φορεσιά της.

Εἶνε ἕτοιμη καὶ μὲ τὴν ἀναπόλησι ὑπὸ τὴ θλιβερὴ τοῦ κοντογουνίου γοητεία ἐκεῖνα τὰ χρόνια, ἀγωνιέται μάταια νὰ σειάξῃ τὴν κυρτωμένη μέση της, ἐνῷ ἀκόμη ὁ Μπάρμπα Νικολὸς κοιμᾶται καὶ οὖλοι τοῦ σπητιοῦ. Ἀνάφτει πρόχειρη λαμπριάτικη λαμπάδα καὶ μὲ τὴν πλειὸ μεγαλείτερη χαρὰ πηγαίνει πρῶτα πρῶτα στὴς ἄμοιρης Γιαννοῦς τὸ κρεββάτι.

—Γιαννοῦ....Ἀντώνη....σηκωθῆτε, ἐχάραξε, παιδιά μου....

Ἐκεῖνοι σηκώνοντα. Ἡ θειὰ Νικολοῦ στολισμένη μὲ χρυσοποίκιλτο κοντογοῦνι διευθύνεται τώρα στρεκλὰ, στρεκλὰ ἀπὸ τὴν νύστα στὸ χαϊδεμένο της Κωσταντῆ.

— Κωσταντῆ, σήκω, ἀφέντη μου... σήκω μπέη μου... θὰ πάρῃς χρυσὸ δοντάκι...

Καὶ προσπαθεῖ νὰ ξυπνήσῃ τὸν χαϊδεμένο της Κωνσταντῆ, ἀλλὰ ἐκεῖνος μορφάζει μὲ δυσαρέσκεια καὶ δὲ θέλει νὰ σηκωθῆ.

Τότε ἔρχεται στὴς ἀσθενικαὶς τῆς θειὰ Νικολοῦς παράκλησες πλειὸ διαταχτικὴ ἡ φωνὴ τοῦ μπάρμπα Νικολοῦ, ὁ ὁποῖος τηράει καὶ ξανατηράει τὴ λιγερή του βράκα, καὶ ὁ Κωσταντῆς ἀμέσως ἐξύπνησεν ἀπὸ τὸ φόβο του.

*

Πένθιμη καὶ μελαγχολικὴ ξημερώνει ἡ Μεγάλη Παρασκευή.

Τὸ φοβερὸ σκοτάδι τῆς προτερινῆς νύχτας φεύγει λίγο κατ' ὀλίγο καὶ μαζὺ μ' αὐτὸ μιὰ μεγαλώτατη αὐλαία γιὰ νὰ ξεσκεπάσῃ σὲ κάθε χριστιανό, σὲ ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα δρᾶμα, τὸ ὁποῖον δὲν μπορεῖ νὰ φαντασθῇ ἀνθρώπινο μυαλό.

Θλιβεραῖς καὶ ἀδιάκοπαις ἡ κωδωνοκρουσίαις τῆς Παναγίας νύχτα νύχτα καλοῦνε τοὺς πιστοὺς σὲ μιὰ εὐδαιμονία καὶ στὴ γλυκύτερη ἐλπίδα ποῦ ἔχει ὁ ἄνθρωπος, ἐλπίδα ποῦ συνδέεται μὲ οὖλα τὰ καθήκοντα.

Κανεὶς δὲ μελεύει στοὺς δρόμους. Οὔτε ψυχὴ στὰ σπίτια. Σπίτι ψηλότατο τοῦ Καπετὰν Πανίγου καὶ καλύβαις σκεπασμέναις μὲ ἄχυρα, κλεισμέναις μὲ ἀλλόκοτη ὄψι, πενθοῦνε φανερὰ φανερὰ μὲ τὸ πένθος ἐκεῖνο ποῦ πενθεῖ κάθε Χριστιανὸς σὲ ὅλη τὴ γῆ.

Ὁ ἥλιος κλίνει πρὸς τὸ ἄλλο ἥμισυ τοῦ ὁρίζοντος. Κανένα μαγαζὶ ἀνοιχτὸ στὴ μικρὴ Ἀγορά. Μόνον ὁ μπάρμπα Πολυχρόνης στέλνει τὴ βλάχα τὴ ξακουσμένη καὶ ἀνοίγει τὴν μισὴ πόρτα τοῦ καφενεδάκι ποῦ ἄλλοτε ὁ Κολοκοτρώνης ἔπινε καφὲ ψημένο στὴς κουτσοῦραις. Μικρὰ κοριτσάκια, ἀγγελόμορφα ἡ Ἀκριβὴ τοῦ Μιχάλακα καὶ ἡΒαγιανὴ, ἀκολουθοῦμενα ἀπὸ τὴν Ταγγαλογιώργαινα, πηδᾶνε στὸν κῆπο τῶν Μπουρδεραίωνε. Μαζεύουνε πενιχρότατη ἀνθοδέσμη.

— Λουλούδια γιὰ τὸν Ἐπιτάφιο!...

Φωνάζουνε μὲ τὴν μεγαλείτερη φωνὴ γυρίζοντας στοὺς δρόμους κοντὰ τὸ μεσημέρι τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς ἄλλο μπουλοῦκι ἀπὸ παιδιά, ποῦ εἶνε ἀρχηγὸς ὁ Ἀταμᾶς καὶ φέρνει στὰ χέρια του μαζὶ μὲ τὸν Πανταζῆ ἕνα μεγάλο σινδόνι καὶ ἀπὸ τὰ παραθύρια ὅλα τὰ κορίτσια τοῦ χωριοῦ κάνοντας τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ ρίχνουν λούλουδα διάφορα, καὶ τὰ παιδιὰ ὅλα μαζὶ φωνάζουνε:

Καὶ τοῦ χρόνου!

*

Τὸν φτωχικὸ καὶ μονάκριβο Ἐπιτάφιο σκεπάζουνε στὴ μέση τῆς ἐκκλησιᾶς τὰ καλλίτερα μυριστικά, καὶ τὰ ὠμορφότερα ἄνθη ποῦ τὰ φέρνανε ὅλαις ἡ κορασίδαις τοῦ χωριοῦ μου, καὶ τὰ ὁποῖα ποτίζανε καὶ φυλάγανε μὲ μέγαλη φροντίδα ὅλο τὸ χρόνο γιὰ τὸν Ἐπιτάφιο, καὶ ἡ ὁποίαις περιστοιχίζανε αὐτὸν στὴν ἐκκλησιά, μειδιούσανε ἀγγελικὰ σὰν νὰ κάμανε ἔργο ἀγγελικό...

Ὁ στολισμὸς τοῦ Ἐπιταφίου ἔγεινε. Πλησιάζει νὰ νυχτώσῃ καὶ ὅλοι πηγαίνουνε νὰ παραδοθοῦνε σταὶς ἀγκάλαις τοῦ Μορφέως, γιὰ νὰ ξυπνήσουνε ἀργότερα, νὰ πᾶνε στὸν Ἐπιτάφιο μὲ τὴ μεγαλείτερη γαλήνη τῆς ψυχῆς ποῦ θὰ τὸν βγάλουνε τὰ μεσάνυχτα. Καὶ τὰ κορίτσια ποῦ στολίσανε τὸν Ἐπιτάφιο δὲν ἀφήνουνε αὐτὸν ἴσα με ποῦ νὰ ξημερώσῃ. Καὶ ὅλα τὰ κορίτσια ὑπερηφανεύονται τὴν ἄλλ' ἡμέρα καὶ τὸ θεωροῦνε τιμὴ μεγάλη νὰ λέγωνται μυροφόραις.

*

Ἡ καμπάναις τοῦ χωριοῦ δὲν σημαίνουνε πλειὰ πένθιμα. Καὶ ὁ γιομᾶτος πρὶν ἀπὸ ἄνθη Ἐπιτάφιος εἶνε σὲ μιὰ γωνία τῆς ἐκκλησιᾶς σάμπως νὰ διαμαρτύρεται μὲ ὅλη τὴ γυμνότητα τοῦ ξύλινου σκελετοῦ του, γιὰ 'κείνους ποῦ λεηλατήσανε τὰ ἄνθη του μέσ' τὰ ξημερώματα τοῦ μέγαλου Σαββάτου, ἔπειτα ἀπὸ τὴν πανηγυρικὴ περιφορά.

Βγαίνει χαρούμενος καὶ χρυσότατος ὁ ἥλιος τοῦ Μεγάλου Σαββάτου, σάμπως νὰ αἰσθάνεται καὶ αὐτὸς ἕνα τέτοιο μεγαλεῖο τῆς ἡμέρας.

Κοντεύει μεσημέρι. Εἶνε πάνου κάτου ἕνδεκα.

Ἡ καμπάνες τῆς ἐκκλησιᾶς χαρμόσυνα κτυπᾶνε. Εἶνε ἡ ὥρα ποῦ ὁ δειλὸς ὁ Πιλάτος φοβήθηκε καὶ ἐδυνάμωσε τὴ φρουρά. Ὁ λίθος ἐκουνήθηκε· ἡ κοσμοσωτηρία προαγγέλθηκε Ἀνάστασι· ὅλοι πηγαίνουνε στὴ ἐκκλησιὰ μὲ κατάνυξι.

Μπροστὰ στὴν ὡραία Πύλη εἶνε ὑψωμένος ἕνας μεγάλος σωρὸς ἀπὸ δάφναις καὶ μέσα του ἔχει μιὰ μποτίλια.

*

... Ἀνάστα ὁ Θεὸς κρίναι τὴν γῆν... Ἀκούεται ἡ ἔρρινη φωνὴ τοῦ Παπαθανάση. Καὶ ὡς νὰ θέλῃ νὰ δώσῃ τὸ σύνθημα ὁ Παπᾶς προβάλλει, λακτίζει ταὶς δάφναις καὶ ἡ μποτίλια γίνεται σμπαράλια.

Καὶ ἀμέσως ἀρχίζει φοβερὸ ντουφεκίδι σὲ οὖλο τὸ χωριό. Καὶ ἕνας περίφημος ἰατρὸς Κεφαλλωνίτης, μὴ γνωρίζοντας τὰ ἔθιμα λακάει ἀπὸ τὴν ἐκκλησιά· ἐνόμισε πῶς ἐξουρλαθήκανε οἱ ἐκκλησιαζόμενοι καὶ ὁ παπᾶς. Γιατὶ ὅλοι ποῦ εἶνε στὴν ἐκκλησιὰ φέρνει καθένας ἕνα κουδοῦνι καὶ ἄρχισε καθένας τὴν κωδωνοκρουσία, καὶ μαζὶ ὅλοι. Καὶ ποιὸς μπορεῖ νὰ γράψῃ τέτοιο θόρυβο;

Πρωτότυπο πανδαιμόνιο.

Ἡ γρηὰ Μπλεζένω, ἡ Κουσουλάκαινα καὶ ἡ Μπίζαινα, ἡ Γιαννάκαινα ποῦ ἤτανε τότε ἡ καλλίτεραις χριστιαναὶς τοῦ χωριοῦ, ἀρχίζουνε πρώταις νὰ σπάζουνε ὅλες τὴς παληόβικαις καὶ ἀμέσως τὰς ἐμιμήθησαν ὅλα τὰ γραΐδια τοῦ χωριοῦ.

— Στὴ μπομπὴ τοῦ ἑβραίουνε...

*

Γλυκοχαράζει ἡ Μεγάλη Κυριακή. Καὶ κάθε χριστιανὸς ἀκολουθῶντας τὸ

χάσκα μπούκα τὸ τυρί,
τὴν κανάτα τὸ κρασί,
ὅσο νὰ ψηθῇ τ' ἀρνί.
. . . . . .

Μόλις ἐπιστρέψῃ στὸ σπίτι του, ἀφοῦ ἤκουσε τὴν πρώτη Ἀνάστασι, σακατεμένος ἀπὸ τὰ λάχανα καὶ τὰ φασόλια, χύνεται ἀχόρταγα στὰ κόκκινα αὐγά, καὶ ἂν εἶνε λίγο ντιστιγκές, ὅπως ἤτανε τότες τὰ μέγαλα κεφάλια τοῦ χωριοῦ, ὁ Λάμπρος, ὁ Ἀντώνης καὶ ὁ Μιστοκλῆς, στὴν ὀρεκτικὴ μαγερίτσα.

Ὅλο χαρὰ χριστιανικὴ ἐκείνη τὴν ἡμέρα σὲ ὅλη τὴν πλάσι. Ἀγνότη, χάρι, τέρψι, εὐλάβεια, ἀγάπη, νὰ τὸ μυστήριο τῆς ἡμέρας. Ἀληθινὴ καὶ ἄδολη τότε εὐδαιμονία. Καὶ διὰ νἄχουμε ὅλα αὐτὰ ἔπρεπε νὰ ταπεινωθῇ νὰ ὑβρισθῇ καὶ νὰ σταυρωθῇ ἕνας Θεός.....

Εἶνε Κυριακὴ τὸ μεσημέρι. Στὴ μονάκριβη ἐκκλησία σηκώθηκε ἡ δεύτερη Ἀνάστασι. Ὄξω ἀπ' αὐτῆς γίνεται ἡ ἀγάπη. Καὶ ποιὸς μπορεῖ νὰ φαντασθῇ ἕνα τέτοιο μεγαλεῖο τί σημασία εἶχε τότε, ἐνῷ τώρα παραδερνόμαστε, γιατ' εἴμαστε βουτημένοι στὴν ὕλη καὶ στὸ φθόνο.

Ὁ Παπανικολάκης ὁ Παξινὸς κρατῶντας τὸ Βαγγέλιο στέκεται κοντὰ στὴ ἐξωτερικὴ Πύλη. Πρῶτος δίνει τὸ μέτωπο μὲ τὴ μεγαλήτερη χάρι, διότι ἀντιπροσωπεύει τὸ Θεὸ, μὲ τὸ Βαγγέλιο καὶ ὅλοι οἱ ἐνορῖται καὶ πρῶτα πρῶτα ὁ Δήμαρχος περνᾶνε καὶ φιλιοῦνται μεταξύ τους ἀδερφικά. Καὶ ἔπειτα ὅλοι οἱ ἄλλοι. Καὶ τηράει κανεὶς ἄνδρες, παιδιὰ καὶ γέροντας, πλούσιους καὶ φτωχούς, γραμματισμένους καὶ χειρώναχταις, εὐτυχεῖς ἢ δυστυχεῖς, ὀχτροὺς καὶ φίλους, ὅλους ἀνακατωμένους νὰ φιλιοῦνται ἀδερφικὰ μὲ τὴν εὐλογία τοῦ Παπανικολάκη. Νὰ εὐδαιμονία ἀνυπόκριτη, ὦ διεφθαρμένοι πολιτισμένοι!

*

Τὸ δειλινὸ εἶνε ὅλοι στὸ κέφι ἀπὸ τὸ κρασί. Καὶ τὰ κορίτσια ποῦ τραγουδούσανε τότε σὰν ἀηδόνια τὰ τραγούδια τῆς ἑλληνικά, τὰ τραγούδια τῆς πραγματικῆς Ἀγάπης, καὶ οἱ χοροὶ σταὶς μουργιαὶς τοῦ Λουκαίουνε, καὶ τὰ γέλοια καὶ τὰ ξεφαντώματα ἀναστατώνανε ταὶς ροῦγαις τὴ Δευτέρα καὶ τὴν Τρίτη τῆς Λαμπρῆς καὶ σαϊτεύανε τοὺς ἀγαπητικούς, καὶ ὁ Μονάκιας, ὁ περίφημος τραγουδιστής, ὁ Κόντες ὁ βιολιτζῆς ποῦ ζωὴ νἄχῃ, ὁ Ἀλαμπᾶκος καὶ ὁ Κούτελας Θεὸς συχωρέσ'του καὶ ὁ πελώριος ὁ Φώτης μὲ τὴν ὀρτζάδα του δίνανε καὶ πέρνανε.

Καὶ ὅλοι ἀναστενάζουμε ἀπὸ τὴν καρδιά μας, καὶ περίλυποι σειοῦμε τὸ κεφάλι μας, γιατὶ νὰ πάψουνε τὰ χριστιανικὰ αὐτὰ ἔθιμα ποῦ φέρνανε τὴν ἄδολη ἀγάπη, καὶ σήμερα μᾶς ὠργίστηκε ὁ Θεὸς καὶ δὲ μποροῦμε γλύκα νἄχουμε στὴν καρδιά μας καὶ γλυκὸ ψωμὶ νὰ μὴ τρῶμε. Ἄμποτε νὰ δώσῃ ὁ Θεὸς νὰ ξανάρθουνε τὰ χρόνια τὰ χριστιανικά.

Γαργαλιάνοι **«ΦΙΝΤΙΑΣ»**

ΛΗΣΜΟΝΗΜΕΝΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

ΤΟ ΔΕΙΠΝΟΝ ΤΩΝ ΚΛΕΦΤΩΝ

Εἰς δάση κ'εἰς βράχους κ'εἰς ἄγριον σκότος,
ἐδῶ 'ποῦ δὲν φθάνει τυράννου σπαθί,
ἀφῆτε, ἂς παύσῃ τῶν ὅπλων ὁ κρότος,
καὶ δεῖπνον εἰς θάμνους χλωροὺς ἂς στρωθῆ.
Εἰς κύκλον καθίστε,
ταῖς πλώσκαις γεμίστε·
κ' ὁ δεῖπνος ἂν εἶνε λιτὸς καὶ μικρός,
ζοῦν ἄλλοι εἰς ἄλλας
τρυφὰς καὶ κραιπάλας,
πλὴν εἶνε ὁ ἄρτος τῶν δούλων πικρός.

Ἀδέσμευτοι ὡς τῶν βουνῶν μας ἡ αὔρα,
ὁρμῶμεν, πετῶμεν ὡσὰν ἀετοί·
τὰ βλέμματα φλόγες, τὰ ὅπλα μας μαῦρα,
τὸ βῆμά μας εἶνε θανάτου βροντή.
Εἰς χεῖρας τὸ ξίφος,
γελῶμεν ἀψήφως
μ' ἀγρίων τυράννων στρατοὺς καὶ ὀργήν·
κ' εἰς δάση κ' εἰς βάτους,
κ' εἰς βράχους ἀβάτους
ξεχνῶμεν τὴν δούλην καὶ ἄνανδρον γῆν.

Ἀνήσυχα τρύζουν τὰ ξίφ' εἰς τὰς θήκας·
ἂς τρύζουν, θὰ ἔλθῃ κι' αὐτῶν ἡ στιγμή.
Θὰ εὕρουν ἀκόμη καὶ μάχας καὶ νίκας,
κ' εἰς αἷμα θὰ σβύσ' ἡ σκληρά των ὁρμή.
Καιρὸς ὅσον εἶνε,
τραγούδα καὶ πίνε.
Γλιστρᾷ ὁ καιρός, καὶ σὺ γλίστρα μαζῆ.
Εὐφραίνου ὡς νέος·
παντοῦ ὁ γενναῖος
γενναῖ' ἀποθνήσκει, γενναῖα καὶ ζῇ.

Ὁ δοῦλος ἐνῷ τὰ δεσμά του χρυσόνῃ,
τὴν χεῖρα δειλῶς 'ποῦ τὸν σφάζει φιλεῖ.
Ἡμεῖς εἰς κἀνένα δὲν κλίνομεν γόνυ,
κ' ἐμπρὸς εἰς τὰ ξίφη μας κλίνουν πολλοί.
Κιρνᾶτε, κιρνᾶτε·
ταῖς πλώσκαις γυρνᾶτε,
καὶ πίνετ' εὐθύμως καὶ μ' ἥσυχον νοῦν.
Οἱ πλέοντες οὗτοι
εἰς δόξαν καὶ πλούτη
συχνὰ μὲ χολὴν τὸ κρασί των κιρνοῦν.

Ποτὲ εἰς κἀνὲν δὲν φωλεύομεν μέρος,
ἀλλ' ὡς τὰ πετῶντα τοῦ δάσους πτηνά,
μ' ἀτάραχον φρένα τερπνῶς κ' ἐλευθέρως
πλανώμεθα ὡς ὁ καιρὸς μᾶς πλανᾷ.
Ἐκλέγομεν στρῶμα
τοῦ δάσους τὸ χῶμα,
καὶ σκέπην τοὺς κλάδους ἀγρίας δρυός·
τοῦ βράχου ἡ κρήνη
τὴν δίψαν μας σβύνει,
καὶ πρόχειρον δίδει τροφὴν ὁ Θεός.

Ἡ πλώσκ' ἂς γυρνᾷ! Εἰς τὸν γείτονα δότε.
Ἀστράπτουν οἱ λόφοι καὶ σείετ' ἡ γῆ.
Ὡς ἄγραν ἡμᾶς κυνηγοῦν στρατιῶται.
Ὁ πόλεμος ἦλθε καὶ ἦλθ' ἡ σφαγή.
Κ' ἂν ἔλθῃ τὸ βόλι,
κ' ἂν πέσωμεν ὅλοι,
κ' ἂν ἔσχατον πίνωμ' αὐτὸ τὸ κρασί,
κἀνεὶς δὲν θὰ κλαύσῃ.
κ' ἡ γῆ δὲν θὰ παύσῃ
νὰ ἔχῃ τυράννους καὶ νὰ τοὺς μισῇ.

[Ἐκ τῶν τοῦ Ἀλεξάνδρου Ρίζου τοῦ Ρογκαβίκα]

ΤΙ ΛΕΓΕΤΑΙ ΚΑΙ ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ

Ἔκπτωσις

Ὁ πατήρ:

— Μὰ αὐτὸν ἐπῆγες νὰ ζηλέψῃς, κόρη μου, ἕναν ἀνθρωπάκο τόσον κοντόν; Ἐνῷ εἶπες πῶς θὰ πάρῃς ἄνθρωπο ψηλὸν 6 πόδια;

Ἡ κόρη:

— Ναί, ἔχεις δίκηο, πατέρα, ἀλλὰ ἐσκέφθηκα ὅτι πρέπει νὰ κάμω ἔκπτωσιν 20 ο/ο.

Σκύλος καὶ σύζυγος

— Αὐτὸς ὁ σκύλλος, κυρία μου, εἶνε πολὺ φθηνὸς γιὰ πεντακόσια φράγκα.

— Ναί, ἀλλὰ φοβοῦμαι μὴ δὲ τὸν θελήσῃ ὁ σύζυγός μου.

— Εὐκολώτερα μπορεῖτε νὰ βρῆτε ἄλλον ἄνδρα παρὰ σκύλον σὰν αὐτόν.

Τὸ προτιμώτερον

Ἕνας ἐρασιτέχνης θαλασσινὸς ἔγραψε βιβλίον τι, εἰς τὸ ὁποῖον προσεπάθει νὰ περιγράψῃ τὰ θέλγητρα τῶν θαλασσίων ἐκδρομῶν. Ἔστειλε δὲ ἓν ἀντίτυπον εἴς τινα μανιώδη θαλασσοπόρον, ὅστις ρίψας μιὰ ματιὰ εἰς τὸ βιβλίον ἔγραψε τὰ ἑξῆς πρὸς τὸν συγγραφέα:

— Καλὸ τὸ βιβλίο σας, ἀλλὰ προτιμῶ τὴν θάλασσα περισσότερον.

Ποιητής!

— Παιδί μου—ἔλεγεν ὁ μπάρμπα—Πέτρος πρὸς τὸν υἱόν του — μὴ ἐπιχειρήσῃς ποτὲ νὰ γράψῃς ποίημα. Ἐγὼ τὴν ἔπαθα ὅταν ἤμουν στὴν ἡλικία σου· ἔγραψα ἕνα ποίημα διὰ μίαν ὡραίαν ὕπαρξιν καὶ ἀπὸ τότε δὲν τὴν ξαναεῖδα...

Ἀναλλοίωτος γνώμη

Ἐκεῖνος:

— Πρὶν πανδρευθοῦμε μοῦ ἔλεγες πῶς δὲν εἶνε ἄλλος κανεὶς στὸν κόσμο σὰν καὶ μένα.

Ἐκείνη:

— Καὶ μήπως νομίζεις ποῦ ἄλλαξα γνώμη; Καὶ τώρα λέγω πῶς δὲν ἔχεις κανέναν ὅμοιο στὸν κόσμο...

Ἐμπορικὸν πνεῦμα

— Εὕρηκα τέλος πάντων ἕνα τρόπο νὰ κερδίσῃς θετικά.

— Τί; λέγε;

— Νὰ ἀγοράσῃς τὸ χειμῶνα θερμόμετρα καὶ νὰ τὰ πουλήσῃς τὸ καλοκαῖρι. Θὰ εἶνε βέβαια ἀνεβασμένα...

— ! !

Τὸ παράδειγμα

Ὁ κύριος:

— Γιάννη, εἶσαι ἕνας βλάκας.

— Μπορεῖ, κύριε. Ἀλλὰ προσπαθῶ νὰ σας μιμοῦμαι σ' ὅλα, ὅπως μοῦ εἴχατε εἰπῆ!

Ἡ διαφορά

Ἐκείνη:

— Δὲν θὰ σᾶς ὑπανδρευόμην, κύριε, καὶ ἂν εἴσασθε ἀκόμη πλούσιος ὅπως ὁ Κροῖσος.

Ἐκεῖνος:

— Αὐτοῦ ἔγκειται ἡ διαφορά· ἐγὼ δὲν θὰ σᾶς ὑπανδρευόμουνα ἂν δὲν εἴσασθε πλούσιος ὡς ὁ Κροῖσος.

ΠΩΣ ΞΑΝΑΝΕΩΝΟΥΝ Η ΓΡΗΕΣ

** Ἕνας Παρισινὸς ἰατρὸς ἐδημοσίευσεν εἰς τὰς ἐφημερίδας, ὅτι εὗρε τὸ μέσον νὰ κάμῃ ὅλας τὰς γραίας νέας καὶ δὴ ἐντὸς δύο καὶ μόνον ἡμερῶν.

** Καὶ ἐμαζεύθησαν εἰς τὸ σπουδαστήριόν του ὑπάρξεις γηραιαί, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμός. Καὶ ὁ ἰατρὸς ἐζήτησεν ἀπὸ αὐτὰς νὰ τοῦ γράψουν ἐπὶ τεμαχίου χάρτου ἑκάστη τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον καὶ τὴν ἡλικίαν.

** Καὶ ἔγραψαν καὶ ἐποίκιλεν ἡ ἡλικία ἀπὸ 77 μέχρι 110. Ὡσαύτως τοῦ ἔδωκαν καὶ τὴν σχετικὴν χρηματικὴν προκαταβολήν, μεθ' ὃ παρεκλήθησαν νὰ ἐπανέλθουν.

** Καὶ ἐπανῆλθον τὴν ἑπομένην πλὴν ὁ ἰατρὸς εἶπε πρὸς αὐτὰς ὅτι κλέπται τοῦ ἀφήρεσαν τὰς σημειώσεις των καὶ ἔπρεπε νὰ τοῦ γράψουν ἄλλας. Ταὐτοχρόνως ταῖς ἐγνωστοποίει ὅτι μία ἀπὸ αὐτὰς ἡ γηραιοτέρα ἔπρεπε νὰ θυσιασθῇ διὰ τὰς ἄλλας εἰς τὸ καλὸν τοῦ κόσμου.

** Ἔπρεπε νὰ καῇ διὰ νὰ παραχθῇ διὰ τῆς τέφρας της τὸ φάρμακον.

** Αἱ γυναῖκες δὲν εἶπον τίποτε ἀλλὰ ἔγραψαν τὸ ὄνομά των μὲ τὴν διαφορὰν ὅπως μὴ κληθῇ καμμία αὐτῶν νὰ καῇ μετέβαλον τὴν ἡλικίαν των καὶ ἔγραφον ὅλαι ἀπὸ 35 ἕως 40 ἐτῶν.

** Τὴν ἑπομένην ἐπανῆλθον καὶ ὁ ἰατρὸς τοῖς ἀπέδειξε διὰ τῆς παραβολῆς τῶν πρώτων των σημειώσεων μετὰ τῶν δευτέρων ὅτι εἶχον ξανανεώσει!

ΛΑΪΚΑ

Δεισιδαιμονίαι Λευκαδίων

Εἰς τὴν Λευκάδα πιστεύουν ὅτι:

Ὅταν τὴν ἡμέραν τῆς Ὑπαπαντῆς (2 Φεβρ.) εἶνε καλοκαιρία θ' ἀκολουθήσῃ κακοκαιρία καὶ τἀνάπαλιν. Τὴν ἡμέραν μάλιστα αὐτὴν λέγουν ὅτι ἡ ἀρκοῦδα προσφωνεῖ τὰ ἀρκουδάκια της, λέγουσα, ἂν ἡ ἡμέρα εἶνε χειμερική, «ἐβγᾶτε ἀρκουδάκια μου ἔξω καὶ ἐβγῆκ' ὁ χειμῶνας», ἢ «ἐμπᾶτ' ἀρκουδάκια μου μέσα καὶ πίσω εἶν' ὁ χειμῶνας», ἂν εἶνε καλοκαιρία.

— Μὲ νερὸ παρμένο τὴν Κυριακὴν δὲν κάνει νὰ ζυμώνῃ κανείς.

— Ὅταν ὁ «ξορκιάρης» μαρτυρήσῃ τὰ μυστήρια τῶν ἐξορκισμῶν του εἰς ἄλλους, τότε τὰ «ξόρκια» του χάνουν πλέον τὴν δύναμίν των· ἐκτὸς ἐὰν εἶνε Πάσχα, Χριστούγεννα ἢ ἡμέρα τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

Λευκάς. **Π. Χ. Γουρζῆς**

Ὅ,τι γράφει δὲν ξεγράφει

Στὴν Ἤπειρον πιστεύεται ὅτι τὴν ὥραν ποῦ γενᾶται τὸ παιδὶ τὸ καῖνε ἡ Μοῖρες ἢ τοῦ προγράφουν τὰ μέλλοντα νὰ τοῦ συμβῶσι.

Μιὰ φορὰ ἕνας ἔμπορος ψιλικῶν ἐπέρασε ἀπὸ ἕνα χωριὸ καὶ ἐφιλοξενήθη εἰς μίαν οἰκίαν ποῦ ἦτο ἡ οἰκοδέσποινα ἑτοιμόγεννη. Τὴν νύκτα τὴν ἔπιασαν οἱ πόνοι καὶ ἐγέννησε κοριτσάκι. Ὁ ἔμπορος καθὼς ἐκοιμᾶτο τότε, εἶδε εἰς τὸ ὄνειρόν του νὰ κατεβῇ μιὰ μοῖρα καὶ νὰ πάῃ στὸ κεφάλι τοῦ κοριτσιοῦ ποῦ γεννήθηκε καὶ νὰ εἰπῇ:

— Τὸ κορίτσι αὐτὸ θὰ ὑπανδρευθῇ τὸν ἔμπορον αὐτὸν ποῦ κοιμᾶται ἀπόψε στὸ σπίτι.

Ἔντρομος ἐξύπνησεν ὁ ἔμπορος καὶ ἐπειδὴ ἐφοβήθηκε μήπως πιάσῃ τὸ μάντευμα τῆς μοίρας, ἁρπάζει κρυφὰ τὸ παιδί, τὸ πετᾷ ἔξω ἀπὸ τὸ παράθυρο καὶ πέρνει τὰ ἐμπορεύματά του καὶ φεύγει, λέγων:

— Νὰ περιμένω ἐγὼ ἕως ποῦ νὰ μεγαλώσῃ αὐτό, ἐγὼ θὰ γείνω 40 χρονῶν.

Τὸ κορίτσι ὅμως καθὼς τὸ πέταξε, τὸ ἐκράτησεν ἕνα καρφὶ ποῦ ἦταν εἰς τὸν τοῖχον καὶ ἀπὸ τὰς φωνὰς ποῦ ἔβαλλε τὸ μικρὸ ἡ μαμμὴ βγῆκε καὶ τὸ πῆρε καὶ τοῦ περιποιήθηκαν τὴν πληγὴν ποῦ τοῦ εἶχε κάμει τὴν πλάτη.

*

Πέρασαν ἀπὸ τότε 15 χρόνια καὶ μιὰ μέρα τὸ κορίτσι ὑπανδρεύετο καὶ ἔπερνεν ἕναν ἔμπορον.

Ἔγεινεν ὁ γάμος, ἐτελείωσαν ἡ χαρὲς καὶ τὸ ζευγάρι ἐζοῦσε χαριτωμένα στὸ νέο σπίτι του.

Μιὰ μέρα ὁ ἄνδρας βλέπει στὴν πλάτη τῆς γυναικός του μίαν οὐλὴν πληγῆς.

— Ποιὸς σὲ χτύπησε ἐκεῖ; τὴν ἐρωτᾷ.

— Ἡ μητέρα μου μοῦ ἔλεγε, τοῦ ἀπήντησεν ἐκείνη, πῶς ὅταν ἐγεννήθηκα ἐφιλοξενούσαμε στὸ σπίτι μας ἕνα ἔμπορο, ὁ ὁποῖος μὲ πῆρε τὴ νύχτα κρυφὰ καὶ μὲ ἐπέταξε κάτω ἀπὸ τὸ παράθυρο. Κατὰ καλή μου ὅμως τύχη, στὸν τοῖχο ἦταν ἕνα καρφὶ καὶ μπήχτηκε στὰ ροῦχά μου καὶ μ' ἐκράτησε, μοῦ ἔκαμε ὅμως καὶ αὐτὴν τὴν πληγήν.

Ὁ ἔμπορος τότε θυμήθηκε τὸ τί εἶχε γείνει καὶ τί εἶχε κάμει αὐτός. Δὲν εἶπε τίποτε στὴ γυναῖκά του, ἀλλὰ μέσα του εἶπε:

— Ὅ,τι γράφει δὲν ξεγράφει ἡ Μοῖρα.

Γ. Μασσοῦρας

Ὁ χειρότερος Γολγοθᾶς

Στὴν Κέρκυρα μιὰ φορὰ ὑπῆρχε ἕνας Σιὸρ Σπυρέτος καὶ εἶχε γυναῖκα τὴν σιὸρ Σπυρέταινα, ἡ ὁποία ἐγκρίνιαζε τὸν ἄνδρα της κάθε μέρα ἀλλὰ ἅμα ἔφθανε ἡ Μεγάλη Ἑβδομάδα γινότανε σωστὸ θηρίο ἀνήμερο πλέον.

— Τί κάθησαι μουρέ; τοῦ ἔλεγε. Ἄμε ντζόγια μου νὰ πάρῃς καλτσάκια, στιβαλάκια, φουστανάκια καὶ καπελάκια γιὰ τὰ παιδιά! Ἄμε νὰ πάρουμε στιβάλια γάντια, φόρεμα καὶ καπέλλο δικό μου. Πασχαλιὰ ἔρχεται: μουρὲ καὶ σὺ κάθεσαι ἔτσι;

Ὁ φτωχὸς ὁ Σπυρέτος μιὰ ἀπὸ τὴν γκρίνια τῆς Σπυρέταινας καὶ μιὰ ἀπὸ τὴ μεγάλη του φτώχια ἔφθασε σὲ σημεῖο τρέλλας.

Στὸ φτωχικό του δὲν τολμοῦσε νὰ πλησιάσῃ γιατί τοῦ ἐφαίνετο πῶς ἦταν γεμάτο φείδια ποὺ ρίχνουνταν καὶ τὸν ἐδάγκανναν ἅμα τὸν ἔβλεπαν.

Ἔφτασε ἡ Μεγάλη Παρασκευὴ καὶ ὁ Σπυρέτος ποῦ νὰ φανῇ ἀκόμη στὸ σπίτου. Γύριζε σταὶς «ροῦγες» καὶ στὴ Σπιαναδα σὰν τρελλός.

Ἐκεῖ ποῦ γύριζε πέρασε ἀπ' ὄξω ἀπὸ τὴν ἐκκλησία τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος, εἶδε τὴν πόρτα ἀνοικτὴ καὶ ἐμπῆκε ἔτσι χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσῃ μέσα.

Ἐκεῖ ἕνα πλῆθος ἀπὸ γυναῖκες ἐστόλιζαν τὸν ἐπιτάφιο καὶ ἔκλαιγαν.

Ὁ Σπυρέτος ἐστάθη λίγα λεπτὰ καὶ ἔπειτα πηδάει στὴ μέση καὶ βάζει μιὰ φωνάρα σταῖς γυναῖκες:

— Αὐτόνε μουρὲς κλαῖτε ποῦ τὸν ἐσταύρωσαν μιὰ φορὰ καὶ γλύτωτε καὶ δὲν κλαῖτε ἐμένα ποῦ μὲ σταυρώνει καὶ μὲ ξεσταυρώνει ἡ γυναῖκά μου τρεῖς φορὲς τὴν ἡμέρα!...

Ι. Π.

Προλήψεις

— Τὴν Μεγάλη Παρασκευὴ πιστεύουν πῶς ὅποιο δένδρο ἢ κλαρὶ χτυπήσῃ κανεὶς μὲ τσεκοῦρι ἔστω καὶ λίγο αὐτὸ θὰ ξεραθῇ, διότι ἐπὶ ξύλου ἐσταυρώθη ὁ Χριστὸς τὴν ἡμέραν ἐκείνην.

— Ὁ ἀφορισμὸς τότε πιάνει ὅταν ὁ παπᾶς τὸν διαβάζει πατῶν ἐπάνω εἰς «λεβέτι» (καζάνι) γυρισμένο ἀνάποδα. Ὁ ἀφορισμένος στὸ χρόνο ἐπάνω θὰ πρισθῇ καὶ θὰ μαυρίσῃ σὰν τὸ λεβέτι καὶ θ' ἀποθάνῃ.

Ξυλόκαστρον **Ι. Π. Σ.**

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΑΡΝΙΟΥ

Ἥμερο, ἥμερο, ντυμένο
Στὸ κατάσπρο του μαλλὶ
Πάντα περνοῦσε τὸ καῦμένο
Ζωὴ χαρούμενη, τρελλή.

Μὰ μιὰ νυχτιὰ ἀγριοσφαγμένο
Ξαπλώθηκε στὴν κρύα γῆ
Καὶ μ' ἕνα: Μπεεε! μισοσβυσμένο
Ξεψύχησε πρὶν τὴν αὐγὴ

. . . . . .

Ἔχει τριγύρω πρασινάδα
Νεκροῦ στολίδι ταπεινὸ
Καὶ μιά, μιὰ μοναχὴ λαμπάδα,
Τὸν ἀσημένιο Αὐγερινό.

Κι' ἀπάνω ἀπ' τὸ προσκέφαλό του
Σὲ μιᾶς ἐλπᾶς ξερὸ κλαδί,
Θαρρεῖς τὸν ἐπιτάφιό του
Ἕνα πουλάκι κελαδεῖ.

Γ. ΔΡΟΣΙΝΗΣ

Η ΜΟΡΦΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Πῶς ἦτο ὁ Χριστός. — Ἀρχαῖαι συζητήσεις.—Ἡ ἀνεύρεσις ἑνὸς μεταλλίου.

Δὲν ὑπάρχει ἴσως ζήτημα ἐπὶ τοῦ ὁποίου τόσαι συζητήσεις ἠγέρθησαν καὶ διεξήχθησαν, ὅσον τὸ τῆς φυσιογνωμίας τοῦ Χριστοῦ. Ἀπὸ τῶν πρώτων ἐτῶν ὑπῆρχον δύο στρατόπεδα συζητητῶν ἐντελῶς κεχωρισμένα ἀλλήλων.

Οἱ μὲν μετὰ τοῦ ἁγίου Κυρίλλου ἔβλεπον ἐν τῷ Χριστῷ τὸν ἀσχημότερον τῶν κοινῶν θνητῶν. Ἐθεώρουν ἀνάξιον ἐκείνου νὰ σκεφθοῦν καὶ ἐπὶ στιγμὴν ἀκόμη, ὅτι ἦτο ὡροῖος ἢ ὅτι ἐσυλλογίσθη ποτὲ νὰ στολισθῇ, ὅπως σαγηνεύσῃ περισσότερον τὰς ψυχὰς διὰ τῆς ματαίας καλλονῆς. Μόνος ὁ λόγος του καὶ ἡ ἀγνότης τῆς θρησκείας, ἣν ἐδίδασκεν ὑπῆρξαν τὰ ὅπλα, τὰ ἁρμόζοντα εἰς Θεὸν κατελθόντα ἐπὶ τὴν γῆν, ὅπως ὑποβληθῇ εἰς θυσίας.

Οἱ ἄλλοι μετὰ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, ἐφρόνουν, ὅτι καὶ μόνη ἡ αἴγλη τῆς θρησκείας θὰ ἔσωζε τὸν Ἰησοῦν τῆς ἀσχημίας. Ἐφαντάζοντο δὲ τὸν Χριστὸν ὑψηλὸν τὸ ἀνάστημα, μὲ πρόσωπον εὐγενὲς καὶ συμπαθές, λαμπρυνόμενον ἀπὸ ὀφθαλμοὺς γλυκυτάτους καὶ πλαισιούμενον ἀπὸ κόμην μακρὰν καὶ οὔλην. «Ὁ πώγων του ἦτο μέλας, τὸ πρόσωπόν του σιτόχρουν, οἱ δάκτυλοί του ἦσαν ἐπιμήκεις, ἡ φωνή του μεταλλικὴ καὶ διαυγής, ὁ δὲ λόγος του πλήρης θέρμης». Καὶ ἀπὸ αἰῶνος εἰς αἰῶνα ἡ συζήτησις ἐπανήρχιζε μετὰ νέας πάντοτε ζωηρότητος. Οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας καὶ οἱ ἅγιοι ἐσιώπησαν, ἀλλ' οἱ πιστοὶ ἐπανήρχισαν ὀνειροπολοῦντες τὴν μορφὴν τοῦ Σωτῆρος καὶ οἱ καλλιτέχναι ἀναζητοῦντες μορφὴν δυναμένην ν' ἀνταποκριθῇ εἰς τὸ ἰδανικόν, ὅπερ ἐπλήρου τὴν φαντασίαν των, τὴν μορφὴν Θεοῦ, γενομένου ἀνθρώπου πρὸς σωτηρίαν τῆς ἀνθρωπότητος. Αἴφνης ὅμως ἀνέκυψεν ὅλως τυχαίως εἰς τὸ μέσον μετάλλιον βαρυτιμότατον φέρον τὴν μορφὴν τοῦ Χριστοῦ. Ἐν τινι παλαιοπωλείῳ τῆς Ρώμης εἷς δημοσιογράφος ἐρευνῶν διάφορα ἀντικείμενα ἀνεκάλυψε μεταξὺ ἄλλων παλαιῶν μεταλλίων καὶ ἓν φέρον τὴν μορφὴν τοῦ Χριστοῦ, ὅπερ καὶ ἐπλήρωσεν ἀντὶ δέκα λεπτῶν.

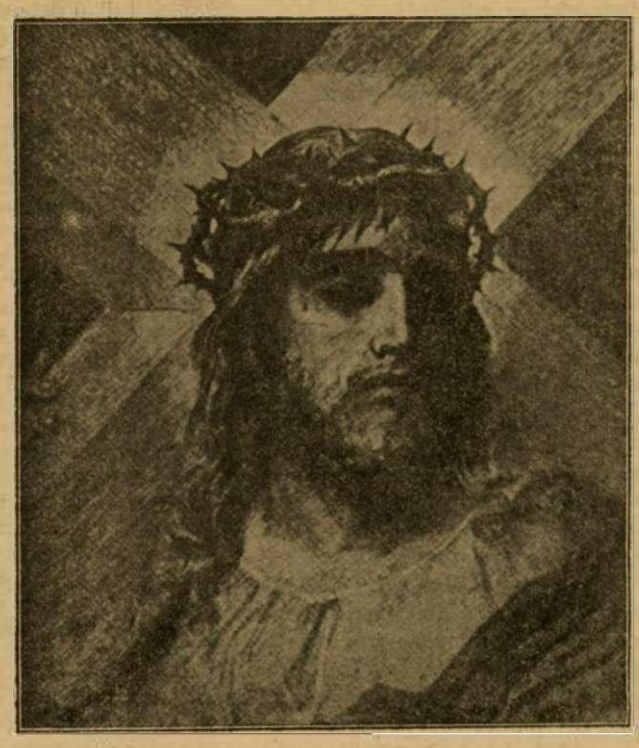

Ὁ Ἐσταυρωμένος τοῦ μεγάλου Δορὲ

Πιστεύεται, ὅτι τοῦτο εἶνε ἀντίγραφον νομίσματός τινος Ἑβραϊκοῦ τῶν πρώτων χρόνων τῆς Ἐκκλησίας. Διότι ἐπ' αὐτοῦ ὑπάρχει ἀπεικόνισις τοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ ὀνόματός του γεγραμμένου Ἑβραϊστί.

Ὁ Ἰησοῦς ἀπεικονίζεται ἐν κατατομῇ μὲ τὴν κεφαλὴν κλίνουσαν ἐλαφρῶς πρὸς τὰ ἐμπρός. Τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς φυσιογνωμίας ταύτης εἶνε μέτωπον ἀναπεπταμένον καὶ ὑψηλόν, ρὶς ἀρκούντως κανονικὴ καὶ ἀρκετὰ μακρά, στόμα λεπτόν, μύσταξ λεπτός, πώγων αἰχμηρὸς καὶ μὲ οὖλας τὰς τρίχας, κόμη μακρὰ καὶ βοστρυχωτή. Ἐν συνόλῳ μορφὴ ἀκανόνιστος ἀλλ' ὑπερόχου θελγήτρου.

Τὸ μετάλλιον τοῦτο ἔφερεν εἰς Παρισίους ὁ ἀνευρὼν αὐτὸ Γάλλος δημοσιογράφος ἐξητάσθη δὲ παρ' ὅλων τῶν νομισματολόγων καὶ ἐθεωρήθη ἀρχαιοτάτης τέχνης ἰδίως ἐκ τῶν συντηρουμένων ἄριστα ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου πλευρᾶς ἑβραϊκῶν γραμμάτων, τὰ ὁποῖα μετεφράσθησαν οὕτω: Μεσσίας, ὁ Βασιλεὺς ἐλεύσεται ἐν εἰρήνῃ. Εἶνε τὸ φῶς τῆς ἀνθρωπότητος, ἐνσαρκωθὲν καὶ ἐν ζωῇ».

Τοῦ μεταλλίου τούτου ἀπομιμήσεις θὰ ἐκκοπῶσιν ὑπό τινος παρισινοῦ χρυσοχόου ἐξ ἀργύρου καὶ χαλκοῦ καὶ θὰ πωληθῶσι.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΛΑΩΝ

Ἐκεῖνος ποῦ πέρνει τὸν δρόμον του βραδύτερον φθάνει εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ οὐδέποτε.

Σὲ νερὸ ποῦ λιμνάζει μὴ βάζῃς οὔτε τὸν μικρό σου δάκτυλο.

Ὁ φιλάργυρος εἶναι ὅπως ὁ ὑδρωπικός· ὅσῳ περισσότερον πίνει, τόσῳ πλειότερον διψᾷ.

Αἱ γυναῖκες καὶ αἱ σαρδέλλες εἶναι μικροκαμωμέναι. **Ἱσπανικαὶ παροιμίαι**

Τὸ νὰ παραπονῆται κανεὶς χωρὶς λόγο εἶναι παραφροσύνη.

Ὅ,τι ἀκούει τὸ παιδὶ στὸ τζάκι, τὸ ξαναλέγει στὴ πόρτα. **Τουρκικαὶ παροιμίαι**

Φιλοῦν πολλὲς φορὲς τὸ παιδὶ χάριν τῆς μητρός, καὶ τὴν παραμάνα χάριν τοῦ παιδιοῦ.

Τὰ χρήματα πολλοὺς βάζουν εἰς τὸν ᾅδην ἀλλὰ κανένα δὲν βγάζουν.

Γερμανικαὶ παροιμίοι

Εἶναι μεγάλη τρέλλα νὰ ζῇ κανεὶς ἀθλίως γιὰ νὰ πεθάνῃ πλούσιος.

Ὅσο ἥμερο καὶ ἂν εἶναι καὶ τὸ σκυλί σου ἀκόμα μὴ τοῦ τραβᾷς τὴν οὐρά.

Ὅπου λείπει τὸ χρῆμα τὸ ψωμὶ εἶναι ἀκριβότερο.

Προτιμότερο νὰ σὲ πονάει ἡ τσέπη σου παρὰ ἡ καρδιά σου. **Ἰταλικὴ παροιμία**

Στὴν ἀρχὴ τοῦ γεύματος: **σιγή,** εἰς τὸ μέσον: **κροῦσις τῶν ὀδόντων** καὶ ἐν τέλει: **φλυαρία.** **Τοσκανικὴ παροιμία**

Τὸ πόδι τοῦ κυρίου κάνει εὔφορο τὸ χωράφι. (ἐπὶ ἐπιβλέψεως)

Κάθε ἀέρας δὲν σείει τὴ καρυδιάν.

Σὲ ἀνόητα λόγια κωφὸ αὐτί.

Ὁ ἔρωτας σαμαρώνει καὶ τοὺς πλέον ἀτιθάσσους. **Ἱσπανικαὶ παροιμίαι**

Ὁ φύσει ἰσχνὸς ἄνθρωπος ἐὰν παχύνῃ δὲν ζῇ πλέον. **Ἀραβικὸν ἀπόφθεγμα**

Ἡ κακὴ κλίσις εἶναι κατ' ἀρχὰς ἕνας περαστικὸς ταξειδιώτης, ἔπειτα φιλοξενούμενός μας καὶ τέλος ἀφέντης μας. **Ἑβραϊκὴ παροιμία**

Στὸ ἐμπόριο δὲν ὑπάρχει φιλία. **Σικελικὴ παροιμία**

Ὁ ψοφοδεὴς ποτὲ δὲν ἀποκτᾷ ὡραίαν ἐρωμένην. **Μασσαλιώτικη παροιμία**

Ἡ κόλασις εἶναι στρωμένη ἀπὸ γυναικεῖαι γλῶσσαις. **Παρισινὴ παροιμία**

Ἀπὸ πεῖνα δὲν πεθαίνει κανεὶς, ἀπὸ πολυφαγία ὅμως ἑκατὸ χιλιάδες. **Πορτογαλλικὴ παροιμία**

Τῆς γάτας τὰ παιχνίδια θάνατος τοῦ ποντικοῦ. **Βαυαρικὴ παροιμία**

ΤΑ ΜΕΤΑΛΛΕΙΑ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΟΛΟΜΩΝΤΟΣ

ΥΠΟ **ΡΑΪΔΕΡ ΧΑΓΓΑΡΔ**

(ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ)

[Εἷς εὐγενὴς Ἄγγλος, ὁ Σὶρ Ἑρρῖκος μετὰ τοῦ φίλου του Γοὺδ, πλοιάρχου τοῦ Βασιλικοῦ ναυτικοῦ, ἀνεχώρησαν ἐξ Ἀγγλίας καὶ μετέβησαν εἰς τὴν νότιον Ἀφρικήν. Τοῦ ταξειδίου ὁ σκοπὸς ἦτο ἡ ἀνεύρεσις τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Σὶρ Ἑρρίκου, ὅστις δυσαρεστηθεὶς πρὸ ἐτῶν μὲ τὸν ἀδελφόν του εὑρίσκετο εἰς τὰ βάθη τῆς Ἀφρικῆς. Ὁ Σὶρ Ἑρρῖκος ἤθελε νὰ τὸν εὕρῃ διὰ νὰ τοῦ ζητήσῃ συγγνώμην, διὰ νὰ ἀγαπήσῃ μὲ αὐτόν. Εἰς τὴν Ἀφρικὴν συνήντησαν τὸν κυνηγὸν ἐλεφάντων Ἄλλαν, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἀκούσει ὅτι ὁ ἀδελφὸς τοῦ Σὶρ Ἑρρίκου εἶχεν ἀπέλθει εἰς τὸ ἐσωτερικὸν πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν μεταλλείων τοῦ Σολομῶντος, τὰ ὁποῖα ἐθεωροῦντο μυθικά· ὁ Ἄλλαν ὅμως εἶχε τὴν πεποίθησιν, ὅτι δὲν ἐπρόκειτο περὶ μύθου ἀλλὰ περὶ πραγματικότητος. Κάποτε εἷς ἀπόγονος τοῦ περιηγητοῦ Συλβέστρας τῷ εἶχεν ἀφήσει ἕνα χάρτην, χαραγμένον ἀπὸ τὸν περιηγητὴν ἐπὶ τεμαχίου πανίου, διὰ τοῦ αἵματος τοῦ ἰδίου, ὁ ὁποῖος ὑπεδείκνυε τὸν δρόμον ὅστις ἦγεν εἰς τὰ μεταλλεῖα.

Ἀφοῦ ὁ ἀδελφὸς τοῦ Σὶρ Ἑρρίκου διηυθύνθη ἐκεῖ, ἐκεῖ ἔπρεπε νὰ τὸν ἀναζητήσῃ καὶ ἀπεφάσισαν νὰ ἐπιχειρήσωσι τὸ ἐπικίνδυνον καὶ τολμηρὸν ταξείδιον, διὰ μέσου τῶν ἐρήμων ὅπου τοὺς ἀνέμενον παντοειδεῖς περιπέτειαι, τὰ ἄγρια θηρία καὶ ἡ ζέστη τοῦ ἡλίου, ἡ πεῖνα καὶ ἡ δίψα.

Μετὰ φοβερὰς περιπετείας ἔφθασαν εἰς τὸ κράτος τῶν Κουκουάνα ὅπου ὁ ὑπηρέτης των Οὐμπόπα ἀποκαλύπτει ὅτι ἔχει δικαιώματα ἐπὶ τοῦ θρόνου ἐκεῖ. Συνωμοσίας γενομένης μετὰ τῶν ἐξεχόντων Κουκουάνων ἀποφασίζεται ὁ θάνατος τοῦ αἱμοβόρου βασιλέως Τσάλα καὶ τοῦ υἱοῦ του Σηράγα καὶ ἡ ἀνύψωσις εἰς τὸν θρόνον τοῦ Οὐμπόπα.]

Τότε διέταξεν ἕνα ἀγγελιαφόρον νὰ προσαγάγῃ τὴν ἀπαισίαν γραῖαν. Δύο φύλακες ὡδήγησαν αὐτὴν ἐνώπιόν μας.

— Ἀφήκατέ τον, λέγει ὁ βασιλεύς.

— Μόλις οἱ φύλακες ἔπαυσαν ὑποστηρίζοντες τὴν Γαγούλ, ἔπεσεν αὕτη κατὰ γῆς, ὡς δέμα μὴ ἔχον ζωήν, ὡς σάκκος πλήρης ὀστῶν.

— Τί μὲ θέλεις, Ἰνόζη, λέγει μὲ φωνὴν συριστικήν. Δὲν τολμᾷς νὰ μὲ ἐγγίσῃς. Ἂν μὲ ἐγγίσῃς σὲ φονεύω. Τρέμε τὴν μαγείαν μου.

— Ἡ μαγεία σου δὲν ἔσωσε τὸν Τσάλα, γραῖα λύκαινα, καὶ δὲν δύναται νὰ μὲ βλάψῃ. Ἄκουσον τώρα. Ἀπαιτῶ νὰ μοὶ ἀποκαλύψῃς τὸ μυστικὸν δῶμα ὅπου ὑπάρχουν σωρεῖαι θησαυρῶν.

— Χά! χά! κανεὶς δὲν γνωρίζει τὸ μυστικὸν τοῦτο ἐκτὸς ἐμοῦ καὶ οὐδέποτε θὰ τὸ ἀποκαλύψω εἰς σέ. Τοιουτοτρόπως οἱ λευκοὶ διάβολοι θὰ ἀναχωρήσουν ἀπὸ ἐδῶ μὲ χεῖρας κενάς.

— Θὰ σὲ κάμω ἐγὼ νὰ μαρτυρήσῃς.

— Πῶς; Εἶσαι μέγας, πλὴν δὲν δύνασαι νὰ μὲ ὑποχρεώσῃς νὰ κάμω ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν θέλω.

— Θὰ σὲ ὑποχρεώσω.

— Πῶς;

— Ἂν δὲν ὑπακούσῃς σὲ φονεύω.

— Μὲ φονεύεις; ἀνεφώνησε μὲ τρόμον καὶ μὲ μανίαν. Δὲν δύνασαι νὰ μὲ ἐγγίσῃς. Δὲν γνωρίζεις ποία εἶμαι. Γνωρίζεις τὴν ἡλικίαν μου; Ἐγνώρισα τὸν πατέρα σου καὶ τοὺς πατέρας τῶν πατέρων σου. Ἦτο ἡ χώρα μας νέα καὶ ἤμην ἐδῶ, θὰ γηράσῃ ἡ χώρα μας καὶ θὰ εἶμαι εἰσέτι ἐνταῦθα. Δὲν δύναμαι νὰ ἀποθάνω ἐκτὸς ἂν τοῦτο λάβῃ χώραν κατὰ σύμπτωσιν, διότι οὐδεὶς τολμᾷ νὰ φονεύσῃ ἐμέ.

— Θὰ σὲ φονεύσω ἐγώ, Γαγούλ, μήτηρ πάσης κακίας καὶ πάσης μοχθηρίας. Εἶσαι τόσον γραῖα ὥστε δὲν ἀγαπᾷς πλέον τὴν ζωήν. Δὲν ἔχεις πλέον οὔτε ἀνθρωπίνην μορφήν, δὲν ἔχεις ὀδόντας, δὲν ἔχεις κόμην. Εἶσαι, ἓν τέρας, ἓν ἔκτρωμα. Θὰ σοὶ κάμω χάριν μάλιστα ἀφαιρῶν τὴν ζωήν σου.

— Τρελλὲ καὶ ἀνόητε ἄνθρωπε, ἐφώνησεν ἡ γραῖα μάγισσα. Κατηραμένε ἄνθρωπε, ὁ ὁποῖος νομίζεις ὅτι ἡ ζωὴ εἶνε γλυκεῖα μόνον διὰ τοὺς νέους. Δὲν γνωρίζεις ποσῶς τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν. Οἱ νέοι εἰμποροῦν νὰ προτιμῶσι τὸν θάνατον, διότι οἱ νέοι αἰσθάνονται. Ἀγαποῦν καὶ ὑποφέρουν. Οἱ γέροντες ὅμως δὲν αἰσθάνονται, δὲν ἀγαποῦν δὲν ὑποφέρουν. Γελοῦν βλέποντες τοὺς ἄλλους εἰσερχομένους εἰς τοῦ τάφου τὰ σκότη. Γελοῦν βλέποντες τὰ κακὰ τὰ ὁποῖα συμβαίνουσιν ὑπὸ τοὺς ἀστέρας. Ἀγαποῦν μόνον τὴν ζωήν, τὸν θερμὸν θερμὸν ἥλιον, τὸν γλυκύν, γλυκὺν ἀέρα. Φοβοῦνται τὸ ψῦχος, φοβοῦνται τὸ σκότος. Χά χά χά.

Καὶ ἡ ἀπαισία γραία ἀπαισίως ἐγέλασε.

— Παῦσε τὴν ὁμιλίαν σου ὦ γραῖα καὶ δός μοι ἀπάντησιν, λέγει ὁ Ἰνόζη μὲ θυμόν. Θὰ μᾶς δείξῃς τοὺς θησαυροὺς ἢ ὄχι; Ἂν ὄχι, θὰ ἀποθάνῃς ἀμέσως. Καὶ ταῦτα λέγων ἥρπασεν ἓν ἀκόντιον.

— Δὲν θὰ σᾶς δείξω τίποτε καὶ δὲν τολμᾶς νὰ μὲ θανατώσῃς. Ὅστις ἐγείρει τὴν χεῖρα κατ' ἐμοῦ θὰ εἶνε κατηραμένος αἰωνίως.

Βραδέως ὁ Ἰνόζη κατεβίβασε τὸ ἀκόντιον καὶ ἤγγισε μὲ αὐτὸ τὰ ράκη τῆς γραίας.

Μὲ κραυγὴν ἀγρίαν ἡ Γαγούλ ἠγέρθη ὀρθία καὶ πάλιν ἔπεσε κατὰ γῆς.

— Θὰ σᾶς δείξω· θὰ σᾶς δείξω, ἔλεγε τώρα. Ἄφες με νὰ ζήσω μόνον· ἄφες με νὰ βλέπω τὸν ἥλιον καὶ νὰ τρώγω ὀλίγον κρέας καὶ θὰ σοὶ δείξω.

— Ἔχει καλῶς λοιπόν. Αὔριον θὰ ὁδηγήσῃς τὸν Ἰνφάδον καὶ τοὺ λοιποὺς φίλους μου εἰς τὸ μέρος καὶ τρέμε ἂν ἀποτύχῃς. Θὰ ἀποθάνῃς αὐθωρεί.

— Θὰ ὑπακούσω Ἰνόζη. Κρατῶ πάντοτε τὰς ὑποσχέσεις μου. Χά! χά! χά! Μίαν φορὰν μία γυνὴ ἔδειξε τοὺς θησαυροὺς εἰς ἕνα λευκὸν καὶ ἰδού! κακὸν συνέβη εἰς αὐτόν. Ὠνομάζετο Γαγοὺλ ἡ γυνὴ ἐκείνη. Ἴσως νὰ ἤμην ἐγὼ ἡ ἰδία.

— Ψεύδεσαι. Τοῦτο συνέβη πρὸ δέκα γενεῶν!

— Ἴσως. Ὅταν κανεὶς ζήσῃ πολύ, λησμονεῖ. Πιθανὸν νὰ μοὶ τὸ εἶπεν ἡ μήτηρ τῆς μητρός μου. Γαγοὺλ ἐλέγετο καὶ αὐτή. Σημειώσατε ὅμως ὅτι εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο ὑπάρχει εἷς σάκκος πλήρης πολυτίμων λίθων. Τοὺς λίθους ἐκεῖνος συνέλεξεν ὁ λευκός. Καὶ σημειώσατε ὅτι δὲν τοὺς παρέλαβε. Κακὸν τοῦ συνέβη. Μέγα κακόν. Πιθανὸν νὰ μοὶ τὸ εἶπεν ἡ μήτηρ τῆς μητρός μου. Θὰ κάμωμεν ὡραῖον ταξείδιον. Θὰ βλέπωμεν εἰς τὸν δρόμον τόσα πτώματα. Τὰ πτώματα ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἔπεσαν κατὰ τὴν μάχην. Χά! χά! χά!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΣΤ'

Ὁ τόπος τοῦ θανάτου

Ἦτο ἤδη σκότος κατὰ τὴν τρίτην ἡμέραν μετὰ τὴν σκηνὴν τὴν ὁποίαν περιέγραψα εἰς τὸ προηγούμενον κεφάλαιον, ὅταν ἐσταματήσαμεν ἐντὸς καλυβῶν τινῶν εὑρισκομένων εἰς τοὺς πρόποδας τῶν «Τριῶν Μαγισσῶν» ὅπως καλεῖται ἡ τριπλῆ ὀροσειρὰ πρὸς τὴν ὁποίαν διευθύναμεν τὰ βήματά μας. Μεθ' ἡμῶν ἦτο ἡ Γαγοὺλ καὶ ὁ Ἰνφάδος ὡς καί τινες ἀκόλουθοι στρατιῶται, ἐκ τῶν ὁποίων δύο ἔφερον τὴν Γαγοὺλ ἐντὸς φορείου ἀκαταπαύστως βλασφημοῦσαν. Οὐδέποτε θέλω λησμονήσει τὸ θέαμα τῶν τριῶν φρουρῶντας ὁποίας ἔβλεπον.

Πρὸ ἡμῶν ἐξετείνετο ἡ λεπτὴ ὁδὸς τοῦ Σολομῶντος καταλήγουσα εἰς μίαν τῶν κορυφῶν. Ἐκεῖ ἦτο τὸ τέρμα της.

Ἐπὶ τέλους ἐπλησιάζομεν εἰς τὰ θαυμάσια μεταλλεῖα, τὰ ὁποῖα ὑπῆρξαν ἡ αἰτία τοῦ ἀθλίου θανάτου τοῦ Πορτογάλλου καὶ τοῦ ἀπογόνου αὐτοῦ, τοῦ φίλου μου· ὁ ὁποῖος εἶχεν ἀποθάνει μεταξὺ τῶν ἀγκαλῶνμου, ἴσως δὲ καὶ τοῦ Γεωργίου τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Σὶρ Ἑρρίκου. Θὰ συνέβαινεν ἄρα γε καὶ εἰς ἡμᾶς κακόν τι ὡς προέλεγεν ἡ Γαγούλ.

Ἡ προφητεία τῆς γραίας μοὶ ἐφαίνετο ὕποπτος καὶ ἤρχισα νὰ φοβοῦμαι.

— Μὴ σπεύδετε, τόσον πολύ, λευκοί, μᾶς ἔλεγεν ἡ τερατώδης γραῖα. Διατί τρέχετε τόσον ταχέως ἀφοῦ κακὸν σᾶς περιμένει;

Καὶ ἐγέλα γέλωτα καταχθόνιον ὁ ὁποῖος ἔριπτε φρίκην εἰς ἡμᾶς.

Τέλος ἐφθάσαμεν εἰς μίαν κυκλοτερῆ ὀπήν, ἡ ὁποία θὰ εἶχε βάθος τριακοσίων ποδῶν, τὴν ὁποίαν ἔκρινα, ὅτι ἦτο ποτὲ μεταλλεῖον ἐκ τοῦ ὁποίου ἐξήγοντο ποτε ἀδάμαντες.

Ἀντιπαρήλθομεν τὴν ὀπὴν ἐκείνην καὶ ἐφθάσαμεν εἰς μέρος ὅπου εὑρίσκοντο τρεῖς κολοσσοί. Ἦσαν τὰ τρία ἀγάλματα τὰ ὁποῖα τόσον πολὺ ἐφοβοῦντο οἱ Κουκουανοί.

Ὑπῆρχον ἐκεῖ πανύψηλοι στυλοβάται ἐκ μαρμάρου μελανοῦ ἐπὶ τῶν ὁποίων ὑπῆρχον ἀνάγλυφα παριστῶντα ἐμβλήματα φοινικικά, ἐχωρίζοντο δὲ οἱ στυλοβάται οὗτοι ἀπ' ἀλλήλων ἀπὸ ἀπόστασιν τεσσαράκοντα βημάτων. Ἐπ' αὐτῶν ὑπῆρχων τρεῖς κολοσσοὶ ὕψους τριάκοντα ποδῶν.

Εἷς τῶν κολοσσῶν τούτων παρίστα γυναῖκα γυμνὴν ὡραιοτάτην, καίτοι τὰ χαρακτηριστικὰ ἦσαν βεβλαμμένα ἐκ τῆς πολυετίας. Οἱ δύο ἄλλοι κολοσσοὶ παρίστανον ἄνδρας, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἐνδεδυμένοι καὶ τῶν ὁποίων τὰ χαρακτηριστικὰ ἦσαν τρομερώτατα. Εἷς τούτων εἶχε τὴν μορφὴν διαβόλου. Τοῦ ἑτέρου τὸ πρόσωπον ὑπεδείκνυεν ἠρεμίαν, πλὴν ἠρεμίαν ἀπανθρώπου σκληρότητος. Τὰ τρία ταῦτα ἀγάλματα ἀποκαλοῦσι τριάδα ἀπαισίαν ἐνῷ κάθηνται ἐκεῖ ἐν τῇ μοναξίᾳ αὐτῶν καὶ παρατηροῦσι τὴν πρὸ αὐτῶν ἐκτεινομένην πεδιάδα αἰωνίως.

Ἐνῷ παρατηροῦμεν τὰ σιγηλὰ ἐκεῖνα ὄντα, μία ἄπειρος περιέργεια κατέλαβεν ἡμᾶς νὰ γνωρίσωμεν ποῖαι χεῖρες εἶχον κατασκευάσει αὐτὰ καὶ ποῖος εἶχε κατασκευάσει τὸν μέγαν δρόμον.

Ἐνῷ ὅμως ἐξητάζωμεν τὰ περίεργα ἐκεῖνα κειμήλια τῆς ἀρχαιότητος, ὁ Ἰνφάδος ἐπλησίασε, καὶ μᾶς ἐρώτησεν ἂν ἐσκοπεύομεν νὰ εἰσέλθωμεν ἀμέσως εἰς τὸν «ἵππον τοῦ θανάτου» ἢ ἂν ἐπροτιμοῦμεν νὰ περιμένωμεν ὀλίγον ἕως ὅτου φάγωμεν. Ἂν ἠθέλομεν νὰ ἀναχωρήσωμεν ἡ Γαγοὺλ προθύμως θὰ μᾶς συνώδευεν.

Ἡμεῖς ἀπηντήσαμεν, ὅτι ἠθέλαμεν νὰ ἐξακολουθήσωμεν τὸν δρόμον. Συνεπῶς τὸ φορεῖον τῆς γραίας Μαγίσσης προσήχθη καὶ ἡ ἰδία ἐβοηθήθη νὰ ἐξέλθῃ. Ἔρριψε βλέμμα ἐφ' ἡμῶν ἡ ἀπαισία γραῖα καὶ ἀπαίσιος γέλως διεγράφη περὶ τὰ χεῖλη της. Κατόπιν στηριχθεῖσα ἐπὶ τῆς ράβδου της ἐξεκίνησε καὶ ἡμεῖς ἠκολουθοῦμεν.

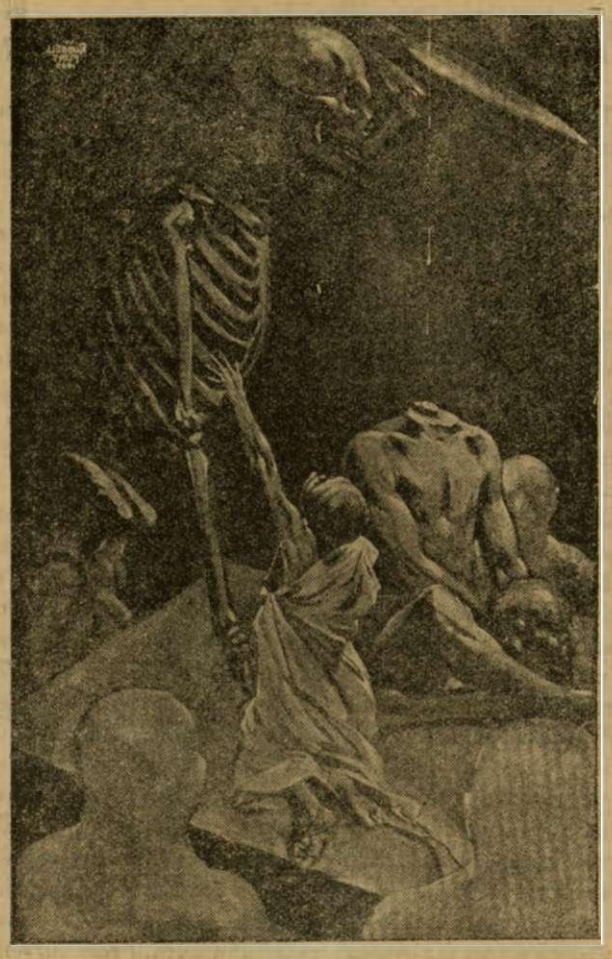

Τὸ τρομερὸν ἄγαλμα τοῦ Θανάτου ἵστατο φοβερὸν τὴν θέαν παρὰ τὸ ἀκέφαλον σῶμα τοῦ βασιλέως Τσάλα, τὸ μεταβαλλόμενον εἰς σταλακτίτην.

Εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ σπηλαίου εἰς τὸ ὁποῖον ἐμέλλωμεν νὰ εἰσέλθωμεν, ἡ Γαγοὺλ ἐσταμάτησε καὶ μᾶς λέγει.

— Τώρα, λευκοὶ ἄνθρωποι, ἀπὸ τοὺς ἀστέρας, καὶ μεγάλοι πολεμισταί. Εἶσθε ἕτοιμοι; Ἰδού! Εἶμαι ἐδῶ κατὰ προσταγὴν τοῦ βασιλέως διὰ νὰ σᾶς δείξω τοὺς λάμποντας λίθους. Χά! χά! χά!

— Εἴμεθα ἕτοιμοι, εἶπον ἐγώ.

— Καλά! Καλά! Ἐνισχύσατε λοιπὸν τὰς καρδίας σας δι' ὅσα ἔχετε νὰ ἰδῆτε. Ἔρχεσαι καὶ σὺ Ἰνφάδο, σὺ ὁ ὁποῖος ἐπρόδωσες τὸν βασιλέα σου;

Ὁ Ἰνφάδος ἀπήντησε συνωφρυούμενος.

— Ὄχι. Δὲν ἔρχομαι. Ἀλλὰ περιμάζευσε τὴν γλῶσσάν σου, Γαγούλ, καὶ πρόσεξε πολὺ πῶς θὰ φερθῇς πρὸς τοὺς κυρίους μου. Ἀπαιτῶ νὰ ἐπιστρέψῃς τούτους σώους καὶ ἀβλαβῆς διότι ἂν πάθουν τίποτε καὶ ἂν ἀκόμη εἶσαι πενῆντα φορὰς μάγισσα, θὰ ἀποθάνῃς. Ἀκούεις;

— Ἀκούω, Ἰνφάδος. Σὲ γνωρίζω καὶ γνωρίζω ὅτι μεταχειρίζεσαι πάντοτε παχεῖς λόγους. Ὅταν ἦσο νήπιον ἠπείλησας τὴν μητέρα σου. Ἀλλὰ μὴ φοβεῖσαι. Θὰ ἐκτελέσω τὴν διαταγὴν τοῦ βασιλέως. Πάντοτε ὑπήκουσα τοὺς βασιλεῖς μου ἕως ὅτου εἰς τὸ τέλος τοὺς ἔκαμα νὰ μὲ ὑπακούουν. Χά! Χά! Θὰ τοὺς ἴδω καὶ πάλιν ἐδῶ μέσα. Καὶ τὸν Τσάλα ὁμοίως. Ἐμπρὸς τώρα. Ἰδοὺ ἡ λυχνία!

Καὶ λέγουσα ταῦτα ἐξήγαγε μίαν τοιαύτην καὶ ἤναψεν αὐτήν.

— Ἔρχεσαι καὶ σὺ Φουλάτα; ἠρώτησεν ὁ Γοὺδ, τὴν συνοδεύουσαν ἡμᾶς μαύρην φίλην του.

— Φοβοῦμαι.

— Τότε δός μοι τὸν κάλαθον μὲ τὰς τροφάς.

— Ὄχι. Θὰ ἔλθω.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ Γαγοὺλ εἰσέδυσεν εἰς τὴν εἴσοδον, ἡ ὁποία ἦτο εὐρεῖα τόσον, ὥστε νὰ δύνανται δύο ἄνθρωποι νὰ βαδίζωσιν ἐλευθέρως, παραπλεύρως ἀλλήλων. Ἡμεῖς ἠκολουθήσαμεν τρέμοντες σχεδόν.

Ὅταν εἰσεδύσαμεν εἰς βάθος πεντήκοντα βημάτων, παρετηρήσαμεν ὅτι ὁ διάδρομος καθίστατο φωτεινότερος. Μετά τινα λεπτὰ εὑρέθημεν εἰς τὸ θαυμαστώτερον μέρος, τὸ ὁποῖον παρετήρησάν ποτε ἀνθρώπινοι ὀφθαλμοί.

Φαντασθῆτε τὸν χῶρον, μεγάλης μητροπόλεως καὶ φαντασθῆτε ταύτην ἄνευ παραθύρων ἀλλὰ φωτειζομένην ἄνωθεν, καὶ φαντασθῆτε στήλας καὶ ἀψῖδες καὶ στοὰς καὶ θὰ λάβητε ἰδέαν τοῦ μέρους ὅπου εὑρισκόμεθα· δὲν μοὶ εἶνε δυνατὸν νὰ περιγράψω τὸ πάγκαλον μεγαλεῖον τὸ ὁποῖον ἔβλεπον ἔκθαμβος. Αἱ στῆλαι ἦσαν σταλακτῖται πολύσχημοι καὶ περίεργοι. Ἐπί τινων τῶν ὁποίων ὑπῆρχον γλυφαὶ παράδοξοι. Δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ ἠνοίγοντο σπήλαια καὶ κρύπται. Ἐν τούτοις δὲν εἴχομεν καιρὸν νὰ διευκρινήσωμεν ὅλα ἐκεῖνα τὰ θαυμάσια καθ' ὅσον ἡ Γαγοὺλ ἐβιάζετο νὰ τελειώσῃ τὴν ὑπόθεσιν ἡ ὁποία τῇ εἶχεν ἀνατεθῆ.

Τάπ, τάπ! ἠκούετο ὁ ἦχος τῆς ράβδου της ἐπὶ τοῦ λίθου τοῦ ἐδάφους καὶ ἡμεῖς ἐξηκολουθήσαμεν ἀκολουθοῦντες αὐτὴν ἄφωνοι καὶ ἔντρομοι. Μόνον τῆς Γαγοὺλ ὁ γέλως ὁ δαιμονιώδης ἠκούετο κατὰ διαλείμματα, ἀπαίσιος καὶ τρομακτικός,

Τὸ θέαμα τὸ ὁποῖον τώρα παρουσιάσθη εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μας ἦτο ἀπαίσιον. Ἐκεῖ εἰς ἓν ἄκρον, καθήμενος ἐπὶ τραπέζης πετρίνης, κρατῶν εἰς τὰς χεῖρας του λεοκὸν ἀκόντιον, ἦτο ὁ Θάνατος, ὑπὸ μορφὴν κολοσσιαίου ἀνθρωπίνου σκελετοῦ ὕψους ὑπὲρ τοὺς δεκαπέντε πόδας. Ἐκράτει τὸ ἀκόντιον αὐτοῦ ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς του, ὡς ἕτοιμος νὰ κτυπήσῃ. Μία χεὶρ ὀστεώδης ἐστηρίζετο ἐπὶ τῆς λιθίνης τραπέζης, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐκάθητο, ὡς ἕτοιμος νὰ ἀνεγερθῇ ἀπὸ τὴν θέσιν του.

— Ὕψιστε Θεέ, εἶπον ἀσθενῶς. Τί εἶνε τοῦτο;

— Καὶ τί εἶνε αὐτά; ἠρώτησεν ὁ Γοὺδ δεικνύων διάφορα λευκὰ ὄντα περὶ τὴν τράπεζαν εὑρισκόμενα.

— Χή! χή! χή! Ἐγέλα ἡ Γαγούλ. Ὅσοι εἰσέρχονται εἰς τὸ δῶμα τοῦ θανάτου, κακὸν θὰ πάθωσι. Χή! χή! χή! χά! χά! Ἐμπρὸς λοιπόν!

Ἠκολουθήσαμεν. Αἰφνιδίως ἐσταματήσαμεν. Ἡ Γογοὺλ μᾶς ἐδείκνυεν ἐπὶ μιᾶς λιθίνης τραπέζης ἓν φαιὸν ἀντικείμενον. Παρετηρήσαμεν καὶ εἴδομεν ἐκεῖ γυμνόν, αἱματόφυρτον ἀκόμη τὸ ἀκέφαλον πτῶμα τοῦ Τσάλα, τοῦ τελευταίου βασιλέως τῶν Κουκουανῶν.

Καὶ ὑπεράνω αὐτοῦ ἀπὸ τὴν ὀροφὴν ἔπιπτον σταγόνες ὕδατος. Ἠνόησα τότε. Ὅσον οὔπω τὸ ὕδωρ θὰ ἐπάγωνε καὶ ὁ Τσάλα θὰ μετεβάλετο εἰς ὄγκον σταλακτίτου.

Παρετήρησα τὰς λευκὰς πέριξ μορφὰς καὶ ἠνόησα ὅτι καὶ αὗται ἦσαν σώματα βασιλέων προαποθανόντων καὶ ἤδη σταλακτιτῶν. Οὕτω εἰς τὴν χώραν ταύτην διατηροῦνται οἱ βασιλεῖς. Ἐλιθοποιοῦντο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ'.

Ἡ κρύπτη τῶν θησαυρῶν τοῦ Σολομῶντος.

Ἐνῷ συνηρχόμεθα ἀπὸ τὸν τρόμον μας, ἡ Γαγοὺλ εἶχεν ἄλλην ἀσχολίαν. Εἶχεν ἀνέλθη ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐπὶ τῆς ὁποίας ἦτο καθήμενον τὸ πτῶμα τοῦ Τσάλα καὶ ἔκυπτε τώρα εἰς τὸ οὖς του ψιθυρίζουσα εἰς αὐτὸ λέξεις ἀκαταλήπτους, τὴν ἀπέσπασν ὅμως ταχέως ἀπὸ τὴν ἀσχολίαν ἐκείνην.

— Γαγούλ, τῆς λέγω, ὡδήγησόν μας εἰς τὸ δῶμα.

Ἡ γραῖα μάγισσα ταχέως κατῆλθεν ἀπὸ τὴν τράπεζαν καὶ διηυθύνθη ὄπισθεν τοῦ ἀγάλματος, τὸ ὁποῖον παρίστα τὸν θάνατον.

— Ἀπ' ἐδῶ κύριοι, εἶπε. Χά! χά! χά!

— Μὴ ἀστειεύεσαι μὲ ἡμᾶς, λέγω πρὸς αὐτὴν αὐστηρῶς.

— Δὲν ἀστειεύομαι. Ἰδού! καὶ μᾶς ἔδειξε τὸν βράχον.

Ἐνῷ ἔπραττε τοῦτο, παρετηρήσαμεν ὑπὸ τὸ φέγγος τῆς λυχνίας της ὄγκον λίθου ὑψούμενον βραδέως ἀπὸ τὸ ἔδαφος καὶ χανόμενον ἐπάνω ἐντὸς τοῦ βράχου, ὅπου μέγα ὑπῆρχε κοίλωμα. Ὁ ὄγκος ἐκεῖνος εἶχε μέγεθος μεγάλης θύρας, καὶ θὰ ἐζύγιζεν εἴκοσι ἕως τριάκοντα τόννους. Πῶς τώρα ἀνυψοῦτο, δὲν μᾶς εἶπεν ἡ Γαγούλ, ὑποθέτω ὅμως ὅτι εἰς μυστικὸν μέρος θὰ ὑπῆρχε μοχλός τις.

Ἡ ἔκπληξίς μου ἦτο μεγίστη. Ἐπὶ τέλους ἡ εἴσοδος εἰς τοὺς θησαυροὺς τοῦ Σολομῶντος ἠνοίγη.

— Εἰσέλθετε λευκοί, εἶπεν ἡ Γαγούλ, προχωροῦσα εἰς τὴν εἴσοδον. Πρῶτον ὅμως ἀκουσατέ με. Οἱ πολύτιμοι λίθοι τοὺς ὁποίους θὰ ἴδητε ἐξήχθησαν ἐκ τοῦ μεγάλου φρέατος, τὸ ὁποῖον ὑπάρχει πρὸ τῶν μεγάλων ἀγαλμάτων καὶ συνεσωρεύθησαν ἐδῶ, ἀγνοῶ ὑπὸ τίνος. Μόνον ἅπαξ ἀνθρώπινον ὂν εἰσῆλθεν ἐδῶ.

Διάδοσις ὑπῆρχεν ὅτι ὑψίστατο ἡ κρύπτη αὕτη, κανεὶς ὅμως δὲν ἐγνώριζε τὸ μέρος. Συνέβη ὅμως νὰ ἔλθῃ εἷς λευκὸς καὶ ἐγένετο δεκτὸς ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ὁ ὁποῖος τοῦ ἔδωκε μίαν γυναῖκα, τὴν μόνην ἡ ὁποία ἐγνώριζε τὸ μυστικόν. ἥτις καὶ τὸν ὡδήγησεν ἐδῶ. Εὗρε τοὺς λίθους καὶ ἐγέμισε μὲ αὐτοὺς ἓν δέρμα αἰγός. Ἔμελλε νὰ ἐξέλθῃ, ὅτε ἔλαβεν εἰς τὴν χεῖρά του καὶ ἕτερον λίθον. . .

— Λοιπόν, τί συνέβη τότε εἰς τὸν Σιλβέστραν;

Ἡ γραῖα ἀνετινάχθη μόλις ἤκουσε τὸ ὄνομα τοῦτο.

— Πῶς γνωρίζεις τὸ ὄνομα τοῦ νεκροῦ ; ἠρώτησεν ὀξέως καὶ χωρὶς νὰ ἀναμείνῃ ἀπάντησιν, ἐξηκολούθησε.

— Οὐδεὶς γνωρίζει τί συνέβη εἰς αὐτόν. Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ἐτρόμαξε καὶ ἔριψε κατὰ γῆς τὸ δέρμα τῆς αἰγός, τὸ ὁποῖον εἶχε πληρώσει μὲ ἀδάμαντας καὶ ἔφυγε δρομαίως κρατῶν μόνον ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον ἔλαβεν τελευταῖον. Καὶ ἐκεῖνος εἶνε ὁ πολύτιμος λίθος τὸν ὁποῖον ἀφήρεσας ἀπὸ τὴν κεφαλὴν τοῦ Τσάλα καὶ ἔθεσες ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Ἰνόζη.

— Καὶ δὲν εἰσῆλθεν ἐνταῦθα κανεὶς ἔκτοτε :

— Κανείς. Λέγεται, ὅτι ὅστις εἰσέλθῃ ἐδῶ θὰ ἀποθάνῃ ἐντὸς μηνός. Δι' αὐτὸ οὔτε οἱ βασιλεῖς μας δὲν εἰσέρχονται ἐδῶ. Χά! χά! Εἰσέλθετε λοιπόν. Χά! χά!

— Δὲν θὰ μὲ φοβήσῃς γραῖα ! λέγει ὁ Γοὺδ καὶ εἰσῆλθε πρῶτος ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῆς Φουλάτας, κατόπιν δὲ καὶ παρ' ἡμῶν.

— Εἰσέλθετε, κύριοι. Ἂν λέγω τὴν ἀλήθειαν, τὸ δέρμα τῆς αἰγὸς μὲ τοὺς πολυτίμους λίθους πρέπει νὰ εὑρίσκωνται ἐπὶ τοῦ πατώματος. Καὶ ἂν ὑπάρχῃ ἀλήθειά τις εἰς τὸ λεγόμενον, ὅτι θάνατος ἀναμένει τοὺς ἐδῶ εἰσερχομένους, αὐτὸ θὰ τὸ μάθητε κατόπιν. Χά! χά! χά!

— Στὸ διάβολο !, λέγει ὁ Γοὺδ. Δὲν θὰ μὲ τρομάξῃ αὐτὴ ἡ γραῖα στρίγλα, καὶ ἀκολουθούμενος ἀπὸ τὴν Φουλάταν ἡ ὁποία ἐρρίγει ἀπὸ τὸν τρόμον εἰσέδυσεν εἰς τὸ σκότος, μετὰ τὴν Γαγούλ, καὶ ἡμεῖς ἠκολουθήσαμεν τὸ παράδειγμα αὐτοῦ.

Ἐπροχωρήσαμεν ὀλίγον καὶ κατόπιν ἐσταματήσαμεν, διότι εἶχε σταματήσει καὶ ἡ Γαγούλ.

— Ἰδού, κύριοί μου, εἶπε κρατοῦσα πρὸ ἡμῶν τὴν λυχνίαν της. Ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι συνεσώρευσαν ἐνταῦθα τοὺς θησαυρούς, ἔφυγαν ἐσπευσμένως καὶ ἐσκέφθησαν νὰ τοὺς κρύψωσιν εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ εὑρεθοῦν ποτέ. Δὲν ἔλαβον ὅμως καιρὸν πρὸς τοῦτο. Καὶ ἡ γραῖα μᾶς ἔδειξε μεγάλα τετράγωνα λίθων, οἱ ὁποῖοι εἶχον συρθῆ ἕως ἐκεῖ, προφανῶς ὅπως ἀποκλεισθῇ ἡ εἴσοδος. Κατὰ μῆκος τοῦ διαδρόμου ὑπῆρχον διάφοροι τοιοῦτοι ὄγκοι ἕτοιμοι πρὸς χρησιμοποίησιν καὶ τὸ περιεργότερον ὅλων, ὑπῆρχον ἐκεῖ σωροὶ ἀσβέστου καὶ ἐργαλεῖα τινὰ ὄχι πολὺ διάφορα ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα μεταχειρίζονται οἱ ἐργάται τῆς σήμερον.

Αἰφνιδίως ἡ Φουλάτα, ἡ ὁποία ὡς εἴπομεν ἦτο νευρικῶς περίτρομος, εἶπεν ὅτι ἠσθάνετο λιποθυμίαν, ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ προχωρήσῃ, καὶ ὅτι ἐπροτίμα νὰ περιμένῃ ἐκεῖ. Συνεπῶς τὴν ἀφήσαμεν νὰ καθήσῃ ἐπὶ τοῦ ἡμιτελοῦς τοίχου, θέσαντες παρ' αὐτὴν τὸν κάλαθον μὲ τὰ ἐφόδια.

Ἀκολουθοῦντες τὸν διάδρομον, ἐφθάσαμεν εἰς μίαν ξυλίνην χρωματιστὴν θύραν, ἡ ὁποία ἦτο ἐντελῶς ἀνοικτή. Φαίνεται ὅτι ὁ τελευταῖος εἰσελθών, εἶχε λησμονήσει ἢ δὲν εἶχε προφθάσει νὰ τὴν κλείσῃ.

Ἔμπροσθεν αὐτῆς παρατηρήσαντες εἴδομεν τὸν δερμάτινον σάκκον, ὁ ὁποῖος ἐφαίνετο πλήρης,

— Χή! χή! χή! λοιπόν! εἶπεν ἡ Γαγοὺλ τί σᾶς ἔλεγον! Σᾶς εἶπον τὴν ἀλήθειαν ἢ ὄχι ; Ἰδού!

Ὁ Γοὺδ ἔκυψε καὶ ἀνήγειρε τὸν σάκκον Ἦτο πλήρης.

— Πιστεύω νὰ εἶνε ἀδάμαντες, λέγει.

— Πᾶμε ἐμπρός ! εἶπεν ὁ Σὶρ Ἐρρῖκος μὲ ἀνυπομονησίαν.—Γραῖα δός μοι τὴν λυχνίαν, καὶ λαβὼν ταύτην ἀπὸ τὴν χειρά της ἐπροχώρησε φωτίζων ἡμᾶς· τὸν ἠκολουθήσαμεν, λησμονοῦντες πρὸς στιγμὴν τὸν σάκκον μὲ τοὺς ἀδαμάντας καὶ εὑρέθημεν ἐντὸς τῆς κρύπτης τοῦ θησαυροῦ τοῦ Βασιλέως Σολομῶντος. (Ἀκολουθεῖ)

ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ

Χριστὸς ἀνέστη ἀδελφοί... μεγάλο πανηγύρι
γίνεται σήμερα ἐκεῖ ψηλὰ 'στὸν οὐρανό·
οἱ ἅγιοι μὲ τὴ λύρα τους βαροῦν τὸ τίρι λίρι,
κι' οἱ ἄγγελοι χορεύουνε τὸν Καλαματιανό.
Ἡ Παναγιά μας ἡ χρυσῆ, ὅλη δροσιὰ καὶ χάρι,
ψήνει τ' ἀρνὶ τῆς Πασχαλιᾶς 'στὴ σοῦβλα περαστό,
κι' ἕνα συκότι γιὰ μεζὲ τὸν Ἰωσὴφ τρατάρει,
κι' αὐτὸς μὲ μοῦτρο γελαστὸ
Μαριώ μου, νὰ τὸν χαίρεσαι, τῆς λέει, τὸ Χριστό.

Χριστὸς ἀνέστη, ἀδελφοί... ὁ Ἅδης ἐνικήθη,
ἀπ' τὸν πολύ του τὸ θυμὸ ὁ διάβολος λυσσᾷ,
μὲ γογγυτὸ φουσκόνουνε τὰ μαῦρα του τὰ στήθη,
καὶ τὴν οὐρὰ ἀχόρταγα 'στὰ δόντια του μασσᾷ.
Κυττάζει πῶς τοῦ φύγανε οἱ κολασμένοι ὅλοι
ἀπ' τὰ καζάνια ποὺ καιγε νερὸ ζεματιστό,
γελοῦνε μὲ τὴ φοῦρκά του οἱ πιὸ μικροὶ διαβόλοι,
κι' αὐτοὶ μὲ μοῦτρο γελαστὸ
Μαριώ μου, νὰ τὸν χαίρεσαι, φωνάζουν, τὸ Χριστό.

Χριστὸς ἀνέστη, ἀδελφοί... ἀνάψτε τὰ κεριά σας,
γιὰ σμίξετε τὰ χείλια σας μ' ἀληθινὴ χαρά,
ἄνδρες, γυναῖκες, σήμερα τσουγκρίσετε τ' αὐγά σας,
φιλῆστε τὰ ξαδέρφια σας, κουζίναις, τρυφερά.
Σήμερα ὅ,τι κάμετε χαλάλι νὰ σᾶς γίνῃ,
γιατ' ἔχει τὸ τεφτέρι του καὶ ὁ Θεὸς κλειστό·
ἀπάνω εἰς τὸ θρόνο του τρώει γερὰ καὶ πίνει,
κι' αὐτὸς μὲ μοῦτρο γελαστὸ
Μαριώ μου, νὰ τὸν χαίρεσαι, φωνάζει, τὸ Χριστό.

Χριστὸς ἀνέστη, ἀδελφοί... κι' οἱ ἔξω ἀδελφοί μας,
ὅπου γιὰ λίγη λευθεριὰ οἱ ὄλοι λαχταροῦν,
κυττάζοντας χαρούμενοι τὴν ὤμορφη Λαμπρή μας,
γιὰ ὅλα μας τὰ χάλια μας κι' αὐτοὶ μᾶς συγχωροῦν.
Ἐλπίζουνε καμμιὰ φορὰ σ' ἐλεύθερο ἀέρα
νὰ φᾷν μὲ μᾶς τῆς Πασχαλιᾶς τ' ἀρνὶ τὸ σουβλιστό,
καὶ μ' ἕνα τέτοιο ὄνειρο κι' αὐτοὶ ἀπὸ 'κεῖ πέρα
λένε μὲ μοῦτρο γελαστό,
Μαριώ μου, νὰ τὸν χαίρεσαι τὸ γυιό σου ὁ Χριστό.

Ἀπρίλιος **Γ. Σουρῆς**

ΦΟΒΕΡΑ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΕΘΙΜΑ

Βρέφη θυσιαζόμενα εἰς ὄφεις. — Οἱ νέοι Μινώταυροι τῆς Ἀμερικῆς

Τὸ Κακουργιοδικεῖον τοῦ Βερναδέλλο εἰς τὸ Μεξικὸν ἔκαμε μίαν τρομακτικωτάτην ἀποκάλυψιν κατ' αὐτὰς μὲ τὴν ἐκδίκασιν ὑποθέσεώς τινος, καθ' ἣν προέκυψεν, ὅτι ὑφίσταται ἡ ἀνθρωποθυσία καὶ μάλιστα ὑπὸ φρικαλεωτάτους ὅρους μεταξὺ τῶν Ἀμερικανῶν ἐρυθροδέρμων.

Σωρεία μαρτύρων κατέθηκεν,ὅτι ἡ συνήθεια τῆς ἀνθρωποθυσίας ὑπάρχει εἰσέτι ἐν εὐρυτάτῃ κλίμακι μάλιστα.

Κατετέθη ἐπὶ παραδείγματι ὅτι εἷς ἰατρὸς τῆς φυλῆς Ἀριζόνα τοῦ νέου Μεξικοῦ, ἐνσκηψάσης λοιμώδους τινὸς νόσου μεταξὺ τῶν κατοίκων τῆς φυλῆς ταύτης, συνεβούλευσε νὰ φονευθῇ ἡ Ἰωσηφίνα Ἀντών, ὡς αἰτία τοῦ κακοῦ τούτου. Καὶ οἱ ἐρυθρόδερμοι συλλαβόντες τὴν ἀτυχῆ γυναῖκα ἀπήγαγον αὐτὴν εἰς ἓν δάσος καὶ τὴν ἐφόνευσαν ὡς ἐξιλαστήριον θυσίαν πρὸς τὸ ἐξωργισμένον θεῖον!

Τραγικώτερον ὅμως εἶναι τὸ ἑξῆς τὸ ὁποῖον κατέθηκεν εἷς ἱεραπόστολος, ζήσας ἐπὶ πολὺ μεταξὺ τῶν Ἰνδῶν τῆς φυλῆς Ζία, τῆς ἀγριωτέρας καὶ μᾶλλον μεμονωμένης ἐξ ὅλων τῶν ἀγρίων φυλῶν τῆς Ἀμερικῆς.

Ἡ φυλὴ αὐτὴ ἔχει ἕνα γιγάντιον ὄφιν, ὅστις τρέφεται σχεδὸν ἀποκλειστικῶς μὲ μικρὰ παιδιά, τὰ ὁποῖα προσφέρουν οἱ Ἰνδοὶ εἰς αὐτόν. Παρὰ τὴν θύραν τοῦ σπηλαίου κάθηται διαρκῶς εἷς φύλαξ διὰ νὰ παρατηρῇ ἂν θὰ ἐξέλθῃ τυχὸν ὁ φοβερὸς ὄφις. Κάθε φορὰν ποῦ ἀναφαίνεται ὁ ὄφις θεωρεῖται τὸ τοιοῦτον ὑπὸ τῶν Ἰνδῶν ὡς σημεῖον δυσθυμίας τοῦ ἱεροῦ τέρατος καὶ πρὸς ἐξιλέωσιν ἀπαιτεῖται νὰ θυσιασθῇ νήπιόν τι, τὸ ὁποῖον καταβροχθίζει ὁ φοβερὸς ὄφις. Συνήθως εὑρίσκονται μητέρες, αἵτινες ἐν τῷ παροξυσμῷ τοῦ θρησκευτικοῦ φανατισμοῦ των προσφέρουν οἰκειοθελῶς τὰ βρέφη των θυσίαν. Ἀλλ' ἂν δὲν εὑρεθῇ καμμία διὰ νὰ προσφέρῃ οἰκειοθελῶς τότε συνέρχονται οἱ γέροντες τῆς φυλῆς καὶ ἀποφασίζουν διὰ κλήρου ποία μήτηρ θὰ ὑποστῇ τὴν σκληροτάτην αὐτὴν θυσίαν. Καὶ τότε ἐκοῦσα ἄκουσα φέρει αὐτὴ ἡ ἰδία τὸ βρέφος της καὶ τὸ ἐναποθέτει παρὰ τὴν ὀπήν, περιμένει δὲ μέχρις οὗ ὁ ὄφις ἐξέλθῃ καὶ παραλάβῃ αὐτό. Οἱ λοιποὶ Ἰνδοί, παρατεταγμένοι ἐν κύκλῳ πέριξ τοῦ σπηλαίου ἀναμένουν ἐναγωνίως τὸ ἀποτέλεσμα τῆς θυσίας των, ἅμα δὲ τὸ τέρας παραλάβῃ τὴν λείαν του, στήνουν χορὸν ἐν ἀλλαλαγμοῖς πέριξ τοῦ σπηλαίου μέχρι τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου, ὁπότε ἀποχωροῦν ἥσυχοι πλέον ὅτι τὸ θεῖον ἐξιλεώθη.

Ὁμοία θυσία ἐγένετο παρὰ τὸ χωρίον Γκλοριέττα τοῦ νέου Μεξικοῦ, ὅπου εἷς τεράστιος ὄφις ἀληθὴς νέος Μινώταυρος ἐτροφοδοτεῖτο τακτικῶς δι' ἑνὸς ἀνθρώπου ριπτομένου ζωντανοῦ ἐντὸς τῆς ὀπῆς, εἰς ἣν ἔμενεν οὗτος. Ἡ θυσία αὕτη ἐξηκολούθει μέχρι πρὸ ὀλίγων εἰσέτι ἐτῶν, ὁπότε ἤκμαζον ἐν μεγάλῳ βαθμῷ οἱ γόητες τῶν ὄφεων.

Ἡ λατρεία τῶν ὄφεων παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς τῆς Ἀφρικῆς εὑρίσκεται εἰσέτι ἐν μεγίστῃ ἀκμῇ. Καὶ οὐδόλως παράδοξον, ὅτι συμβαίνουν αἱ ἀνθρωποθυσίαι αὗται μὲ ὅλην τὴν ἐπιρροὴν τῆς Κυβερνήσεως τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν· διότι εἶναι ἀδύνατον νὰ φθάσῃ τὸ Κράτος τοῦ νόμου μέχρι τῶν ἀγρίων τούτων φυλῶν, διότι εἶναι δυσκολώτατον νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὰ μυχιαίτατα τῶν ἐρήμων, ὅποῦ θὰ βραδύνῃ νὰ φθάσῃ τὸ φῶς τοῦ πολιτισμοῦ.

Οἱ Ἰνδοὶ σέβονται μεγάλως τοὺς ὄφεις καὶ δὲν φονεύουν αὐτούς, τοὐναντίον μάλιστα ὑπάρχουν πλεῖστοι μεταξὺ αὐτῶν, οἱ ὁποῖοι ἔχουν ὡς ἐπάγγελμα νὰ γοητεύουν ὄφεις διὰ μυστηριωδῶν προσευχῶν καὶ ᾀσμάτων μονοτόνων, τὰ ὁποῖα ψάλλουν εἰς τὴν ὀπὴν τῆς φωλεᾶς τῶν ὄφεων.

Πολλοὶ συλλέγουν τοὺς ὄφεις καὶ περιφέρονται περιεζωσμένοι μὲ αὐτούς, συλλέγοντες εἰσφορὰς καὶ ἀφιερώματα ἐκ μέρους τῶν πιστῶν.

Πολλοὶ χορεύουν ἐν ἐξάλλῳ ἐνθουσιασμῷ θρησκευτικῷ κρατοῦντες εἰς τὸ στόμα καὶ τὰς χεῖρας ὄφεις.

Πολλάκις οἱ ὄφεις δαγκάνουν τοὺς προτοπείρους γόητας, ἀλλ' ὑπάρχει κάποιο μυστικὸν φάρμακον, μὲ τὸ ὁποῖον εἷς ἰατρὸς τῆς φυλῆς θεραπεύει τὰ δήγματα τῶν ὄφεων. Τὸ φάρμακον τοῦτο, τὸ ὁποῖον εἶναι πάντοτε τελεσφόρον κατὰ τῶν δηλητηρίων τῶν ὄφεων, τὸ γνωρίζει εἷς μόνον ἐξ ἑκάστης φυλῆς, εἷς ἱερεύς, ἀνώτερος μεταξὺ τῶν συναδέλφων του, ὅστις μεταδίδει τὸ μυστικὸν διὰ διαθήκης εἰς τὸν υἱόν του ἢ τὸν ἐν ἱερωσύνῃ διάδοχόν του.

Τὸ φάρμακον τοῦτο χρησιμοποιεῖται μόνον πρὸς θεραπείαν τῶν ἰθαγενῶν, τῶν ἀτόμων ἑκάστης φυλῆς, ἐπ' οὐδενὶ δὲ λόγῳ χρησιμοποιεῖται τοῦτο πρὸς θεραπείαν λευκοῦ τινος,ὅστις ἀφίνεται νὰ ἀποθάνῃ μᾶλλον παρὰ νὰ βεβηλωθῇ τὸ ἱερὸν φάρμακον εἰς τὸ σῶμα ἀπίστου.

Ἐννοεῖται ὅτι τὰ ἀπαίσια ταῦτα ἔθιμα, ἰδίως δὲ τὸ τῆς ἀνθρωποθυσίας, τὰ καταδιώκει ἀπηνέστατα ἡ Ἀμερικανικὴ Κυβέρνησις καὶ πολὺ ταχέως θὰ ἐξαλειφθοῦν διὰ τοῦ πολιτισμοῦ.

ΕΡΩΤΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ
ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

Ἐδημοσιεύθη ἐσχάτως ἐν Γερμανίᾳ περίεργος συλλογὴ ἐπιστολῶν τῶν ἐνδόξων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, ἐκ τῶν ὁποίων τινὲς δεικνύουσι πῶς ἐσκέπτοντο καὶ πῶς ᾐσθάνοντο περὶ τοῦ ἔρωτός των καὶ τοῦ λατρευτοῦ προσώπου τὸ ὁποῖον ἠγάπων.

Ἐκ τῶν ἐπιστολῶν τινὲς εἶνε τοῦ Ναπολέοντος Βοναπάρτου πρὸς τὴν πρώτην του σύζυγον Ἰωσηφίναν, ἄλλαι δὲ τῆς Γεωργίας Σάνδης πρὸς τὸν τῆς νεότητός της φίλον Ἀλφρέδον Μυσσέ. Μεταξὺ ὅμως τοῦ τρόπου καθ' ὃν ὁ εἷς καὶ ἡ ἄλλη αἰσθάνονται τὸν ἔρωτά των ὑπάρχει μεγίστη διαφορὰ καὶ ἀντίθεσις.

Τοῦ Ναπολέοντος αἱ πράξεις φέρουσι πάντοτε τὴν σφραγῖδα τῆς εὐφυίας καὶ τῆς ἰσχυρᾶς φαντασίας· ἰσχυρὰ συναίσθησις, κενόδοξοι ὀνειροπολήσεις, ὑπεράνθρωπα σχέδια καὶ θέλησις ἀκατάβλητος χαρακτηρίζουσιν αὐτάς. Καὶ ὅμως εἰς τὰς ἐρωτικάς του ἐπιστολὰς ὅλοι αὐτοὶ οἱ χαρακτῆρες λείπουσιν. Ἠγάπα τὴν Ἰωσηφίναν θερμῶς, καὶ ἐνθυμούμενος αὐτὴν καὶ ἐν τῇ ἀπουσίᾳ της. Ἀλλ' αἱ ἐπιστολαί του ἀσχολοῦνται ὀλιγώτερον εἰς τὸν ἔρωτά του παρὰ εἰς τὰς πράξεις του. Αἱ πρῶται του μάλιστα ἐπιστολαὶ εἶνε σύντομα τηλεγραφήματα περὶ τῶν μαχῶν του καὶ τῶν ἐκστρατειῶν του. Μόνον παροδικῶς ἀναφέρει τι καὶ ἐκ τοῦ ἔρωτός του διὰ λυρικῶν ἐκφράσεων.

«Ἀφότου σὲ ἀφῆκα εἶμαι πάντοτε μελαγχολικός· ἡ εὐτυχία μου εἶνε νὰ εὑρίσκωμαι πλησίον σου. Ἀδιακόπως ἐνθυμοῦμαι τὰ φιλιά σου, τὰ δάκρυά σου, τὴν ἀξιαγάπητον ζηλοτυπίαν σου, καὶ ἡ γοητεία τῆς ἀπαραβλήτου Ἰωσηφίνας μου ἀνάπτει ζωηρὰν καὶ καυστικὴν φωτιὰ εἰς τὴν καρδίαν μου καὶ τὸν νοῦν μου.... Ἀφότου σ' ἐγνώρισα, σὲ λατρεύω καθημέραν, καὶ αὐτὸ ἀποδεικνύει πόσον ἐσφαλμένη εἶνε ἡ γνώμη τοῦ Λαβρουγὲρ ὅτι «ὁ ἔρως ἔρχεται ἔξαφνα». Ὅλα εἰς τὴν φύσιν ἔχουν μίαν ἀνάπτυξιν καὶ διαφόρους βαθμοὺς τῆς προόδου του...

Σπανίως ἀποπλανᾶται τὸ καθαρὸν πνεῦμά του πρὸς τὸ ἀντικείμενον τῆς λατρείας του· καὶ ὅταν γράφει «ἀδιακόπως σὲ σκέπτομαι» ψεύδεται. Εἰς ἄλλην ἐπιστολὴν μεταβάλλει πολλάκις διάθεσιν. Ἀρχίζει μὲ στρατιωτικὰ πράγματα «ὅλην τὴν νύκτα ἔμεινα εἰς τὰ ὅπλα» θὰ ἐκυρίευα τὴν Μάντουαν διὰ ἑνὸς ἐπιτυχοῦς κτυπήματος» κλπ. Διὰ μιᾶς πάλιν ἔπειτα γίνεται εὐαίσθητος καὶ ἐρωτικὸς εἰς τὰς ἐκφράσεις του «μὲ τὴν πανσέληνον ἔμεινα εἰς τὸ χωρίον τοῦ Βιργιλίου παρὰ τὴν ἀκρογιαλιὰν καὶ κάθε στιγμὴν ἐνεθυμούμην τὴν Ἰωσηφίναν». Ἔπειτα ὅμως ἀμέσως ἐξακολουθεῖ «ὁ ἐχθρὸς ἔκαμε γενικὴν ἔφοδον τῇ 28 τοῦ μηνὸς»—καὶ πάλιν ἔπειτα «ἀνήκω ὅλος εἰς τὴν Ἰωσηφίναν μου καὶ δὲν εὑρίσκω ἄλλην εὐχαρίστησιν παρὰ νὰ μένω πλησίον της...» Ἀλλὰ καὶ πάλιν διακόπτει τὸν λυρικὸν χαρακτηρισμὸν «ἔφθασαν εἰς τὴν Βρέσναν τρία νεαπολιτανικὰ τάγματα...» Καὶ ἐν τέλει πάλιν ἐπαναλαμβάνει τὰς τρυφερὰς ἐκφράσεις του.

Αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ Ναπολέοντος μᾶς φανερώνουν ἀδιστάκτως πόσον ὀλίγον ὡμοίαζον τὰ ἐρωτικὰ αἰσθήματά του τὰ τῶν κοινῶν θνητῶν τοιαῦτα. Ἀνησυχεῖ ἐνίοτε διὰ τὴν ὑγείαν καὶ τὴν πίστιν τῆς ἀγαπητῆς του, καὶ τὴν ποθεῖ μετὰ πάθους· ἀλλὰ δὲν εἶνε πολὺ ἐσωτερικὸς καὶ σταθερὸς ὁ πρὸς αὐτὴν δεσμός· ἀπὸ τὰ ἔγκατα τῆς καρδίας του αἰσθήματα δὲν θὰ εὕρῃ τις εἰς τὰς ἐπιστολάς του. Εἰς τὰ πρῶτα ἔτη εἰς τὰς ἐπιστολάς του· ὁμιλεῖ ἀκόμη τὸ πῦρ τοῦ ἔρωτος, ἀλλὰ εἰς τὰ τελευταῖα ἀποβαίνουσι χρονικὰ μαχῶν συντόμων καὶ περιεκτικῶν. Αἱ ἐπιστολαὶ τοὐναντίον τῆς Ἰωσηφίνας αἱ πλήρεις ζηλοτυπίας καὶ ἀνησυχιῶν, τὸν ἐνοχλοῦσι. Κατ' ἀρχὰς ἐκτυλίσσει ὅλην του τὴν ρητορικὴν πειθὼ διὰ νὰ τὴν διασκεδάσῃ. Ἐνίοτε πάλιν εἰς τὰ ἔτη τοῦ χωρισμοῦ του τῇ γράφει «ἔχω μεγάλην ἐπιθυμίαν νὰ σὲ ἴδω πάλιν, ἀλλὰ πρέπει νὰ εἶμαι ἐκ τῶν προτέρων πεπεισμένος ὅτι εἶσαι σταθερὰ καὶ ὄχι ἀδύνατος· εἶμαι καὶ ἐγὼ ὀλίγον, καὶ αὐτὸ ἀκριβῶς μοῦ προξενεῖ φοβερὸν πόνον».

Καὶ μετὰ τὸ ὁριστικὸν διαζύγιον αὐτῶν ὁ Ναπολέων ἀλληλογραφεῖ πρὸς τὴν Ἰωσηφίναν. Εἰς τὰς τελευταίας ἐπιστολάς του τῷ 1813 τὴν παραπονεῖται ὅτι μὲ ὅλην τὴν ἐνιαυσίαν ἐπιχορήγησιν ἐκ τριῶν ἑκατομ. φρ. δὲν τοῦ ἐξαρκοῦν καὶ κάμνει χρέη ἀντὶ νὰ ἀποθέτῃ οἰκονομίας· καὶ προσθέτει : «Μὴ ἀμφιβάλῃς ὅμως εἰς τὴν φιλίαν μου καὶ μὴ λυπῆσαι διὰ τοῦτο. Χαῖρε, φίλε μου, γράψε μου ὅτι πάλιν ὑγιαίνεις. Μοῦ λέγουν ὅτι ἐπάχυνες τόσον καὶ ἐχόνδρενες ὡς μία καλὴ χωρικὴ τῆς Νορμανδίας». Μὲ αὐτὰς τὰς λέξεις τελειόνει τὴν τελευταίαν ἐρωτικὴν ἐπιστολὴν πρὸς τὴν Ἰωσηφίναν.

Ὅλως διάφοροι εἶναι αἱ ἐπιστολαὶ τῆς Γεωργ. Σάνδης πρὸς τὸν Ἀλφρέδον Μυσσέ. Δι' αὐτήν, τὴν ποιήτριαν, Ἔρως σημαίνει ζωήν· ἀπὸ τοῦ ἔρωτος ἐμπνέεται διὰ νὰ συγγράψῃ, καὶ διὰ τοῦτο αἱ ἐρωτικαί της ἐπιστολαὶ εἶναι σχεδὸν καλλιτεχνήματα. Καθαροὶ καὶ ἁρμονικοὶ εἶναι οἱ παλμοὶ τῆς καρδίας της, ἂν καὶ τεταραγμέναι αἱ πρὸς τοὺς ἄνδρας σχέσεις της. Ἡ ἐπιστολογραφία ἀρχίζει ὅταν εἶχεν ἤδη ἀρχίσῃ ἡ μεταξύ των διάστασις. Ἔζη μετ' ἄλλου ἀνδρός, καὶ ὅμως ἔγραφε πρὸς τὸν Μυσσὲ ἐρωτικὰς ἐπιστολὰς μοναδικῆς ὡραιότητος. Οὕτως ἐπεζήτει νὰ σώσῃ ἀπὸ τοῦ ναυαγίου τοῦ ἔρωτος τὴν φιλίαν τοὐλάχιστον, μέχρις οὗ καὶ ἡ ἐλπίς της αὐτὴ ἐκλίπῃ.

Εἰς μίαν τῶν πρώτων ἐπιστολῶν γράφει : «Ὦ, πόσον ἔχω ἀνάγκην τῆς τρυφερότητός σου, τῆς συγγνώμης σου ! Μὴ μοῦ ὁμιλῇς περὶ τῆς ἰδικῆς μου, μὴ μοῦ λέγῃς ποτὲ ὅτι μοῦ ἔπταισες. Τί ἠξεύρω περὶ τούτου ; Δὲν ἐνθυμοῦμαι πλέον τίποτε, παρὰ μόνον ὅτι ὑπήρξαμεν πολὺ δυστυχεῖς καὶ ὅτι ἐγκατελείψαμεν ὁ εἷς τὸν ἄλλον. Ἀλλὰ γνωρίζω, αἰσθάνομαι, ὅτι ἐπὶ πολὺ εἰς τὴν ζωήν μας θὰ ἀγαπώμεθα κατὰ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν καρδίαν μας, ὅτι θὰ ἀποπειραθῶμεν διὰ ἁγίας κλίσεως πρὸς ἀλλήλους νὰ ἰατρευθῶμεν ἀπὸ τῶν πόνων τοῦ παρόντος, τοὺς ὁποίους ὑποφέρομεν».

Ὅταν ὁ Μυσσὲ τῆς γράφει περὶ θεραπείας καὶ νέας νέας κλίσεως αὐτοῦ πρὸς αὐτήν, ἐκείνη ἀπαντᾷ : Ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάξῃ, φίλε μου, εἰς τὴν παροῦσαν σου κατάστασιν τοῦ σώματος καὶ τῆς καρδίας σου. Ὁ ἔρως εἶναι ναός, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ ἀγαπῶν ἀνιδρύει ἱερὸν τὸ ὁποῖον εἶναι κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἄξιον λατρείας, καὶ τὸ ὡραιότερον ἐκεῖ εἶναι ὄχι τόσον ἡ θεότης ὅσον ὁ βωμός. Διατί νὰ φοβῆσαι νὰ ἀποπειραθῇς ἐκ νέου ; Ἐὰν τὸ ἄγαλμα μείνῃ ἐπὶ πολὺ ἱστάμενον, ἢ καταπέσῃ εἰς συντρίμματα, σὺ οὐχ ἧττον θὰ ἀνοικοδομήσῃς τὸν ὡραῖον ναόν. Ὁ Θεὸς ἴσως θὰ ἀλλάξῃ, ἀλλ' ὁ ναὸς θὰ διαρκέσῃ ὅσον σὺ ὁ ἴδιος. Θὰ ἦναι ὑψηλὸν καταφύγιον, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ δύνασαι νὰ ἀναφλέγῃς τὴν καρδίαν σου . . . Νομίζεις λοιπὸν ὅτι εἷς ἢ δύο ἔρωτες ἀρκοῦν διὰ νὰ ἀναγεννήσωσι μίαν ἰσχυρὰν ψυχὴν ἢ διὰ νὰ τὴν καταστρέψωσι ; Τὸ ἐνόμιζον καὶ ἐγὼ ἐπὶ πολύ, ἀλλὰ τώρα ἐπείσθην, ὅτι τὸ ἐναντίον συμβαίνει. Εἶναι πῦρ ὁ ἔρως, τὸ ὁποῖον τείνει πάντοτε νὰ ἀναζωογονῆται. Εἶναι ἴσως τὸ φοβερώτερον καὶ ὡραιότερον καὶ ὑπομονητικώτερον ἔργον ὅλης τῆς ζωῆς. Εἶναι ἀκάνθινος στέφανος, ὅστις θάλλει καὶ καλύπτεται μὲ ρόδα ὅταν ἡ κόμη ἀρχίζει νὰ λευκαίνεται. . . Ποία εἶναι ἡ ὡραιοτέρα τῶν δύο ἐποχῶν τῆς πνευματικῆς ζωῆς μας· τὰ δάκρυα τῆς ἀπελπισίας, ἢ οἱ ὕμνοι τῆς εὐτυχίας ; Ἴσως εἶναι ἡ πρώτη. Ἐγὼ εὑρίσκομαι πλησίον τῆς πρώτης, καὶ ἀκόμη εὑρίσκομαι ὡς ἐν ὀνείρῳ. . . . »

Ἀγῶνες τοῦ ἔρωτος ἔπονται ἐν τῇ ἐπιστολογραφίᾳ τῆς Σάνδης,τοὺς ὁποίους ἐδῶ ἀδύ-

νατον νὰ παρακολουθήσωμεν. Ἀλλὰ ὡραῖοι εἶναι οἱ τελευταῖοι λόγοι τοὺς ὁποίους ἔγραψεν εἰς τὸ ἡμερολόγιόν της.

«Ὅσον ἀδύνατος καὶ οἰκτρὸς καὶ ἂν φανῇ ὁ πρὸς σὲ ἔρως μου, ἐγὼ ἔζησα εἰς νέον κόσμον, καὶ τοῦτο μοῦ ἀρκεῖ. . . . Ἂς μή σε προσβάλῃ ἡ θλῖψις μου. Ἂν ἀναγνώσῃς τὸ βιβλίον τοῦτο εἰς ἡμέραν εὐτυχίας καὶ λήθης μου, συγχώρει με, καὶ ρίψετο εἰς τὸ πῦρ. Ἂς μὴ ταραχθῇ πλέον ἡ καρδία σου ὑπ' αὐτοῦ «περισσότερον τῆς μούσης σου, εἴθε ὅμως νὰ χύσῃς ἐπ' αὐτοῦ ἓν δάκρυ, ἓν ἐξ ἐκείνων τῶν ὡραίων δακρύων, τὰ ὁποῖα ἐγὼ ἄλλοτε ἔπια ἀπὸ τῶν ὡραίων μαύρων ὀφθαλμῶν σου.»

ΔΕΙΣΙΔΑΙΜΟΝΕΣ ΚΑΙ ΜΑΝΤΕΙΣ

Οἱ λαοὶ τῆς Δύσεως ἰσχυρίζονται, ὅτι ἐνίκησαν πᾶν εἶδος δεισιδαιμονίας τῶν κακῶν, τῶν ἀποφράδων ἡμερῶν, τὴν τῶν κακῶν ἀριθμῶν, τῶν δυσοιώνων σημείων κτλ. Λέγουν ὅτι δὲν πιστεύουν πλέον εἰς τὰς προλήψεις, οὔτε εἰς οἱονδήποτε εἶδος δεισιδαιμονίας.

Ἀλλ' εἶνε πράγματι τοῦτο ἀληθές; Δὲν ἐπικρατεῖ εἰσέτι ἆρά γε γενικῶς κακὴ ἰδέα περὶ τοῦ ἀριθμοῦ δεκατρία; Καὶ δὲν προσπαθοῦν εἰσέτι νὰ μὴν ἀρχίζουν μίαν ἐπιχείρησιν ἢ ἕνα ταξεῖδι τὴν Παρασκευήν.

Οἱ Ἀνατολικοὶ λαοὶ τοὐναντίον εἶνε ἀπροκαλύπτως δεισιδαίμονες, πιστεύοντες εἰς ποικίλας προλήψεις. Ἔχουν μέγαν ἀριθμὸν φανταστικῶν ὅλως προλήψεων, πιστεύουν εἰς τὴν ὕπαρξιν καλῶν καὶ κακῶν πνευμάτων καὶ προσπαθοῦν κατὰ τὰς περιστάσεις νὰ ἐπωφελῶνται τῶν καλῶν πνευμάτων καὶ νὰ ἀποφεύγουν τὴν ἐπιρροὴν τῶν κακοποιῶν.

Εἰς τὴν Κίναν ὑπάρχουν οἱ προμαντεύοντες τὰ μέλλοντα καὶ πιστεύουν εἰς αὐτοὺς μὲ ἀπεριόριστον ἐμπιστοσύνην ὅλοι ἀνεξαιρέτως ἀπὸ τὸν ἀνώτατον μανδαρῖνον μέχρι τοῦ τελευταίου ἀχθοφόρου. Οἱ μάντεις εἶνε λίαν σεβαστὰ ὑποκείμενα ἐν Κίνᾳ καὶ τοὺς συμβουλεύονται εἰς πᾶσαν δυσχερῆ περίστασιν τῆς ζωῆς. Κανεὶς δὲν θάπτεται προτοῦ ὁ μάντης ὁρίσῃ τὴν κατάλληλον ἡμέραν, καὶ δὲν γίνεται γάμος προτοῦ ὁρισθῇ ὑπὸ τοῦ μάντεως ἡ κατάλληλος ἐποχὴ καὶ ἡ εὐοιωνοτέρα ἡμέρα. Ἂν δὲ ἡ μαντεία δὲν ἐπαληθεύσῃ, δὲν ἔχει νὰ χάσῃ τίποτε ὁ μάντις, διότι οἱ προληπτικοὶ Κινέζοι πιστεύουν, ὅτι τὸ λάθος δὲν εἶνε ἰδικόν του ἀλλὰ αὐτῶν τῶν ἰδίων ἢ τῶν κακῶν πνευμάτων.

Ὁ ταξειδεύων εἰς τὴν Ἀνατολὴν συναντᾷ πλῆθος τοιούτων νεκρομάντεων, οἱ πλεῖστοι τῶν ὁποίων ζοῦν εἰς πολυτελέστατα μέγαρα, ἐντὸς αἰθουσῶν πλεουσῶν εἰς χρυσόν, ἄργυρον, πολυτίμους λίθους καὶ μεθυστικὰ ἀρώματα, περιβάλλονται δὲ μὲ μυστηριώδη ἐργαλεῖα, ἀπαράλλακτα, ὅπως οἱ ἐν Εὐρώπῃ εὐαριθμότατοι συνάδελφοί των.

Οἱ νεκρομάντεις Κινέζοι μετέρχονται τὸ ἐπάγγελμά των καὶ εἰς τοὺς δρόμους, καὶ εἰς τὰς πλατείας ὅταν εὑρίσκουν κανένα καλὸν πελάτην. Ὁ τρόπος τῆς ἐργασίας των εἶναι πάντοτε ὁ αὐτός· κάθηται πρό τινος μικρᾶς τραπέζης, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἔχει ἐναποτεθειμένα διάφορα μυστηριώδη ἐργαλεῖα καὶ φιάλας, φορῶν δὲ τὰ ματογιάλια του καὶ βυθίζων τὸ βλέμμα του ἐναλλὰξ εἰς τὸν πελάτην καὶ εἰς τὸ ἀχανές, προφέρει δυσκαταλήπτους καὶ διφορουμένας φράσεις, ἀπευθύνων δι' αὐτῶν ἐρωτήσεις πρὸς τὸ μαντεῖόν του. Τὰ ἀπόρρητα τοῦ μέλλοντος ἀποκαλύπτονται ἢ διὰ μέσου μικρῶν τεμαχίων μπαμποῦ ἢ χόρτου ἢ διὰ τῶν ἄστρων. Ἡ τελευταία δὲ αὐτὴ μέθοδος εἶναι ἡ μᾶλλον προτιμωμένη, οἱ δὲ ἀστρολόγοι χαίρουν μεγάλην φήμην ἐν Ἀνατολῇ.

Ὁ πτωχὸς ἀχθοφόρος ἐξοδεύει καὶ τὸν τελευταῖον ὀβολόν του διὰ νὰ μάθῃ ἀπὸ τοὺς μάντεις αὐτοὺς ἂν ἡ δεῖνα ἡμέρα εἶνε κατάλληλος διὰ νὰ ἀρχίσῃ τὴν ἐργασίαν του· ἢ ποῖος ἐκ τῶν ἰατρῶν πρέπει νὰ κληθῇ διὰ νὰ θεραπεύσῃ τὸν ἀσθενῆ υἱόν του· ἢ ποίου γένους θὰ εἶνε τὸ τέκνον τὸ ὁποῖον θὰ ἀποκτήσῃ, ποίαν πρέπει νὰ ἐκλέξῃ ὡς τροφόν, ποῦ θὰ εὕρῃ ἓν ἀπολεσθὲν ἀντικείμενον κτλ.

Ὁ μάντις σχετίζων τὰ ὀνόματα, τὰς ἡμερομηνίας μὲ τοὺς πλανήτας, ἀναμιγνύων τὸ σύνολον, ἐξάγει ἀπὸ αὐτὰ τὴν πρόγνωσιν τοῦ μέλλοντος σύμφωνον πάντοτε μὲ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πελάτου. Διότι ὁ Κινέζος εἶνε μέγας γνώστης τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῶν ἐπιθυμιῶν τοῦ Κινέζου κατὰ βάθος, καὶ αὐτοῦ ἔγκειται ἡ δύναμίς του. Γνωρίζει νὰ προεικάζῃ τὰς ὀρέξεις του, τὰ σχέδιά του καὶ τὰς βλέψεις του καὶ ὁ δυστυχὴς συμβουλευόμενος αὐτὸν ἀπέρχεται ἥσυχος καὶ βέβαιος σὰν νὰ ἔβλεπε ἢ νὰ συνωμίλει μὲ αὐτὸ τὸ πεπρωμένον του, μὲ τὴν τύχην του.

Ὅταν ἕνας Κινέζος θέλῃ νὰ ἐκδικηθῇ ἕνα ἐχθρόν του, ἐρωτᾷ τὸν μάντιν ποῖα καταλληλότερα μέσα νὰ μεταχειρισθῇ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον. Καὶ τὰ μέσα αὐτὰ κατὰ τὸ σύνηθες εἶνε καββαλιστικά τινα σημεῖα χαρασσόμενα ἐπί τινος τεμαχίου χάρτου, θαπτομένου εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἐχθροῦ του, ἢ τεμαχίου χάρτου κιτρίνου μεταβεβλημένου εἰς τέφραν τιθεμένην ἐντὸς τῶν φαγητῶν αὐτοῦ.

Ὁ ναύτης ὅστις πρόκειται νὰ ἀποπλεύσῃ ἐρωτᾷ τὸν μάντιν ποίαν ὁδὸν νὰ ἀκολουθήσῃ, προτοῦ μεταβῇ εἰς τὸν ναὸν διὰ νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν προστασίαν τῆς θεᾶς Μάου, διὰ νὰ μὴ ὑποστῇ ἐπίθεσιν ἐκ μέρους τῶν κακῶν πνευμάτων. Ἂν ἔπειτα τοῦ συμβῇ κακόν τι παρὰ τὴν δοθεῖσαν προφητείαν μειδιᾷ μὲ ἄκραν ἠλιθιότητα ἐπαναλαμβάνων καθ' ἑαυτόν: «Αὐτὴ ἦτο ἡ τύχη μου δὲν ἠμπορῶ ἐγὼ νὰ ξεφύγω τὸ πεπρωμένον».

Ἂν συμβῇ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Κινέζου κανὲν δυστύχημα ὁ μάντις συνιστᾷ εἰς τὸν Κινέζον νὰ θέσῃ εἰς τὴν στέγην τῆς οἰκίας ἕνα ξόανον, εἶδος σκιάχτρου, τὸ ὁποῖον ἀποδιώκει τὰ κακὰ πνεύματα. Κάποτε καὶ ἓν κοῖλον κάτοπτρον ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ τρέπῃ εἰς φυγὴν τὰ κακὰ πνεύματα.

Οἱ πλούσιοι ἐξοδεύουν ἄπειρα χρήματα διὰ νὰ ἀγοράσουν ἀπὸ τὰς μάντεις διάφορα φυλακτά, μικρὰ χαρτιὰ ἐπὶ τῶν ὁποίων τὰ ἀγαθοποιὰ πνεύματα ἔχουν χαράξῃ προσευχὰς καταλλήλους εἰς τὸ νὰ ἀποδιώκουν τὰ κακὰ πνεύματα· φέροντες δὲ ταῦτα πιστεύουν ὅτι εἶναι ἐξησφαλισμένοι καθ' ὅλην τους τὴν ζωὴν ἀπὸ κάθε κίνδυνον.

Ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Κίνας ἔχει εἰς τὴν ἀκολουθίαν του στρατιὰν ὁλόκληρον ἀστρολόγων καὶ μάγων. Ὁ κυριώτερος ἐξ αὐτῶν εἶναι ὁ ἐξηγητὴς τῶν ὀνείρων, ὅστις ἐξετάζων τὰς θέσεις τῶν πλανητῶν, τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης καθορίζει τὴν ἐπὶ ἑκάστου ἀνθρώπου ἐπιρροήν των καὶ ἀναλόγως τῶν ἡμερῶν κανονίζει τὸ *ποιὸν* τῶν ὀνείρων καὶ προβαίνει εἰς τὴν ἐξήγησιν αὐτῶν.

Τὰ ὄνειρα διαιροῦνται κατὰ τοὺς ἀστρολόγους τῆς Κίνας εἰς κοινὰ καὶ συνήθη, εἰς φοβερά, εἰς ὄνειρα τῆς σκέψεως, εἰς ὄνειρα ἡμιεγρηγόρσεως, ὄνειρα χαρᾶς καὶ ὄνειρα φόβου.

Οἱ Ἰάπωνες ἐκ παραδόσεως τρέφουν καὶ αὐτοὶ μεγάλην ὑπόληψιν εἰς τοὺς μάντεις, τοὺς ὁποίους ἔχουν ὡς ὁδηγούς, ὡς φιλοσόφους καὶ φίλους, συμβουλευόμενοι αὐτοὺς εἰς τὰς δεινὰς περιστάσεις τοῦ βίου των. Ἀνευρίσκομεν δὲ ἀναγραφόμενον μετὰ μεγάλης σοβαρότητος εἰς τὴν ἰαπωνικὴν ἱστορίαν, ὅτι ἡ σύζυγος τοῦ Τζίγκο Χόγκο μὲ τὴν βοήθειαν ἑνὸς νεκρομάντεως ἀνέβαλεν ἐπὶ πολλοὺς μῆνας τὴν γέννησιν τοῦ τέκνου της, μέχρις ὅτου αὐτὴ ἀποπερατώσῃ τὸν πόλεμον, τὸν ὁποῖον ὁ ἀποθανὼν σύζυγός της εἶχεν ἀρχίσῃ!

Εἰς τὴν Αἴγυπτον ὑπάρχουν αἱ καὶ παρ' ἡμῖν γνωσταὶ Ἀθιγγανίδες αἱ ὁποῖαι ἐπαγγέλλονται τὸν μάντιν. Ὅταν δὲν ἀπολαμβάνουν τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἐξ ἄλλων ἐργασιῶν τότε περιτρέχουν τῆς πόλεις καὶ τὰ χωρία διαλαλοῦντες ἀντὶ ἐμπορεύματος ἢ ἄλλης τινος ἐργασίας τὸ ὅτι μαντεύουν τὰ μέλλοντα καὶ προλέγουν τὴν τύχην ἑκάστου. Βεβαιοῦν δὲ τοὺς εὐπίστους ὅτι κάθε κακὸν πνεῦμα φυγαδεύεται ὑπ' αὐτῶν. Πολλαὶ δὲ ἐκ τῶν Ἀθιγγανίδων τούτων ἔχουν τὸ πρόσωπον ἀληθινὰ ἐμπνευσμένον ὡς ἀρχαίας Πυθίας.

Καὶ εἰς τὰς Ἰνδίας ἀκμάζει ἡ δεισιδαιμονία πολύ. Ἐκεῖ ὑπάρχουν οἱ φακίραι καὶ αἱ μάντιδες, αἱ ὁποῖαι προλέγουν διὰ ποικίλων μέσων τὸ μέλλον· δύνανται νὰ εἰσαγάγουν ἢ νὰ ἐξαγάγουν δαιμόνια ἐκ τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος καὶ νὰ ἐπιφέρουν τὸν αἰφνίδιον θάνατον εἰς ἓν ἄτομον. Συχνὰ αἱ τοιαῦται μαγεῖαι περιέρχονται εἰς γνῶσιν τῆς Ἀγγλικῆς ἀστυνομίας, ἡ ὁποία καταδιώκει ἀπηνῶς τοὺς διαπράττοντας ταύτας, ἀλλ' ἐν γένει μέγας εἶνε πάντοτε ὁ φόβος τὸν ὁποῖον ἐμπνέουν εἰς τὰ πλήθη.

Μάγος κρατῶν τοὺς αἱμοβόρους ὄφεις.

Εἰς τὸν λαὸν πράγματι ἐμπνέουν ἓν εἶδος τρόμου, θεωρούμενοι ὡς παντοδύναμα ὑπερφυσικὰ ὄντα.

Ἡ δεισιδαιμονία εἶνε ἀληθινὰ ὄχι ὀρθὸν πρᾶγμα καὶ δικαίως πρέπει νὰ τὴν καταπολεμῇ κανείς· ἀλλ' οἱ λαοὶ οἱ περισσότερον πολιτισμένοι, οἱ ὁποῖοι κατώρθωσαν κάπως νὰ τὴν καταπολεμήσουν εἶνε ἆρά γε εὐτυχέστεροι ἀπὸ τοὺς ἀνατολικοὺς λαούς, τοὺς πιστεύοντας εἰς τὰς προλήψεις;

(Ἐκ τοῦ «Wide World»)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΓΩ ΤΟΥ ΕΡΜΟΝΑ

ΠΑΠΑΡΟΥΝΕΣ

Χαμογελῶντας πέθανε στὸ δάσος ὁ χειμῶνας
Μέσ' τῆς χλωμὲς τῆς χλωρασιὲς καὶ τὰ λυωμένα χιόνια
Σιμά του ἐκεῖ ροβόλαε λεβέντικα ὁ κὺρ Ἥλιος
Καὶ ζέσταινε στὸ διάβα του κλαριὰ καὶ χειμωνάνθια.

Μὰ σὲ χλωρὸ τὴν ἄνοιξι ξαγνάντιζε λειβάδι
Ποῦ παιγνιδιάρα κρύβουνταν πίσω ἀπ' τῆς πρασινάδες
Καὶ σὰν παιδοῦλα γέλαε μ' ἁγνὴ ντροπαλωσύνη
Ὁ νιὸς τὴ θάμπωσ' ἔξαφνα κι' αὐτὴ δειλιασμένη
Θαυμάζοντας ἀπόμεινε μὲ τὰ γελοιανοιγμένα χείλη
Μὰ ἡλιόλευκος ὁ Θεὸς τῆς ἄνοιξε ἀγκάλια
Κι' ἀπ' τὰ φιλιά τους σείστηκαν οἱ σκιοπλεγμένες [κλάρες.

Καὶ στὴ μεριὰ ποῦ γείρανε φυτρώσανε σὰ φλόγες
Μαυροματοῦσες, πορφυρὲς—ἡ πρῶτες παπαροῦνες
Σπαρμένες ἀπ' τὸ νυφικὸ τὸ αἷμα τῆς ἀγάπης.

ΕΡΜΟΝΑΣ

Η ΝΕΥΡΑΣΘΕΝΕΙΑ

Ἡ νευρασθένεια δὲν εἶνε νόσος τῶν χρόνων μας· ὠνομάσθη τώρα τοιουτοτρόπως, ἀλλ' ἦτο γνωστὴ ἀπὸ τῶν παλαιῶν, τῶν παλαιοτάτων χρόνων, καὶ μέχρις αὐτῶν τῶν μυθολογικῶν γνωστή. Τοῦτο ἀποδεικνύει δι' εἰδικοῦ συγγράμματος ὁ ἀρχίατρος τοῦ βαυαρικοῦ στρατοῦ Δρενκχάν. Σήμερον ἐξηπλώθη πολὺ ἡ ἀσθένεια· ἀλλ' ἀπὸ τῶν χρόνων αὐτῶν τοῦ Μωϋσέως ἔχομεν νευρασθενεῖς ἀνθρώπους. Τί ἄλλο παρὰ νευρασθενὴς ἦτο αὐτὸς ὁ Μωσῆς; Ἐννοεῖται· ἔπασχε ἀπὸ μίαν εἰδικὴν μορφὴν τῆς νευρασθενείας, *τὸν φόβον*, ὅστις ἐξησθένει τὰ νεῦρά του. Ὁ Μωσῆς ἦτο τωόντι *ἐνεργητικὸς* ἄνθρωπος· μίαν ἡμέραν ἐν Αἰγύπτῳ φονεύει ἕνα Αἰγύπτιον, ὅστις ἐκακοποίησε ἕνα Ἰσραηλίτην· φεύγει κατόπιν καὶ περιπλανᾶται ὡς ποιμὴν εἰς τὴν ἔρημον· πιάνει διὰ τῆς χειρός του τὸν ὄφιν, καὶ ὑπνωτιστικῶς τὸν καθιστᾷ ἀκίνδυνον· βλέπει τὴν ἀθλιότητα τοῦ λαοῦ του καὶ ἀποφασίζει νὰ τὸν σώσῃ· τὴν τελευταίαν στιγμὴν ὅμως δειλιᾷ, διότι εἶχεν ἓν ἐλάττωμα· ἦτο βραδύγλωσσος· φοβεῖται μὴ γείνῃ γελοῖος ἐνώπιον τοῦ κόσμου. Μόλις δὲ ὁ ἀδελφός του Ἀαρὼν τὸν πείθει. Ἰδοὺ ἡ νευρασθένεια τοῦ Μωϋσέως.

Ἄλλοι νευρασθενεῖς δὲν δύνανται νὰ χαλινώσωσι τὴν ἐξερέθισιν τῶν νεύρων των.

Ὁ Σαοὺλ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἦτο νέος ὡραῖος καὶ εὐγενής, ὡς οὐδεὶς ἄλλος τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. Ἐχρίσθη εἰς βασιλέα, καὶ εἰς πᾶσαν περίπτωσιν ἐδείκνυε γενναιότητα, ἰσχὺν καὶ φρόνησιν. Ἀνατραφεὶς ὡς ποιμὴν ἐκίνησε τὴν ἔκπληξιν πάντων, ὅταν τὸν ἤκουσαν νὰ προφητεύῃ καὶ διδάσκῃ μεταξὺ ὁμίλου προφητῶν, «Εἰ καὶ Σαοὺλ ἐν προφήταις;» ἔλεγον. Ἀλλ' ἀποβαίνει παίγνιον εἰς τὰς χεῖρας τοῦ εὐφυεστάτου Σαμουήλ, ὅστις τὸν φέρει εἰς ἀπόγνωσιν, ὁσάκις δὲν ἐκτελεῖ τὰς ὑπαγορεύσεις του. Τὰ κατορθώματα τοῦ Δαβὶδ τὸν ἐξοργίζουσι καὶ φοβεῖται περὶ τῆς βασιλείας του. Τὸ *πονηρὸν πνεῦμα* τὸν καταλαμβάνει. Τοῦτο δὲν ἦτο ἄλλο εἰμὴ *Νευρασθένεια*, καὶ ταύτην ἀναγκάζεται νὰ διασκεδάσῃ καὶ θεραπεύσῃ διὰ τῆς κιθάρας του ὁ Δαβίδ. Εἰς ἀνταμοιβήν, ἡμέραν τινὰ νευρικῆς ἐξάψεως, ζητεῖ νὰ καταστρέψῃ τὸν σωτῆρά του, καὶ ὁ Δαβὶδ φεύγει, καὶ ἐκεῖνος τὸν καταδιώκει. Δὶς ἔσχεν εὐκαιρίαν ὁ Δαβὶδ νὰ τὸν φονεύσῃ, ἀλλὰ δὲν τὸ ἔκαμε· καὶ ὁ Σαοὺλ συγκινεῖται τώρα διὰ τὴν γενναιότητα ἐκείνου καὶ τὸν ἀγαπᾷ· ἀλλὰ πάλιν ἀρχίζουν αἱ καταδιώξεις. Ἄλλοτε καταδιώκει τοὺς προφήτας ὡς λαοπλάνους. Καταφεύγει εἰς μάντεις διὰ νὰ προείπωσιν εἰς αὐτὸν τὸ μέλλον του. Ἐπὶ τέλους τὸν καταλαμβάνει ἀπελπισία, καὶ ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ του αὐτοκτονεῖ.

Ἄλλος νευρασθενὴς ἦτο ὁ υἱὸς τοῦ Κροίσου, ὃν ἱστορεῖ ὁ Ἡρόδοτος. Οἱ ἰατροὶ ἀδυνατοῦσι νὰ τὸν θεραπεύσωσι. Μίαν ἡμέραν αἴφνης χάνει τὴν φωνήν του, μένει ἄλαλος. Ἀλλ' ὅταν εἷς ἐχθρός του ἐντείνει κατ' αὐτοῦ τὸ βέλος τοῦ τόξου του, διαμιᾶς ἀναφωνεῖ «Μὴ φονεύεις τὸν υἱὸν τοῦ Κροίσου!».

Δείγματα νευρασθενείας εἶναι οἱ σπασμοί, οἱ ὁποῖοι καταλαμβάνουν ἐνίοτε τὸν Μ. Ἀλέξανδρον καὶ τὸν Ι. Καίσαρα. Νευρασθενὴς ἦτο καὶ ὁ δισέγγονος Καρόλου τοῦ Μεγάλου. τῆς Γερμανίας, τοῦ *Καρόλου Παχέος* λεγομένου, ὃν ἡ ἀσθένεια τῶν νεύρων ἠμπόδιζε νὰ ἐπιχειρήσῃ πᾶν καλὸν καὶ γενναῖον, καὶ ἀντάξιον τοῦ κληρονομηθέντος μεγάλου καὶ ἐνδόξου θρόνου. Εἶχε καταληφθῇ ὑπὸ φόβου καὶ μελαγχολίας, καὶ κακῶς ἐτερμάτισε τὸν βίον του.

Οἱ σφοδροὶ *κεφαλόπονοι*, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἔπασχον τὸν μεσαίωνα ἱστορικά τινα πρόσωπα δὲν ἦσαν ἄλλο παρὰ νευρασθένειαι. Ὑπεβάλλοντο εἰς παντοειδεῖς θεραπείας, ἀλλὰ αὐταὶ ἀπέβαινον πάντοτε ἀνωφελεῖς. Ἓν ἀπὸ τὰ θεραπευτικὰ μέσα εἰς ἃ ὑπεβάλλοντο ἦτο καὶ ἡ διατρύπησις τοῦ κρανίου διὰ τρυπάνου, ἀλλὰ πάντοτε μάτην ἤλπιζον νὰ ἰατρευθοῦν.

Νευρασθένεια ἦτο καὶ ἡ τινῶν ἀναχωρητῶν καὶ ἀσκητῶν τῶν πρώτων χριστιανικῶν αἰώνων ἰδιοτροπία. Παῦλος ὁ ἐκ Θηβῶν τῆς Αἰγύπτου δοὺς τὸ παράδειγμα, νευρασθενὴς ὤν, κατέφυγεν εἰς τὴν ἔρημον νὰ ζήσῃ μόνος, μονώτατος· καὶ τοῦτον

ἠκολούθησαν ἀμέσως χιλιάδες *νευρασθενῶν* ἐρημιτῶν.

Ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἀφρικῆς συνήχθησάν ποτε κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα, ὅπως συνεορτάσωσι 50,000. Ἐν τῇ ἀπομονώσει των ὅμως δὲν εὕρισκον τὴν ποθουμένην ἡσυχίαν τῆς ψυχῆς των καὶ ἠρεμίαν τῶν νεύρων των, καὶ διὰ τοῦτο ἐπενόουν ἄλλα μέσα. Εἷς τούτων ἦτο καὶ *Συμεὼν* ὁ *Στυλίτης*, ὅστις ἐπεζήτησεν ἡσυχίαν ἀναβὰς καὶ ζήσας ἐπάνω εἰς μίαν στήλην, 80 πόδας ὑψηλήν. Ἐκεῖ ἐπάνω ἐδεσμεύθη καὶ ἐθεώρει ἐκεῖθεν τοὺς ἐπισκέπτας του. Εἷς ἐξ αὐτῶν ἀφηγεῖτο ὅτι ὁ Συμεὼν ἐκεῖ ὑψηλὰ 1240 φορὰς ἔκλινε τὴν κεφαλὴν ὑποκλινόμενος ἀδιακόπως καὶ ἔμεινε ἀκόμη ἀκούραστος. Χρειάζεται νὰ ἔχῃ τις πολὺ ἐντεταμένα νεῦρα διὰ νὰ κατορθώσῃ ἐπὶ 30 ἔτη νὰ μένῃ ἐκεῖ ἐπὶ μιᾶς στήλης, ὡς ὁ Συμεών, ὁπωσδήποτε ὅμως καὶ σωματικὴν ἀντοχὴν ἔκτακτον. Ἡ νευρικὴ ὑπερέντασις αὐτῶν τοὺς ἔκαμνε νὰ βλέπωσι φαντάσματα καὶ ὀπτασίας — καὶ ἢ τοὺς ἔφερεν εἰς αὐτοκτονίαν, ἢ εἰς ἀπελπισίαν καὶ μελαγχολίαν, συνηθέστερον. Ὁ Γερμανὸς ποιητὴς Σέφφελ εἰς τὸ γνωστὸν σύγγραμμά του τοῦ «Ἔκκεχαρδ» δίδει εἰς ἡμᾶς περιγραφὰς πολλῶν τοιούτων μοναχῶν νευρασθενικῶν ἐπὶ τοῦ ὄρους Σαὶν-Γάλλεν.

Ἀποτελέσματα νευρασθενείας ἦσαν καὶ τὸν Μεσαιῶνα αἱ *Σταυροφορίαι τῶν παίδων*, αἱ ἐπιδημίαι τοῦ *χοροῦ* καὶ ἄλλα. Ὁ Σαίξπηρ εἰς τὸν *Ἀμλέτον* του μᾶς δίδει εἰκόνα ζωηρὰν καὶ πλήρη τοῦ νευρασθενοῦς· καὶ θὰ ἔλαβεν ἀφορμὴν βεβαίως ὁ Ἄγγλος ποιητὴς νὰ παρατηρήσῃ πολλοὺς νευρασθενικοὺς συμπατριώτας του τῆς ἐποχῆς του, πολὺ πιθανὸν δὲ νὰ ἔκαμε παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ ἰδίου ἑαυτοῦ του. Ὁ Γκαῖτε καὶ ὁ Σίλλερ πολλοὺς νευρασθενικοὺς μᾶς παρουσιάζουσι. Ὁ Βαλενστάϊν τοῦ Σίλλερ εἰς τὰς νευρικάς του ἐξάψεις ἦτο ἀκατάβλητος· καὶ εἶνε ἀξιοσημείωτος ἡ ἐκτενὴς περιγραφὴ τῆς ἀσθενείας τοῦ μεσαιωνικοῦ ἐκείνου ἥρωος, ὅπως τὸν παρουσιάζει ὁ μέγας Τερμανὸς συγγραφεύς.

Ἐνδιαφέρουσαι εἶναι αἱ παρατηρήσεις τοῦ ἀρχιάτρου Δρέγκχαν ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς θεραπείας τῆς νευρασθενείας, ὁ ὁποῖος κυρίως συνίσταται εἰς τὴν ἐπιβολὴν ὑπακοῆς καὶ πειθαρχίας τοῦ ἀσθενοῦς εἰς τὸν ἴδιον ἑαυτόν του». Νὰ πειθαρχήσῃ εἰς ἑαυτὸν τὸ πνεῦμά του, τὴν θέλησίν του, ὥστε νὰ δύναται νὰ ἀπομακρύνῃ ἀφ' ἑαυτοῦ παραστάσεις καὶ συναισθήματα, περὶ ὧν εἶναι βέβαιος ὅτι θὰ τὸν βλάψωσι. Καὶ φέρει πολλὰ παραδείγματα ἀνθρώπων θεραπευθέντων διὰ τῆς *αὐτοπειθαρχίας* ταύτης. Ἐὰν κατορθώσῃ τοῦτο ὁ νευρασθενής, ἀφεύκτως ἐντὸς ὀλίγου θεραπεύεται.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

Τὸ πάθημα ἑνὸς Γάλλου κόμητος

Εἰς τὰς λέσχας τῶν Παρισίων κυκλοφορεῖ μία κωμικοτραγικὴ πλὴν ἀληθὴς ἱστορία εἰς βάρος ἑνὸς κόμητος, ὁ ὁποῖος κλαίει τὴν μητέρα του. Ὁ κόμης οὗτος ἀνήκων εἰς ἀρχαίαν καὶ ἀριστοκρατικὴν οἰκογένειαν δὲν ἔχει σήμερον ἢ τὴν αἴγλην τοῦ ὀνόματός του καὶ τὰ θυλάκια κενά. Κατώρθωνεν ἐν τούτοις νὰ περνᾷ καὶ νὰ ἔχῃ μίαν περίφημον εἰς τὴν μαγειρικὴν μαγείρισσαν. Κάποτε ηὐχαριστήθη τόσον πολὺ ἀπὸ τὰ φαγητά της ὥστε ἐσκέφθη νὰ τὴν εὐχαριστήσῃ καὶ μὴ εὑρίσκων ἄλλον τρόπον τῇ προσέφερεν ὡς δῶρον ἕνα ἀριθμὸν λαχείου λησμονήσας, ὅτι ἡ τυφλὴ τύχη εἰς τὴν μεγάλην Δημοκρατίαν τῆς Εὐρώπης εὐνοεῖ ἐπὶ τοῦ παρόντος τὰς Χόφερ.

Ηὐνόησε λοιπὸν καὶ τὴν καλὴν τοῦ κόμητος μαγείρισσαν ἡ ὁποία ἐκέρδισε τὸ εὐτελὲς ποσὸν ἡμίσεος ἑκατομμυρίου φράγκων ἂν ἀγαπᾶτε.

Ὁ κόμης δὲν ἐπέταξε τὰ μυαλὰ ἀπὸ τὸν θυμόν του, οὔτε ἐκτύπησε τὸ κρανίον εἰς τὸν τοῖχον. Ἐσκέφθη πρακτικώτερον. Τὸ στέμμα τοῦ κόμητος χωρὶς τὸ εὐλογημένον ἀργύριον εἶνε ἕνα μηδενικό. Τὸ μηδενικὸ ἔπρεπε νὰ ἐκμηδενισθῇ καὶ .... ἀπεφάσισε νὰ νυμφευθῇ τὴν μαγείρισσαν. Μὴ θέλων ὅμως νὰ φανῇ ὅτι τὴν ἔπερνε διὰ τὸ ἀργύριον, ἔπαιξε πρὸς αὐτὴν πρόσωπον Ρωμαίου.

Καὶ οὕτω κόμης καὶ μαγείρισσα εὐχαῖς τῆς ἐκκλησίας καὶ δημαρχικῷ συμβολαίῳ ἐγένοντο ἀνὴρ καὶ γυνή, συνδεδεμένοι διὰ τῶν δακτυλίων τοῦ ὑμεναίου.

Τὴν ἐπομένην τοῦ γάμου λέγει ὁ κόμης πρὸς τὴν κόμησσαν:

— Ἀλήθεια! Θυμᾶσαι κεῖνο τὸ λαχεῖο ποῦ σοῦ ἔδωκα. Δὲν τὸ φέρνεις νὰ δοῦμε μήπως κέρδισες τίποτε, διότι οἱ ἀριθμοὶ ἐκληρώθησαν.

Καὶ ἐκείνη ἐρυθριῶσα ὡμολόγησεν, ὅτι τὸ εἶχε δωρήσει εἰς πρώην ἐραστήν της ἵνα τὸν παρηγορήσῃ, ὅτι ἔδωκε τὴν χεῖρά της εἰς ἄλλον, παρὰ τοὺς ὅρκους καὶ τὰς ὑποσχέσεις της.

Τὴν φορὰν αὐτὴν κτυπᾷ ὁ κόμης τὴν κεφαλὴν καὶ κλαίει τὴν στραβήν του τύχην.

*

Ὁ τεχνητὸς ἄνθρωπος

Δὲν πρόκειται περὶ κανενὸς παραμυθιοῦ ἀλλὰ περὶ πραγματικότητος. Τὸ πρόβλημα τοῦ τεχνητοῦ ἀνθρώπου ἐλύθη ὡς φαίνεται ὁριστικῶς. Ὁ ἐφευρέτες Ἄϊρλανδ ὠνόμασε τὸν αὐτόματον, τὸν τεχνητὸν ἄνθρωπόν του Αἰνιγμαρέλλην. Τὸν βλέπετε δὲ εἰς τὴν

ΑΠΟ ΤΑΣ ΑΠΙΣΤΕΥΤΟΥΣ ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΙΣ

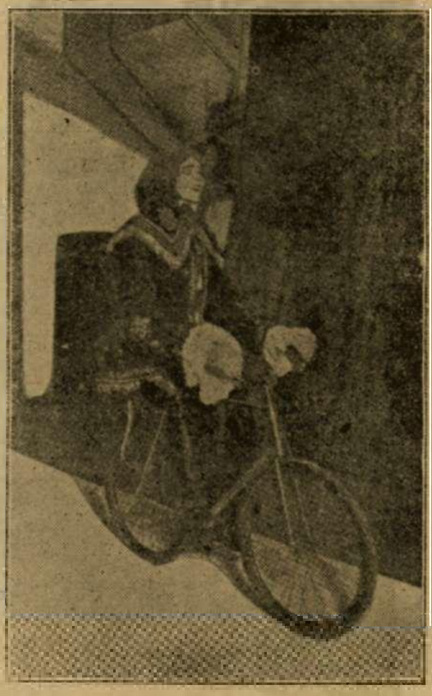

Τεχνιτὸς ἄνθρωπος

παρατιθεμένην εἰκόνα μας ποδηλατοδρομοῦντα. Ἔχει βάρος ὁ κ. Αἰνιγμαρέλλης περὶ τὰς 65 ὀκάδας, ὕψος 1.85 μέτρα, σύγκειται δὲ ἀπὸ 365 τεμάχια, κόκκαλα ἂς εἴπωμεν, γράφει τὸ ὄνομά του καλλιγραφικώτατα καὶ εἶνε τέλειος καθ' ὅλα ἄνθρωπος, κάμνων πλείστας ἐργασίας σὰν νὰ εἶχε μυαλό. Τὰ πόδια του εἶνε ἀπὸ σίδηρο, αἱ κνῆμαι ἀπὸ χάλυβα, τὰ χέρια ἀπὸ ὀρείχαλκον. Διὰ τὴν κίνησιν αὐτοῦ ὑπάρχουν ἐντὸς τῆς κοιλίας του ἠλεκτρικὰ μηχανήματα τελειότατα καὶ πολυπλοκώτατα, ἀναπτύσσοντα δύναμιν καθ' ὥραν 84 βόλτ. Εἶναι δὲ τόσον θαυμασίως κανονισμέναι αἱ κινήσεις τοῦ κ. Αἰνιγμαρέλλη, ὥστε κάμνει τὴν ἐντύπωσιν ἀληθινοῦ, πραγματικοῦ ἀνθρώπου.

Ὁ κ. Αἰνιγμαρέλλης εὑρίσκεται ἤδη εἰς ἓν ἱπποδρόμιον τοῦ Βερολίνου, ὅπου καθ' ἑσπέραν οἱ Βερολινέζοι συρρέουν διὰ νὰ τὸν θαυμάσουν. Διάολου δὲ ἀπίθανον νὰ μᾶς ἐπισκεφθῇ κατὰ τοὺς Ἀγῶνας.

*

Ὁ γάμος τῆς πλουσιωτέρος κληρονόμου ἐν Ἀγγλίᾳ.

Ἡ λαίδυ Μαρία Χάμιλτον, μονογενὴς θυγάτηρ τοῦ πρίγκηπος Χάμιλτον, ἀποθανόντος τῷ 1895, ἠρραβωνίσθη τὸν μαρκήσιον Γράχαμ, 28 ἐτῶν ἡλικίας. Ἐὰν ἡ νύμφη ἐγεννᾶτο ἄρρην, θὰ ἔφερε δύο εὐγενεῖς τίτλους μεθ' ἑαυτῆς τῆς Σκωτίας μαρκησίου καὶ πρίγκηπος. Ὡς κόρη ὅμως ἐκληρονόμησε μόνον τὴν βαρωνείαν, 100,000 στρεμμάτων γῆν καὶ ἔπαυλιν, καὶ θὰ ἔχῃ εἰσόδημα ἐτήσιον 2,500,000 κορωνῶν.

Ἡ λαίδυ Μαίρυ εἶναι ὡραία, ξανθὴ μὲ μάτια γαλανὰ καὶ εὐθυτενὲς σῶμα κόρη. Ἱππεύει θαυμασίως, συντηρεῖ μόνη της τοὺς κυνηγετικούς της κύνας, καὶ οἱ χωρικοὶ τῆς Σκωτίας τὴν λατρεύουν ὡς θεάν. Ἡ μήτηρ της, ἥτις, χήρα, ἦλθεν εἰς δεύτερον γάμον, ἱππεύει ἐπίσης ἐνίοτε εἰς τὰ κυνήγια μὲ τὴν κόρην της. Ἐν ταῖς ἑορταῖς τῆς ἐνηλικιώσεως τῆς κληρονόμου Μαίρυ ἔλαβον μέρος ὅλοι οἱ χωρικοί. Ὁ μαρκήσιος Γράχαμ ἔσχε τυχοδιωκτικὸν μᾶλλον βίον, περιελθὼν ἐπὶ πλοίου ὅλον τὸν κόσμον καὶ λαβὼν μέρος εἰς τὸν κατὰ τῶν Βόερς πόλεμον. Ὁ νυμφίος οὗτος τῆς Μαίρυ χωρὶς νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Ἀμερικήν, εὗρε πλουσιωτάτην νύμφην, συγγενεύουσαν μὲ τοὺς πρώτους οἴκους τῆς Ἀγγλίας.

*

Ἄνευ σύρματος τηλέφωνον

Τὸ Ἰαπωνικὸν ναυαρχεῖον ἐγνωστοποίησεν ἐπισήμως, ὅτι εἷς τῶν ἀξιωματικῶν του, ὀνόματι Κιμούρα, ἐφεῦρε πλῆρες καὶ εὐμεταχείριστον ἄνευ σύρματος τηλέφωνον. Ἐὰν ἡ εἴδησις αὕτη, ὅπως εἶνε πιθανώτατον, ἀληθεύῃ, ἂν ἡ ἐφεύρεσις δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ ἐφευρέτου ἀλλ' ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὴν πρᾶξιν, τότε ὁ Ἰάπων λαμβάνει δάφνην ὄχι μικροτέραν ἐκείνων τὰς ὁποίας ἔλαβον οἱ συμπατριῶταί του ἐπὶ τῶν πεδίων τῶν μαχῶν. Τί θαυμάσιον θὰ εἶνε τηλέφωνον, τὸ ὁποῖον τώρα ἀκόμη κινεῖ τὸν θαυμασμόν, ὅταν τοῦτο δὲν θὰ ἔχῃ ἀνάγκην οὐδενὸς διαμέσου σύρματος! Νὰ δύνασαι νὰ ὁμιλῇς μὲ ὁποιονδήποτε εἰς οἱανδήποτε ἀπόστασιν, μόνος σου μὲ τὴν διεύθυνσιν τὴν κατάλληλον τῆς φωνῆς σου!

Αἱ πρὸς τοῦτο ἀπόπειραι δὲν εἶνε ἐντελῶς νέαι. Καὶ ἄλλοι δύο αὐστριακοί, ὁ Βάλλε, ἀκόμη μαθητὴς τῆς ἀνωτάτης τάξεως τοῦ ἐν Τεργέστῃ Πολυτεχνείου, καὶ ὁ Λέχσνερ εἰργάσθησαν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου πρὸ καιροῦ τινος. Πρόκειται περὶ συστηματοποιήσεως ἢ διαμορφώσεως τοῦ γεγονότος, ὅτι εἶναι δυνατὸν μεταξὺ δύο παραλλήλως τεταμμένων συρμάτων νὰ ἐνεργηθῶσι κύματα φωνητικὰ εἰς τινα ἀπόστασιν, καθὼς ἔγινεν ἀπόπειρα τῷ 1899 ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Τσίκλερ νὰ σχηματισθῶσι φωτιστικὰ κύματα εἰς ἀπόστασιν τινά. Τα φωτιστικὰ ταῦτα κύματα ὁ Ρούμερ εἰς τὸ Βερολῖνον ἠθέλησε νὰ ἐφαρμόσῃ εἰς τὴν τηλεφωνίαν, νὰ ἐφαρμοσθῇ δηλ. τὸ φῶς εἰς τὸ ὁμιλεῖ. Ἐντεῦθεν ὁ Ρούμερ κατώρθωσε νὰ διαλέγηται διὰ πυρώδους τόξου τῆς ἐφευρέσεώς του. Καὶ τὰ μὲν πειράματα τοῦ Ρούμερ ἐπετύγχανον εἰς μικρὰν ἀπόστασιν· ἀλλ' αὐτὸς ἐξέφρασε τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ κατορθωθῇ νὰ τηλεφωνῆται διὰ τῆς μεθόδου του καὶ εἰς μείζονα ἀπόστασιν. Ὁ Μαγιοράνα ἐπίσης εἰς τὴν Ρώμην ἠσχολήθη εἰς τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη.

Ὁ Ἰάπων ἀξιωματικὸς τοῦ ναυτικοῦ ἔρχεται ἤδη νὰ λύσῃ τὸ πρόβλημα διὰ νέας μεθόδου, ἐπὶ νέων βάσεων, τὰς ὁποίας ἀνυπομόνως περιμένει νὰ ἀκούσῃ ὁ ἐπιστημονικὸς κόσμος εἰς τὰς λεπτομερείας του.

*

Οἱ ὅροι

Πρό τινος χρόνου μία χήρα Ἀγγλὶς πεντηκοντοῦτις, ἡ κυρία Βάδιγκτων, ἠθέλησε νὰ ὑπανδρευθῇ καὶ πρὸς τοῦτο ἀπετάθη πρὸς Πρακτορεῖον γάμων.

Ὁ διευθυντὴς τοῦ Πρακτορείου κ. Τσάρλσγουορθ, εἰδικὸς διὰ τὴν σύναψιν συνοικεσίων, ὑπεσχέθη εἰς τὴν χήραν νὰ τῆς εὕρῃ γαμβρὸν ὅπως τὸν θέλει, δηλαδὴ νὰ εἶνε ἐκ καλῆς οἰκογενείας, νὰ ἀγαπᾷ τὴν φιλολογίαν, τὴν ζωγραφικήν, καὶ.... τὰ ζῶα. Νὰ εἶνε μελαγχροινός, ὑψηλὸς καὶ καλλίφωνος. Τῆς ἐζήτησεν ὅμως 15 λίρας ἀμέσως προκαταβολὴν καὶ 50 λίρας μετὰ τὴν σύναψιν τοῦ γάμου. Ὁ γαμβρὸς εὑρέθη, ἐφάνη τῆς ἀρεσκείας τῆς νύμφης καὶ ὁ γάμος ἔγινεν, ὁ δὲ μεσίτης ἐζήτησε τὰς 50 λίρας.

Ἡ χήρα ὅμως δὲν ἤθελε νὰ πληρώσῃ τίποτε.

— Δὲν ἐσυμφωνήσαμεν;

— Ναί, ἀλλὰ δὲν πληροῖ ὅλους τοὺς ὅρους τῆς συμφωνίας ὁ γαμβρός. Δὲν ἀγαπᾷ τὰ ζῶα.

— Πῶς δὲν τ' ἀγαπᾷ, ἀφοῦ ἀγαπᾷ σᾶς;

— Νὰ χαθῇς, αὐθάδη.

Καὶ ὁ διευθυντὴς τοῦ Πρακτορείου τῶν γάμων ἀνεφέρθη εἰς τὰ δικαστήρια.

Τὰ ὁποῖα ὅμως ἐδικαίωσαν τὴν κυρίαν, ἀπορρίψαντες τὴν περὶ πληρωμῆς τῶν 50 λιρῶν ἀγωγὴν τοῦ μεσίτου.

ΤΟ ΜΕΓΑ ΣΑΒΒΑΤΟ ΣΤΗ ΚΕΡΚΥΡΑ

Πολὺ περίεργα εἶναι τὰ ἔθιμα ποῦ ἔχουνε στὴν Κέρκυρα τὸ Μεγάλο Σαββάτο. Κάτι συνήθειες μεσαιωνικές, μπορεῖ νὰ πῇ κανείς, ποὺ ἔτσι ἤτανε καὶ ἐπὶ Ἀγγλικῆς προστασίας, καὶ μπορεῖ νἄτανε καὶ πολὺ πρίν, μπορεῖ κι' ἀπὸ τὸν καιρὸ τῶν Βενετσιάνων ἀκόμα.

Τὸ Μέγα-Σάββατο εἶναι στὴν Κέρκυρα καθ' αὐτὸ μέρα μεγάλης ταραχῆς. Καὶ σ' αὐτὴ τὴν ταραχὴ τὸ πρῶτο μέρος παίζουν οἱ Πινιατόροι.

*

Πινιατόρους λένε στὴν Κέρκυρα τοὺς ἀνθρώπους τῆς πιάτσας, τῆς ἀγορᾶς, δηλαδὴ κείνους ποὺ κάνουνε ἢ τὸ χαμάλη ἢ κάθε ἄλλη δουλειὰ τῆς ἀγορᾶς.

Τὸ κεντρικὸ σταυροδρόμι τσῆ πιάτσας στὴν Κέρκυρα (διασταύρωση ὁδ. Φιλαρμονικῆς καὶ Νικηφόρου Θεοτόκη) λέγεται «Πίνια», ποῦ σημαίνει Ἰταλικὰ κουκουναριά.

Καὶ τὸ λὲν' ἔτσι γιατὶ ἐδῶ κ' αἰῶνες ὕπαρχε σ' ἐκεῖνο τὸ μέρος μιὰ κοκουναριά.

Ἡ λέξη Πινιατόρος εἶν' ἐπώνυμο εὐγενικιᾶς ἐφτανησιακῆς οἰκογένειας κ' ἐγίνηκε ἀπὸ τὰ σημεῖα ποὖχε ἡ οἰκογένεια αὐτὴ στὸ οἰκόσημό της, δηλαδὴ μιὰ κουκουνάρα κι' ἕναν πῦργο (πίνια-τόρο). Μὰ ἔπειτα φαίνεται ποῦ ἐδώθηκε τὸ ἴδιο ὄνομα, μπορεῖ γι' ἀστεῖο, στοὺς ἀνθρώπους τσῆ ἀγορᾶς στὴν Κέρκυρα, γιατὶ κι' αὐτοὶ ἔχουνε σχέσι μὲ τὴν Πίνια.

Αὐτοὶ οἱ Πινιατόροι τὸ λοιπὸν εἶναι ὅλο ἄνθρωποι χονδροὶ καὶ κερδοσκόποι, μὰ πολὺ διασκεδαστικοὶ καὶ ἐφευρετικοί.

*

Ἂς βρεθοῦμε τώρα στὸ σταυροδρόμι τσῆ Πίνιας τὸ Μέγα-Σάββατο, λίγα λεφτὰ τσῆ ὥρας πρὶν ἀπὸ τσῆ 11 ὧρες τὸ πρωΐ.

Ἡ προετοιμασία ἐκεῖ εἶναι λίγο περίεργη Βλέπετ' ἐκεῖ στὴ σειρὰ στὰ πεζοδρόμια πλῆθος παληὰ ἀγγειὰ κάθε εἴδους.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἀγγειὰ αὐτὰ εἶν' ἕτοιμο καὶ ἕνα μαστέλο στολισμένο μὲ μυρτιὲς κι' ἄλλα χόρτα γιομάτο νερό. Κι' οἱ Πινιατόροι στέκονται κεῖ κοντὰ σ' αὐτά.

Τὸ βιβλιοπωλεῖο τοῦ «Κάδμου» καὶ τἄλλα γύρω μαγαζιὰ εἶναι γιομάτα ἀνθρώπους ποὺ τοὺς ἀρέσαν' αὐτὲς οἱ συνήθειες, ποὺ περιμένουνε 11 ὥρα ποῦ θὰ γένῃ ἡ πρώτη ἀνάσταση.

Ἄλλοι Πινιατόροι ἐκεῖ τριγύρω καὶ ἄλλοι ἄντρες καὶ παιδιὰ περιμένανε τὴν πρώτην ἀνάσταση μὲ τσῆ πιστόλες καὶ τὰ βαρελότα στὸ χέρι.

Ὅσο κοντεύει ἡ ὥρα τόσο κι' ὁ κόσμος δὲν μπορεῖ νὰ περιμένῃ...

Ὤ! ἐκεῖ μὲς στοῦ «Κάδμου» τὶ ἀνυπομονησία! . . . Ἕνας καθηγητὴς ἀπὸ ξένες γλῶσσες ποῦ συχνάζει ἐκεῖ κάθε χρόνο στὴν πρώτη ἀνάσταση — κι' ἐγὼ δὲν εἰξέρω πόσα χρόνια τώρα — κυττάζει ὅλη τὴν ὥρα ἀνυπόμονα τὸ ρολόϊ του.

Στὴν Μητρόπολη τώρα ἔχει ἀρχίσῃ ἡ ἀκολουθία μὰ δὲν ἔφτασ' ἀκόμα στὸ «Ἀναστήτω...», ποὺ μόλις φθάσῃ θὰ γένῃ ἡ ἀνάσταση.

Νά! κοντεύει ἡ ὥρα... Οἱ Πινιατόροι κοντεύουνε περσότερο... Ὁ καθηγητὴς μετρᾷ τὰ δευτερόλεπτα...

*

— Γκλὰν - γκλάν, γκλὰν - γκλάν, γκλὰν γκλάν....εἶν' οἱ καμπάνες τσῆ Μητρόπολης Ἐγίνηκε ἡ ἀνάσταση!

Τώρ' ἀρχίζουνε ὅλες οἱ ἐκκλησιὲς μαζὶ νὰ σημαίνουνε. Τὸ τί γένεται στὴν Πίνια κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ τὸ πῇ!...

Οἱ Πινιατόροι ἀρπάζουνε τὰ παλιὰ ἀγγειὰ καὶ τὰ τσακίζουνε μὲ κρότο μὲς στὸ σταυροδρόμι.

Πενῆντα - ἑκατὸ πιστολίες βαροῦνε μιᾶς!...

Ἑκατοντάδες τὰ βαρελότα ἀντηχοῦνε!

*

Μὰ γιὰ κύττα τί γένεται στὸ μαστέλο! Οἱ Πινιατόροι κατὰ πατροπαράδοτη συνήθεια βουτᾶνε τὰ κεφάλια τους καὶ νίβονται μέσα στὸ στολισμένο μαστέλο καὶ παιδεύονται ποιὸς νὰ βρέξῃ περσότερο τὸν ἄλλονε!

Μιὰ φορά, ὅταν εὑρίσκανε κανένανε ἢ πετάχανε ἀπὸ τὸ θόρυβο, ἢ ποῦ δὲν ὑπώπτευε τούτη τὴ δουλειά, ἢ ποῦ τοὺς πίστευε καὶ βρισκόντανε κι' αὐτὸς στὸ μαστέλο, τόνε πιάνανε καὶ τόνε βουτούσανε στὸ νερό!

Μὰ σήμερα φαίνεται ποὺ ὅλοι τὴν ἐκαταλάβανε καὶ προσέχουνε.

Νόστιμη συνήθεια, ἀστεία, μὰ λίγο χοντρή, ἀλήθεια!...

⁂

Τὸ τί γένεται τσὴ γειτονιὲς πάλε δὲν γράφεται.

Αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἀπ' ὅλα τὰ σπίτια ῥίχνουνε παλιὰ ἀγγειὰ καὶ τὰ τσακίζουνε μὲς τσοὺ δρόμους. Συνήθεια ἐπικίντυνη γιατὶ συνέβηκαν δυστυχήματα ἀπ' αὐτή. Μὰ δὲν μπορεῖ νὰ κοπῇ ποτέ, ὅπως οὔτε τὰ σμπάρα.

Αὐτὴ τὴν ὥρα ἀρχίζουνε νὰ σφάζουνε καὶ τ' ἀρνιὰ στὰ σπίτια.

Γυρίζουνε στὴ χώρα μακελαρέοι μὲ τὰ μαχαίρια τους αὐτὴν τὴν ὥρα καὶ φωνάζουνε:

— Ποιὸς ἔχει ἀρνὶ γιὰ σφάξιμο; !»

Κι' ὅταν τόνε κράξῃς ἀμέσως τὸ σφάζει, τὸ γδέρνει, τὸ κόβει καὶ κάνει καί, κατὰ τὸ παληὸ ἔθιμο, τσοὺ σταυροὺς στὴν πόρτα. Καὶ 'σὲ λίγα λεφτὰ τσὴ ὥρας στό' χει ἕτοιμο, καὶ τρέχει νὰ σφάζῃ κι' ἄλλα.

Σὲ λίγο τρογυρίζανε τσὴ γειτονιὲς κι' ἄλλοι ποῦ φωνάζανε:

— Ποιὸς ἔχει προβιές;!»

Κι' ἀγοράζανε τσὴ ἀρνίσιες προβιὲς ἀ τὸ τὰ σπίτια.

⁂

Τὸ τί γένεται πάλε στὸ δημοτικὸ σφαγεῖο εἶναι ἀπερίγραπτο.

Ἐκεῖ ἀγωνίζουνται οἱ μακελαρέοι ποιὸς πρῶτος, μόλις γένῃ ἡ ἀνάστασι νὰ σφάξῃ, νὰ γδάρῃ καὶ νὰ φέρῃ στὴ χώρα τὸ πρῶτο σφαχτό.

Καὶ σὲ λίγα λεφτὰ μετὰ ἀπὸ τὴν πρώτην ἀνάστασιν, βλέπεις στὴν ἀγορὰ ἕτοιμο καὶ φερμένο γιὰ πούλημα τὸ πρῶτο ἀρνί.

⁂

Τὴν ἴδια στιγμὴ ποὺ γένεται στὴ χώρα γένεται καὶ σ' ὅλα τὰ χωριὰ τοῦ νησιοῦ ἡ πρώτη ἀνάστασι, μ' ὅλα ταῦτα ποὺ γράψαμε — ἀγγειά, πυροβολισμούς, σφάξιμο — μὰ πάντα σὲ μιὰ μικρότερη κλίμακα.

⁂

Τὸ πρω[redacted] Σαββάτο, πρὶν ἀπὸ τὴν πρώτη ἀνάστασι γένεται κ' ἡ λειτανία τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος, μὲ τὸν ἐπιτάφιο, καὶ σὰν πάντα μὲ τσὴ δύο μουσικὲς καὶ μ' ὅλη τὴν παράταξη. Μετὰ μένει τὸ Σῶμα στὴ δεξιὰ θύρα τοῦ τέμπλου ὥσα μὲ τὴ Νὰ Τρίτη τὰ πόγομα ποὺ γένονται τὰ «Μπάσματα».

Ἀπὸ τὴν ὥρα τσὴ πρώτης ἀνάστασης ὥσα μὲ τὴ στιγμὴ ποῦ γένονται τὰ «Μπάσματα» δὲν παύουνε οἱ πυροβολισμοί! . . .

⁂

Τὰπόγιομα τοῦ Μέγα-Σάββατου εἶνε μεγάλη κίνησι στὴν Πίνια, γιατὶ ψωνίζει ὁ κόσμος.

Χιλιάδες τἀρνιὰ σφαγμένα κρέμανται!...

Μὰ οἱ περσότεροι πέρνουνε ζωντανὸ ἀρνὶ γιὰ τὸ καλό.

Σωροὶ οἱ σαλάτες! . . .

Μὰ ποῦ τώρα νὰ σᾶς περιγράψω ὅλη τὴν ἀγορά! . . .

Τσὴ γειτονιὲς οἱ δρόμοι εἶναι γιομάτοι αἵματα!

Τὰ κάρρα τσὴ καθαριότης γιομίζοντ' ὅλο τσακισμένα!

Οἱ προβιὲς ὑψώνανται σὲ μεγάλους σωροὺς μὲς τσοὺ δρόμους!

Καὶ οἱ πυροβολισμοὶ ὅλη τὴν ὥρα δὲν ἀπολείπονται, τόσο στὴν ἀγορὰ ὅσο καὶ τσὴ γειτονιές! . . .

⁂

Βράδυ,

Ἡ σφαγὴ ἐτέλωσε.

Οἱ νοικοκυραῖοι ἐψωνίσανε.

Οἱ χωριάτες ἐπήγανε στὰ χωριά τους, ἀφοῦ ἐπουλήσανε τἀρνιά τους, γιὰ νὰ κάμουνε κι' αὐτοὶ λαμπριὰ σπίτι τους.

Οἱ πωλητάδες τσῆ Πίνικας καὶ οἱ Πινιατόροι δουλεύουν ἀκόμα.

Κάπου-κάπου κανένας ψωνίζει ἀκόμα...

Ἡ κίνησι αὐτὴ βαστάει κοντὰ ὡς τὰ μεσάνυχτα.

Καὶ τὰ μεσάνυχτα θὰ μαζωχτῇ ὅλος ὁ κόσμος στὸν Ἅη Γιώργη στὸ Κάστρο, ποὺ θὰ γένῃ ἡ Μεγάλη Ἀνάστασι!, . .

Φῶτος Γιοφύλλης

Τῶν ἐν Ἀθήναις ῥητόρων ἀξιούντων, ὅπως ἐκλεχθῇ στρατηγὸς ἀντὶ τοῦ Ἰφικράτους καὶ Τιμοθέου ὁ Χάρης, διακρινόμενος ἐπὶ ἀκμῇ τοῦ σώματος καὶ ῥωμαλεότητι, ὁ Τιμόθεος ὑπολαβὼν εἶπεν, «ὄχι, μὰ τοὺς θεούς! διότι ὁ τοιοῦτος εἶναι καταλληλότερος νὰ ἐκλεγῇ πρὸς μεταφορὰν τῶν στρωμάτων τοῦ στρατηγοῦ.»

ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ

Ἀνάστασις τρεχάλα παντὸς Χριστιανοῦ
κι' ἂν κῖ εἶχαν οἱ Ἑβραῖοι λάβει τοσαῦτα μέτρα·
ὁ ἄγγελος Κυρίου κατῆλθ' ἐξ οὐρανοῦ
καὶ μὲ τὸ δάκτυλό του ἐκύλησε τὴν πέτρα,
καὶ χάσκουν οἱ καϋμένοι Τσιφούτιδες ἀκόμα
μὲ ἀνοικτὸ τὸ στόμα.

Ἀνάστασις Κυρίου, φωνὲς κακὸ καὶ φούρια
αὐγά, φιλιά, λαμπάδες, βουκέτες καὶ κουμπούρια
καὶ λὲν Χριστὸς ἀνέστη κατενθουσιασμένοι
ἀντὶ γιὰ ἀμανέδες κι' αὐτοὶ οἱ μεθυσμένοι,
γίνονται κατὰ λάθος καὶ λίγοι σκοτωμοὶ
καὶ τρῶν ἀδιακρίτως νηστέψαντες καὶ μή.

Ἀνάστασις καὶ γλέντι μεγάλο στοὺς στρατῶνας
καὶ καταφθάνουν ξένοι πολλοὶ γιὰ τοὺς ἀγῶνας
καὶ κοῦτρες ἐστεμμέναι ἔρχονται οὐκ ὀλίγαι,
καὶ πρίγκηπες καὶ δοῦκες χιλιάδες μετὰ βίας
Καὶ μεσ' στὴ Σπιανάδα ἡ «Ἀμφιτρίτη» πῆγε
τὸν ἄνακτα νὰ φέρῃ τῆν φίλης μας Ἀγγλίας

Τὸ Κεντρὶ

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ὁ Παμμογγολισμός.

Ἀξιοσημείωτον ἄρθρον τῆς ἐν Κων)πόλει διατριβούσης Ρωσίδος συγγραφέως δεσποινίδος Σοφίας Μπακούνη δημοσιεύει τὸ ἐν Παρισίοις καθολικὸν περιοδικὸν «Ἁγία Γῆ».

Πρόκειται περὶ μιᾶς προρρήσεως τοῦ Ρώσσου ποιητοῦ, δημοσιογράφου καὶ φιλοσόφου Ἀνδρέου Σολοβιέφ, υἱοῦ τοῦ μεγάλου ἱστορικοῦ καὶ ἑνὸς ἀπὸ τὰ ὑψηλότερα σύγχρονα πνεύματα τῆς Ρωσίας· Ὁ Σολοβιέφ ἀπὸ τοῦ 1903 εἶχε προΐδει οὐχὶ μόνον τὸν ρωσοϊπωνικὸν πόλεμον, ἀλλὰ καὶ τὴν ἔκβασιν αὐτοῦ. Ὑπὸ τὸν τίτλον «Παμμογγολισμὸς» προλέγων τότε τὴν ἐξέγερσιν τῶν Κιτρίνων ἐκαυτηρίαζε τὴν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς πατρίδος του διαφθορὰν καὶ κατέληγεν ὡς ἑξῆς: «Ἀναρίθμητοι (οἱ Κίτρινοι) ὡς αἱ ἀκρίδες καὶ ἄπληστοι ὡς αὐταί, κινούμεναι ὑπὸ δυνάμεως μυστηριώδους, ἐλαύνουσι πρὸς βορρᾶν. Ὦ Ρωσία! ἡ παρελθοῦσα δόξα σου τετέλεσται! Ὁ δικέφαλος ἀετὸς κατάκειται συντετριμμένος καὶ ὡς ἀθύρματα οἱ Κίτρινοι εἰς τὰ τέκνα των δίδουσι τὰ τεμάχια τῶν σημαιῶν σου!»

Ὁ Σολοβιέφ προβλέπει ἔτι εὐρυτέραν ἐν τῷ μέλλοντι κίνησιν τῶν Κιτρίνων καὶ ἀγῶνας τεραστίους, γιγαντομαχίας ἀφαντάστους.

Κάθε ἕνα τὸ δικό του.

Μίαν ἡμέραν ὁ Θεὸς βαρεθεὶς τὰ παράπονα τῶν διαφόρων λαῶν, ἀπεφάσισε νὰ θέσῃ τέρμα εἰς αὐτὰ καὶ προσεκάλεσε τοὺς λαοὺς νὰ τοῦ ὑποβάλωσι τὰς αἰτήσεις των.

Ἦλθον τὰ ἔθνη ὅλα πρὸ τῆς πύλης τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐζήτουν ἕκαστον ὅ,τι τοῦ ἤρεσε.

Ἡ Ἀγγλία ῥοσπὶφ καὶ βαμβάκι.

Ἡ Γερμανία πανεπιστήμια καὶ ζῦθον.

Ἡ Ἰταλία μακαρόνια.

Ἡ Γαλλία εὐθυμίαν.

Ἡ Τουρκία πιλάφι.

Τέλος ἦλθεν καὶ ἡ σειρὰ τῆς Ἑλλάδος.

Ἐγὼ θέλω ὡραῖον οὐρανόν, εἶπεν εἰς τὸν Θεόν.

— Θὰ τὸν ἔχῃς.

— Ἐκλεκτὸν οἶνον.

— Σοὶ παραχωρεῖται.

— Καλὴν Κυβέρνησιν.

— Ὦ! πάρα πολὺ ζητῆς ἀνέκραξε μετ' ὀργῆς ὁ Θεός· καταχρᾶσαι τῆς καλωσύνης μου.

Καὶ ἔκλεισε τὴν πύλην τοῦ οὐρανοῦ.

Κ' γιὰ αὐτὸ ὅμως ποτὲ δὲν κατώρθωσε ν' ἀποκτήσῃ Κυβέρνησιν τῆς προκοπῆς.

ΕΝΑΣ ΠΑΣΧΑΛΙΑΤΙΚΟΣ ΜΕΖΕΣ

Ἕνας Πασχαλιάτικος μεζὲς ἔξοχος τὴν γεῦσιν γίνεται ὡς ἑξῆς: Πέρνομεν ἕνα μποῦτι ἀρνί, τὴν κοιλίαν καὶ ὁλόκληρον τὸ ἐπίπλοον (κοινῶς μαντῆλι ἢ ξυγκιὰ) τοῦ ἀρνιοῦ. Πλύνομεν τὴν κοιλιὰ καλὰ σχίζοντες ταύτην εἰς τὸ μέσον. Τεμαχίζομεν τὸ κρέας μόνον εἰς μικρὰ τεμάχια ὅπως καὶ τὸν κημᾶν. Ἁπλώνομεν τὴν κοιλίαν ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ ἐπὶ τῆς κοιλίας ἁπλώνομεν τὸ μαντῆλι ἢ ξυγκιά, τῆς ὁποίας ἀποκόπτομεν τὰ ἄκρα διὰ νὰ εἶνε ἰσομεγέθης μὲ αὐτήν. Ἐπὶ τῆς ξυγκιᾶς τοποθετοῦμεν τὸ τεμαχισμένο κρέας τοῦ ἀρνιοῦ ἀναμὶξ μὲ ὀλίγα κουκουνάρια (ἐν ἐλλείψει τοιούτων μὲ ρύζι) προσθέτοντες ἁλάτι καὶ πιπέρι μαῦρο καὶ τὰ τεμάχια τῆς ξυγκιᾶς· κατόπιν συρράπτομεν τὰ ἄκρα τῆς κοιλιᾶς διὰ νὰ ποτελεσθῇ μία νέα τοιαύτη. Ὁ μεζὲς τοποθετεῖται ἁπλῶς καὶ ἄνευ ὕδατος ἢ βουτύρου εἰς τὸν νταβᾶν καὶ στέλλεται εἰς τὸν φοῦρνον διὰ ν ὰ σ ι γ ο β ρ ά σ ῃ.

Συνιστᾶται ἡ προσοχὴ τῶν μαγείρων νὰ μὴ ῥίψουν νερὸ εἰς τὸ μ ε ζ έ, καὶ τὸ ἐξωτερικὸν τῆς κοιλίας κατὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ μεζὲ νὰ μείνῃ πάλιν ἐξωτερικόν.

Λούκουλλος

ΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΜΑΣ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Εἰς τὴν μάχην τοῦ Ἔτιγγες, εἷς Ἄγγλος ἀξιωματικὸς ἐπὶ κεφαλῆς ἵλης ἱππικοῦ δὲν εἶχεν εἰμὴ μίαν μόνον χεῖρα, τῆς ἄλλης ἀποκοπείσης, δι' ἧς ἐκράτει τὸν χαλινὸν τοῦ ἵππου του. Ἐν τῇ θέρμῃ τῆς μάχης, νεαρὸς Γάλλος ἀξιωματικὸς ἡγούμενος στρατιωτικοῦ ἀποσπάσματος, ὥρμησεν ὅπως ἐπιτεθῇ κατ' αὐτοῦ, ἀλλ' αἴφνης παρατηρήσας ὅτι ἦτο μονόχειρ, ἀντὶ νὰ τὸν πλήξῃ τὸν ἐχαιρέτησεν ἱπποτικώτατα δι' αὐτῆς ταύτης τῆς σπάθης ἣν εἶχεν ἐγείρει κατ' αὐτοῦ.

⁂

Ὅτε ἐδέησε νὰ μεταφερθῇ εἰς Παρισίους τὸ σῶμα τοῦ μεγάλου Λατίνου ὑμνογράφου καὶ ποιητοῦ Σαντεῦλ, ἀποθανόντος ἐν Διζὼν ἐν ἔτει 1627, ὅπως ἀποφύγωσι τὰ βαρέα ἔξοδα τῆς μετακομιδῆς, τὸν ἔθεσαν ἐντὸς ξυλίνου κιβωτίου ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐπέγραψαν: «**Ἐμπορεύματα διάφορα**».

⁂

Ὁ διάσημος Γάλλος νομομαθὴς d'Aguessean ἠγάπα παραπολὺ τοὺς Ἕλληνας καὶ Λατίνους ποιητάς. Ἡ ἀναγνωσίς των ὑπῆρξε, κατὰ τὴν ἔκφρασίν του, τὸ πάθος τῆς νεότητός του. Ἡμέραν τινά, καθ' ἣν ἀνεγίνωσκεν ἕνα Ἕλληνα ποιητὴν μετὰ τοῦ διακεκριμένου ἑλληνιστοῦ Ἰωάννου Μπουαβέν:

— Σπεύσωμεν, εἶπε, μὴ τυχὸν ἀποθάνωμεν πρὶν ἢ ἀποπερατώσωμεν τὴν ἀνάγνωσιν!

ΤΑ ΦΩΣΦΟΡΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΖΩΑ

Αἱ ἀκταὶ τῆς Καλλιφορνίας φαίνεται ὅτι εἶνε τὸ ἄριστον πεδίον πρὸς μελέτην τῆς ἐν τῇ θαλάσσῃ ζωῆς, ἰδίως αἱ νῆσοι αἱ εἰς τὰς ἀκτὰς τοῦ μεγάλου Ὠκεανοῦ ἐκτεινόμεναι. Ἐκεῖ τὰ ὕδατα ἔχουσι καθαρότητα κρυσταλλικήν. Ἐπιτρέπουσιν εἰς τὸν ζωολόγον νὰ μελετήσῃ τὰ θαλάσσια ζῶα, τὰ ὁποῖα εἶνε ἐκεῖ καὶ παμπληθέστατα. Τὰ θαλάσσια θαυμάσια ἀποκαλύπτει εἰς νέον σύγγραμμά του ὁ καθηγητὴς Χόλδερ, ἀσχοληθεὶς ἰδίως ἐκεῖ εἰς τὰ φωτεινὰ ζῶα. Τοιαῦτα εἶνε μάλιστα τὰ ἀσπόνδυλα, τὰ ὁποῖα ἔχουσι ποικίλιαν χρωμάτων, μεγέθους καὶ ὡραίας κατασκευῆς. Ἐκ τούτων τὸ ὀνομασθὲν *πυρόσωμον* ἔχει ἰσχυροτάτην φωτιστικὴν ἰδιότητα.

Ἓν τοιοῦτον ἐκτάκτως μέγα καὶ φωτεινὸν ἡλιεύθη εἰς τὸν Κόλπον τῆς Ἀβαλὼν καὶ ἐφωτογραφήθη ὑπὸ τὸ ἴδιον αὐτοῦ φῶς. Ἐφαίνετο ὡς ἀστὴρ λάμπων εἰς τὸ βάθος 3 μέτρων. Ἐκεῖ καὶ ἐφωτογραφήθη, ἐπιπλώσαντος τοῦ Χόλδερ καὶ εἰδικὴν λέμβον κατασκευασθεῖσαν μὲ βάσιν ὑελίνην. Ἁλιευθεὶς κατόπιν ἠδύνατο νὰ ὀνομασθῇ *φωτεινὸς τοῦνος* ἢ φωτεινὴ παλαμίδα, διότι τῷ ὄντι εἶχε μέγεθος μεγάλης παλαμίδας. Ἀφοῦ ἐξήχθη τοῦ ὕδατος ὡς πύρινον ἐξηκολούθει ἀκόμη νὰ λάμπῃ, ἀνέδιδε δὲ ἀργυροπράσινον λαμπρὸν φῶς, ὅταν τις τὸ ἤγγιζε διὰ τῆς χειρός.

Ὁ Χόλδερ λέγει, ὅτι εἶνε ἀδύνατον διὰ λόγων νὰ περιγραφῇ ἡ ὡραιότης τοῦ ζώου τούτου, πρώτην φορὰν ἁλιευθέντος εἰς τὰ ἀμερικανικὰ παράλια. Ἓν τοιοῦτον *πυρόσωμα* ἔφερεν εἰς σκοτεινὸν δωμάτιον, ἐγγιζόμενον δὲ διὰ ῥάβδου ἀνέδιδε τοιοῦτο φῶς, ὥστε ἠδύνατο ὁ Χόλδερ νὰ ἀναγνώσῃ ὑπὸ τὸ φῶς ἐκεῖνο βιβλίον μεμεγάλα στοιχεῖα τυπωμένον. Τὴν τελειοτέραν ἐξέλιξιν λαμβάνουσι τὰ *πυροσώματα* ἐν τῇ παρὰ τὸν τροπικὸν θαλάσσῃ. Ἐκεῖ ἡλιεύθησαν τοιαῦτα 4 ποδῶν μήκους καὶ ἑνὸς ποδὸς περίπου διαμέτρου. Διὰ τὴν μεγάλην εὐκινησίαν τοῦ ζώου δύνατάι τις διὰ τοῦ δακτύλου νὰ γράψῃ γράμματα ἐπὶ τοῦ σώματός του, τὰ ὁποῖα ἀμέσως ἐπί τινα δευτερόλεπτα ἀναδίδουσι φῶς. Ὁ μέγας φυσιοδίφης Οὐμβόλδος ἐγνώριζε τὰ πυροσώματα καὶ γράφει ἐνθουσιαδῶς περὶ αὐτῶν παραβάλλων πρὸς ἀστέρας, οἵτινες φαίνονται ἐπιπλέοντες ἐπὶ τοῦ ὠκεανοῦ. Εἶνε τόσον λαμπρὸν τὸ φῶς των ἐνίοτε, ὥστε διακρίνονται εὐκόλως ἐν τῇ θαλάσσῃ πλέοντα. Τὸ χρῶμα τοῦ φωτὸς των εἶνε ποικίλον, ὑποπράσινον ἄνωθεν, ἐρυθρωπὸν κάτωθεν. Ζῶσι τὰ πυροσώματα οὐχὶ μεμονωμένα, ἀλλὰ κατὰ ὁμάδας καὶ ἀγέλας, ἀποτελοῦντα σειρὰν μακρὰν εἰσπλεόντων εἰς τὴν θάλασσαν, ὥστε τὸ ἄτομον ἐκεῖ χάνει τὴν αὐθυπαρξίαν του.

Ὄχι ὀλιγώτερον θαυμάσιον εἶναι ἕτερον φωτεινὸν ζῶον ἀπαντῶν εἰς τὰ παράλια τῆς Καλλιφορνίας, εἶδος βατράχου ἢ καρκίνου. Τὸ φῶς τὸ ὁποῖον ἀναδίδει εἶναι ποικίλον, ἐρυθροῦν, γαλάζιον, τριανταφυλλὶ καὶ πράσινον. Ζῇ εἰς πολὺ βάθος ὕδατος, πλέει δὲ εἰς τὰ βάθη τοῦ ὕδατος ταχύτατα.

Θαυμάσιον φῶς ἀναδίδουσι καὶ ἄλλοι ἐκεῖ ἰχθῦς, οἵτινες κατ' ἀγέλας ζῶντες σχηματίζουσι πλέουσαν ἄλυσον 3 μέχρις 6 μέτρων, ἡ ἄλυσος οὕτως αὕτη φαίνεται ὡς ὡραία φωτεινὴ γραμμὴ ἐν τῇ θαλάσσῃ, ποτὲ μὲν ἀργυρόχρωμος, ποτὲ δὲ ἐρυθρὰ ἢ γαλάζια.

Εἰς τὴν ἀκτὴν τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης ὁ Χόλδερ εὗρε τόσον φωτεινὰ θαλάσσια ζῷα, ὥστε εἰς ἔκτασιν 30 χιλιομέτρων ἡ θάλασσα ἐφαίνετο μακρόθεν ἀκτινοβολοῦσα, ὡς ἀκτινοβολοῦσιν οἱ πολύτιμοι λίθοι ὑπὸ τὸ ἡλιακὸν φῶς. Τὸ θέαμα τὴν νύκτα ἦτο ἐξόχως ἀπερίγραπτον.

Η ΠΡΟΙΚΟΣΚΕΥΗ
ΤΗΣ ΜΕΛΛΟΥΣΗΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ

Πολλοὶ καὶ πολλαὶ ἤδη ἐργάζονται πρὸς προπαρασκευὴν τῶν τοαλεττῶν τῆς μελονύμφου πριγκηπίσσης Ἕνας· καὶ ἐπειδὴ αὕτη τὸ πλεῖστον τῆς ζωῆς της μέχρι τοῦδε διῆλθεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν, φυσικὰ τὸ πλεῖστον τῆς προικοσκευῆς της παρήγγειλεν εἰς τοὺς μεγάλους ἐμπορικοὺς οἴκους τοῦ Λονδίνου. Τὸ γαμήλιον φόρεμα ὅμως δὲν θὰ γίνῃ εἰς τὴν Ἀγγλίαν, διότι τὰ νόμιμα τῆς ἱσπανικῆς αὐλῆς ἀπαγορεύουσιν αὐστηρῶς, ἵνα τὸ νυμφικὸν ἔνδυμα μιᾶς βασιλίσσης τῆς Ἱσπανίας ὑφανθῇ καὶ κατασκευασθῇ ἀλλαχοῦ ἢ ἐν τῇ χώρᾳ, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ βασιλεύσῃ. Θὰ ὑφανθῇ λοιπὸν τὸ μετάξινον ὕφασμα ἐν Μαδρίτῃ καὶ ἐκεῖ ἔπειτα θὰ κεντηθῇ ὑπὸ τῶν καλλιτεχνῶν τῆς χώρας.

Ἀμέσως ἅμα ἑτοιμασθῇ ἐκ ταπεινώσεως καὶ εὐσεβείας εἶνε ὑπόχρεως ἡ νύμφη νὰ ἀφιερώσῃ αὐτὸ εἰς τὴν Θεοτόκον, καὶ θὰ τὸ λάβῃ καὶ ἐνδυθῇ τὴν τελευταίαν ὥραν ἀπὸ τοῦ ἀλταρίου καὶ τοῦ ναοῦ τῆς Παρθένου Μαρίας.

Τὰ ἀσπρόρρουχα παρηγγέλθησαν ἐν Λονδίνῳ, εἰς διάφορα καταστήματα, διότι εἶνε πλεῖστα καὶ πρέπει εἰς ἕνα μῆνα νὰ εἶνε ἕτοιμα ὅλα. Δὲν θὰ τὰ ράψῃ ραπτομηχανή, ἀλλὰ μόνον χεῖρες· θὰ εἶνε δὲ θαυμασίας λεπτότητος καὶ πολυτελέστατα.

Ἐπειδὴ ἡ ὑπερβολικὴ ζέστη τοῦ ἱσπανικοῦ κλίματος μόνον ἐλαφρὰ ἐνδύματα ἐπιτρέπει, παρηγγέλθησαν πλεῖσται τοαλέττται πρωΐας καὶ ἀπογεύματος ἐκ λεπτοτάτης μουσελίνας, μὲ πολλαῖς σούραις καὶ πολυτιμότατατς πλείσταις δαντέλλαις.

Θαῦμα ἰδέσθαι εἶνε ἐν γένει ἡ δαντέλλαις τῆς νύμφης, διότι πολλαὶ αὐτῶν εἶνε κληρονομία τῆς βασιλίσσης τῆς Ἀγγλίας Βικτωρίας. Ἐπίσης πολλὰ εἶνε τὰ κασμίρινα καὶ ἄλλων ὑφασμάτων παραγγελθέντα ἐνδύματα. Ταῦτα παρηγγέλθησαν εἰς Παρισίους. Δαντέλλαι πολλαὶ παρασκευάζονται καὶ εἰς τὴν Ἰρλανδίαν. Ὡς πρὸς τὰ καπέλλα ἀρέσει τὸ Λονδίνειον γοῦστο εἰς τὴν πριγκήπισσαν, διότι ἀπὸ παιδικῆς ἡλικίας εἰς τὸ Λονδῖνον τὰ κατεσκεύαζε. Δὲν τῇ ἀρέσκουν καπέλλα, τὰ ὁποῖα κτυποῦν εἰς τὸ μάτι· ἀλλ' εὑρίσκει ὅτι τῆς πηγαίνουν τὰ μεγάλα καπέλλα μὲ πολλὰ πτερά.

ΑΚΑΝΘΩΝ

Εἰς ἀνυπόφορον ποιητὴν

Τὸ ποίημά σου ἤκουσα! λαμπρόν! μὰ τί τὰ θέλεις,
Μὲ συγκινεῖ πλειότερον σὰν... δὲν τὸ ἀπαγγέλλεις.

Εἰς νεαρὸν Ἀσκληπιάδην

Εἶσαι θεός, μὰ τὸν θεόν, καὶ περὶ θεὸς ἂν θέλῃς,
Ἀφοῦ τὰ πλάσματά του σὺ κατὰδιαβόλου στέλλεις!
Ἂν ὁ θεὸς ἀπ' τὸ μηδὲν ἀνθρώπους ξεφουρνίζει,
Ἀλλὰ ἡ ἐξοχότης σου πάλιν τοὺς μηδενίζει!

Εἰς ὠρυόμενον ἀοιδὸν

Πῶς τραγουδεῖς ἐξαίρετα καὶ σὺ δὲν ἀμφιβάλλεις,
Μὰ ψάλλεις πειὸ γλυκύτερα ἀκόμα σὰν . . . δὲν [ψάλλεις.

Εἰς ἀνοικονόμητον εὐφυολόγον

Ὅλοι τὸν λέγουν ἔξυπνον κι' ὁ κόσμος δὲν πλα- [νᾶται,
Κ' ἐγὼ τὸν βλέπω ἔξυπνον ὁπόταν δὲν ... κοι- [μᾶται.

Εἰς τὸν φίλτατον Ἄγγελον Βλάχον

(Χάριν λεκτικῆς ἐπανορθώσεως)

Παράδοξον καὶ Ἄγγελος καὶ Βλάχος νὰ καλῆται,
Ἐνῷ σὺ οὔτε ἄγγελος, ἀλλ' οὔτε βλάχος εἶσαι.

Ἑωσφόρος

ΙΑΜΒΟΙ ΚΑΙ ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ

Ἀπὸ κάπου τὰ ξέθαψα
Μιὰ μέρα ξεχασμένα
Χαρτιά, σὰν φύλλα κίτρινα
Λόγια μισοσβυσμένα.

⁂

Τοῦ πατέρα μου γράμματα
Ποῦ ἀγάπης νέο βλαστάρι
Στὴν παιδούλα μητέρα μου
Τἄγραφε, πρὶν τὴν πάρῃ.

⁂

Ὦ λείψανα, ποῦ σπέρνετε
Μιὰ βαθύτερη θλίψι
Κι' ἀπ' τῶν τρανῶν πανάρχαιων
Ἐρειπίων τὰ ὕψη!

⁂

Τοῦ πατέρα μου γράμματα,
Ξερόφυλλα τριμμένα,
Ριγμένα' ἀπὸ τὸ χλωρόδενδρο
Τῆς Ἀγάπης, Ὠϊμένα!

⁂

Σὰ φωλιᾶς ψιθυρίσματα
Μοῦ μιλᾶτε, σὰ στόμα
Κελαϊδεῖτε φιλήματα,
Καὶ μοῦ δείχνετ' ἀκόμη

⁂

Τὸν ἴδιο ἐμένα, ἀγέννητο
Νὰ πολεμῶ αὐτοῦ πέρα
Ἀπ' τὰ σκότη τοῦ ἀνυπάρκτου
Γιὰ νὰ βγῶ στὴν ἡμέρα!

Κωστῆς Παλαμᾶς

Νηρίτιον, Ἰθάκην.—Δὲν ἔχετε κανένα δίκαιον, οὔτε σχέσιν κἂν ἔχει ἡ γλῶσσα τῆς περὶ οὗ ὁ λόγος παληοφυλλάδας μὲ τὰ ὑπὸ τοῦ κ. Φωτίου Γιοφύλλη γραφέντα. Τὸ «Ποντικονῆσι» τοῦ κ. Γιοφύλλη ἦτο μία εἰκὼν παρμένη ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν Πινακοθήκην. Μία εἰκὼν δὲ ὅσον περισσότερον φθάνει 'ς τὸ φυσικόν, τόσον καλλίτερη νομίζομεν ὅτι εἶναι. Ἡ τοπικὴ γλωσσικὴ λοιπὸν διάλεκτος τῆς περιγραφῆς τοῦ κ. Γιοφύλλη δὲν ἦσαν παρὰ μερικοὶ βαθεῖς καὶ ἐκφραστικοὶ χρωματισμοὶ καὶ πλησιάζοντες εἰς τὸ πρωτότυπον. Ἡμεῖς δὲν παρουσιάσαμεν τὸ γραφὲν ὡς κανένα λογοτεχνικὸν καλλιτέχνημα ἀλλὰ ὡς ἀπεικόνισιν ἑνὸς μέρους τῆς Κερκύρας, τὸ τοιοῦτον δὲ δὲν ἔχει σχέσιν μὲ τὴν ἐπίσημον γλῶσσαν τοῦ Α. Ο. Δ. Ο., ἥτις εἶνε ἡ ὁμιλουμένη. Τοιαῦτα δὲ ὅσον περισσότερον τοπικὸν χρωματισμὸν ἔχουν τόσον ἐκφραστικώτερα εἶναι. Ἄλλως τε πρόκειται περὶ γλωσσικοῦ ἰδιώματος ὑπάρχοντος καὶ ὄχι πλαστοῦ τοιούτου. Οὔτε ἀνελάβαμεν τὴν γλῶσσαν τοῦ ὄχλου καὶ τὰς διαστρεβλωθείσας ἀπὸ τὴν ἀμάθειαν καὶ ἀγραμματωσύνην λέξεις διὰ νὰ τὰς ἀνεβάσωμεν ὡς ἐπίσημον γλῶσσαν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ἡ παληοφυλλάδα ὅμως αὐτὸ ἔχει ὡς πρόγραμμά της. Ἠκούσατε σεῖς ποτὲ χωρικὸν νὰ προφέρῃ τὰς λέξεις «μαγνάδι τῆς κάπαρης», «οὐρανοθέμελο», «νεροθεμέλιωτο!», «ὀρπίδα», (ἐλπίδα), «ἀπορπισιὰ (ἀπελπισία)» «φτῶμα (πτῶμα») «ἀποκατινὰ (ὑπόλοιπα)» «φτηνὸ (πτηνὸν)» καὶ νομίζετε ὅτι πρέπει νὰ υἱοθετήσωμεν τὰς λέξεις ὡς αἱ «Νεροδικεῖο (εἰρηνοδικεῖο)», «ἀστρονόμος (ἀστυνόμος)», «Οὐρνουδίκης (εἰρηνοδίκης)» «Γήλιους (Ἥλιος)», «διαφεντῆς (διευθυντής)» καὶ ἄλλας ὧν οὐκ ἔστι ἀριθμὸς καὶ διάθεσις πρὸς ἀναγούλαν;

Ἠθέλατε σεῖς νὰ μὴ λέγεσθε «Ἕλλην» ἀλλὰ «Ρωμηός», ὡς ὑποστηρίζουν καὶ προσπαθοῦν νὰ ἐπιβάλλουν αὐτοί;

Ἀγγουρολογιώτατον, ἐνταῦθα. — Καλὰ καὶ αὐτὰ καὶ τὰ δημοσιεύομεν.

Τῶν ἀγώνων

Πάντα γιὰ τοὺς Ἀγῶνας αἰσίως προχωροῦν,
κι' ἐργάζονται γιὰ τούτους ὅλοι ὅσοι μποροῦν,
τὸ Στάδιο καὶ τἄλλα μὲ βία ἑτοιμάζονται,
κι' ἀγωνισταὶ ποικίλοι ὁλομερὶς γυμνάζονται.

Μὰ περὶ τιμῆ μεγάλη ἀπ' ὅλα ἔχει ὅμως
ἐκεῖνος ὁ σπουδαῖος τοῦ Μαραθῶνος δρόμος,
γιὰ τοῦτον μὲ τὰ μοῦτρα καθεὶς μας τώρα πέφτει
σὰν νὰ μᾶς ἔχουν νέφτι.

Τρέχουν νὰ συνειθίσουν μεγάλοι καὶ παιδάκια,
καὶ μερικοὶ γυρίζουν γιὰ μπρόβες στὰ σοκάκια,
καὶ ἀρὸ χωριάτες λένε, προχθὲς σὰν ἀστραπή,
πῶς πῆγαν ἀπ' τὸ Λιόπεσι ἕως τὸ Κορωπί.

Μὲ τούτη τὴν τρεχάλα ὅλοι θὰ μᾶς θαυμάσουν,
κι' οἱ Βούλγαροι θὰ πάρουν ὅταν τὸ μάθουν τρόμο
κι' οἱ ξένοι ποῦ θαρθοῦνε σὰλήθεια θὰ τὰ χάσουν
*κι' ἐν θαυμασμῷ θὰ κράζουν — **Μὰ τοῦτοι πῆραν [δρόμο!...***

Ἡ καθαριότης

Μὲ τἄλλα ποῦ 'τοιμάζουν γιὰ τοὺς Ἀγῶνας [τώρα
καὶ ἡ καθαριότης
Ἐτάραξε λιγάκι τὴν κλασσικήν μας χώρα
κι' ἀρχίζει νὰ φωνάζῃ ὁ κάθε πατριώτης.
Φωνάζουν τοῦ δημάρχου διὰ νὰ καθαρίσῃ
κι' ἐκεῖνος ἀπαντάει, πῶς προσεχῶς θἀρχίσῃ.

Ἀλλὰ οἱ δρόμοι μένουν ὡς πάντοτε ἄκόμα
πνιγμένοι μὲς στὴ βρῶμα
κι' ὡς ὅτου τέλος πάντων μὲ ὅλα τὰ σωστά,
ὁ δήμαρχος στοὺς δρόμους τὴν προσοχὴ νὰ [στρέψῃ,
νομίζω πῶς τοὺς ξένους, ποῦ θἄρθουν, περὶ [μπροστά,
ἡ βρῶμα θὰ **πασστρέψῃ!**

Ἀμβρακιώτιδα αὔραν. Ἐνταῦθα.—Στείλατέ τομας νὰ τὸ δοῦμε. Αἱ ἀπαντήσεις δημοσιεύονται καθὼς βλέπετε.

Α. Διακογιάννην Κάϊρον.—Μὰ γιατὶ μᾶς τὰ στέλλετε τμηματικῶς; αὐτὸ μᾶς ἀπασχολεῖ ὀχι ὀλίγον.

Ζῆτα Κρουπ. Θήβας.—Εἴμεθα ἐντελῶς ἀδιάφοροι καὶ ὡς ἄτομα καὶ ὡς περιοδικόν. Αἱ ἐκλογαὶ καὶ οἱ φανατισμοὶ ὑπάγονται εἰς τὰς καθημερινὰς συναδέλφους. Τὰ ζητούμενα φύλλα στέλλομεν ἀπόψε. Θὰ λάβωμεν τὴν... ἐπιφύλαξιν ἣν μᾶς συνιστᾶτε!

Ε. Δ. Μαζαράκην. Ἐνταῦθα.—Εἰς τὸ προσεχές.

Chevalier de Montes Blancs. *Ἡράκλειον Κρήτης.* Καὶ ἡμεῖς αὐτὸ θέλομεν, νὰ ἔχωμεν τακτικὰ ἀλληλογραφίαν. Ἀπείρους εὐχαριστίας διὰ τὰς ὑπὲρ τὸ Α. Ο. Δ. Ο. ἐνεργείας σας καὶ ἀγάπην σας. Τὰ συγχαρητήριά μας διὰ τὴν ἐκλογήν. Μὰ τί Τοῦρκοι ἢ Βούλγαροι κυβερνοῦν αὐτοῦ κάτου διὰ νὰ ἀπαγορεύσουν σύστασιν Συλλόγου ὡς ὁ ἰδικός σας; ἢ μήπως δὲν ἠννοήσαμεν καλὰ τὴν ἐπιστολήν σας. Τὰ σταλέντα θὰ δημοσιευθοῦν.

Διεύθυνσιν «Ζιζανίου», Κεφαλληνίαν. — Σᾶς συγχαίρομεν διὰ τὸ σπιρτόζο φύλλο σας. Δὲν ἐννοήσαμεν ὅμως καλὰ τί ζητεῖ ὁ κ. Δ. Μουντάκης.

ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΕΛΠΙΔΕΣ

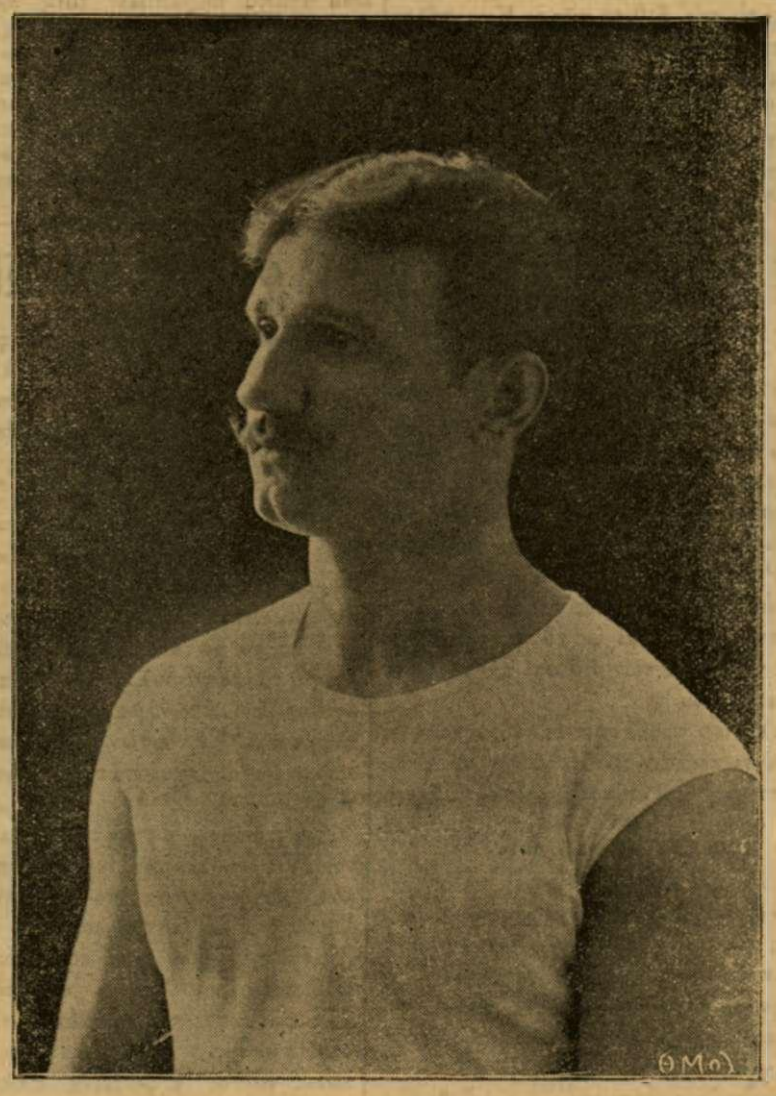

Ο ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ

Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα Ὀλυμπιονίκης

Τοιαῦται πληροφορίαι μόνον ἐπὶ πληρωμῇ δύνανται νὰ δημοσιευθοῦν.

Ἀρτανιάν, Ἀλεξάνδρειαν-Αἴγυπτον.—Σᾶς εὐχαριστοῦμεν πολὺ δι' ὅσα [κολακευτικὰ γράφετε διὰ τὸ Α. Ο. Δ. Ο. Τὸ σαλόνι δημοσιεύεται.

κ. Νίκον Σ. Γκινόπουλον. Ξυλόκαστρον.—Προσπαθῆτε εἰς τὰς μεταφράσεις σας νὰ ἐκλέγητε εἰ δυνατὸν θέματα ὄχι ἐρωτικά. Δημοσιεύομεν τὸ τοῦ Heine.

Τὸ μεγαλείτερο φεῖδι

Μοῦπες μικρὴ πῶς τὰ τραγούδια μου
εἶνε ὁλόπικρα, φαρμακωμένα
Μὰ τὰ φαρμάκια σὺ τὰ ἔχυσες
στὰ στήθη μου ποῦ ἦταν ἀνθισμένα.
Ὦ! ναί, ἀλήθεια τὰ τραγούδια μου,
εἶναι ὁλόπικρα, φαρμακωμένα,
Γιατ' ἔχω τόσα φείδια 'ς τὴν καρδοῦλα μου,
Κι' ἀπ' ὅλα μεγαλείτερο—Ἐσένα!...

(Ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ).

κ. Κ. Γ. Λαγουμιτζάκην. Κρήτην.—Εὐχαριστοῦμεν πολὺ καὶ ἀναμένομεν ἀπάντησιν εἰς ὅ,τι σᾶς ἐρωτήσαμεν.

κ. Θ. Ι. Μπακογιαννόπουλον. Λαμίαν.—Καὶ ἀσφαλῶς θὰ δηλητηριασθῶσι ἐὰν προφθάσουν νὰ μὴ πεθάνουν ἀπὸ ὑπερφόρτωσιν τοῦ στομάχου. Δημοσιεύει τὸ σαλόνι.

κ. Π. Χ. Γουρζῆν. Λευκάδα.—Ἐλήφθησαν

Νυκτοκόρακα. Ἐνταῦθα.—Θὰ γίνῃ ὅπως ἐπιθυμεῖτε.

Μπερτόλδον. Ἐνταῦθα. Δημοσιεύεται.

Φιλόπατριν Λευκωσίαν, Κύπρον.—Δημοσιεύομεν τὸ σταλὲν ποίημα τοῦ κ. Σ. Ματσοῦκα τὸ ὁποῖον τόσον θαυμάζεται.

Ἐθνικοὶ παλμοὶ

Σὲ κάθε πέτρα ποῦ διάβηκα
Σὲ κάθε μονοπάτι
Μοῦ φτερουγίζαν τὴν ψυχή,
Μοῦ θάμπωναν τὸ 'μάτι,
Τῆς Κύπρου τὰ ὑπερήφανα
Κι' ἀθάνατα παιδιὰ
Ποῦ ἕνα ὅρκο ἐκάνανε
Γιὰ τὴν Ἐλευθεριά.

. . . . . .

Καὶ τώρα μοῦ ἀπέμεινε
Ἀπὸ τὰ κάλλη ἐκεῖνα
Τὸ πρῶτο ποῦ μὲ ἔφερε
Εἰς τ' ἀκρογιάλι κῦμα!!

Κογιονάρην. Ἰθάκην.—Δημοσιεύονται αἱ ἀπαντήσεις σας εἰς τὸ σαλόνι. Νὰ δοῦμε τώρατί θὰ κάμῃ ὁ *Κουκουβίνος.*

Μπερτολδῖνον Ἐνταῦθα.—Μήπως εἶναι προσβλητικὸν αἱ φουστανέλλες; αὐτὰ δὲν ἐπιτρέπονται εἰς Ἕλληνα διὰ τὸ ἐθνικόν του ἔνδυμα τὸ ὁποῖον σέβονται καὶ λαχταροῦν καὶ οἱ ξένοι. Τὰ ἄλλα θὰ δημοσιευθοῦν ὅλα.

κ. Γ. Α. Παπαχαντζῆν. Πάτρας.—Δημοσιεύεται τὸ σαλόνι.

Ἡράνθιμον. Ἐνταῦθα.—Πράγματι θὰ εἶναι ἔξοχον.

Μογγόλον Σῦρον.—Καλὸν καὶ τὸ δημοσιεύομεν.

Ἡ στάνη

Ἐνῷ χαλοῦν καὶ κτίζουνε ἀκόμη
καὶ πυρετὸς τοὺς ἁρμοδίους πιάνει
κάποιος στὴ μέση πέταξε τὴ γνώμη
νὰ φέρουνε στὸ Στάδιο μιὰ στάνη
καὶ μὲ τυρὶ γιαοῦρτι καὶ φλογέρα
οἱ ξένοι νὰ εὐφραίνωντ' ἐκεῖ πέρα.
— Μ'αὐτὸς ποῦ δίνει τέτοια συμβουλή,
ἐξέχασε τὴ στροῦγγα τὴ Βουλή!

Στείλατέ μας Κρητικὰ ἔθιμα τὰ ὁποῖα εἶναι ἄγνωστα ἐδῶ εἰς τὴν Ἑλλάδα.

ΤΟ ΣΑΛΟΝΙ ΤΟΥ Α.Ο.Δ.Ο.

Τὸ **Ἡράνθεμον** ἐκ τῶν σταλεισῶν ἀπαντήσεων εἰς τὴν ἐρώτησίν του «τί εὐχαριστεῖ περισσότερον ἕνα μαθητὴν» βραβεύει τὴν τῆς **Ἀμβρακιώτιδος αὔρας** πρὸς ἣν ἀπέστειλε καὶ τὸ βραβεῖον συνιστάμενον ἐκ δέκα καλλιτεχνικωτάτων κάρτ-ποστάλ.

Εἰς τὴν αὐγοερώτησιν τοῦ **Κουκουβίνου** ἀπαντᾷ ὅτι ταῦτα ἦσαν 31.

Ὁ κ. **Γ. Παπαχατζῆς** εἰς τὰς ἐρωτήσεις τοῦ Κουκουβίνου ἀπαντᾷ ὅτι:

1) Αἱ γέρανοι αἵτινες δὲν ἵπτανται εἶνε τὰ γνωστὰ ἄνθη «γεράνια».

2) Τόξα μὴ ἐξακοντιζόμενα εἶνε τὰ ἠλεκτρικὰ τόξα τοῦ φωτισμοῦ.

3) Ἀσταχὸς μὴ πατήσας ποτὲ εἰς τὸ ὕδωρ εἶνε ἡ κωμόπολις τοῦ Ξηρομέρου Ἀστακός.

4) Κάνθαρος μένων αἰωνίως ἀκίνητος εἶνε τὸ λοιμοκαθαρτήριον «Κάνθαρος».

5) Σκορπιὸς ζῶν ἄνευ τροφῆς καὶ μηδένα δήξας ποτὲ εἶνε ὁ ὁμώνυμος ἀστερισμός.

6) Ἰτέαι ἄνευ κορμῶν, κλάδων καὶ φύλλων εἶνε ἡ πόλις Ἰτέα.

7) Ἀετὸς μὴ δυνάμενος νὰ ἵπταται εἶνε ἡ κωμόπολις τῆς Τριφυλλίας «Ἀετός».

8) Λύρα ἥτις δὲν εἶνε μουσικὸν ὄργανον εἶνε ἡ πολυφίλητος στερλίνα λίρα.

9) Φοίνικες μὴ ὄντες ἐδώδιμοι εἶνε οἱ τῆς Φοινίκης κάτοικοι.

10) Κορώνη μὴ κρώζουσα εἶνε ἡ πρὸς Ν τῆς Πύλου κωμόπολις Κορώνη.

11) Αἴξ ἄνευ κεφαλῆς, τριχῶν, δέρματος κλπ. εἶνε ἡ ἀρχαία πόλις.

14) Ζυγὸς μὴ χρησιμοποιηθεὶς πρὸς ἕλξιν ἢ στάθμισιν εἶνε ὁ τῆς δουλείας.

16) Δίδυμοι μὴ γεννηθέντες εἶνε ὁ Κάστωρ καὶ ὁ Πολυδεύκης (ἀστερισμός).

17) Ἰχθύες ζῶντες ἄνευ ὕδατος εἶνε ὁ ὁμώνυμος ἀστερισμός.

18) Ἡ γρηοῦλα εἶχεν εἰς τὸ καλάθι της 37 αὐγά.

Ἡ **Ἀμβρακιῶτις αὔρα** ἐρωτᾷ:

«Ποῖον ἥρωα ἢ βασιλέα οἱ Μεγαρεῖς ἐπολιτογράφησαν σμμπολίτην;»

Ὁ **Ζ. Κρουπ** ἀπαντᾷ εἰς τὸν **Κουκουβῖνον** ὅτι τὰ αὐγὰ τῆς γρηᾶς ἦσαν 31.

Ὁ κ. **Κ. Λαγουμιτζάκης** λύει ἐπιτυχῶς μόνον τὴν περὶ τοξότου ἐρώτησιν τοῦ Κουκουβίνου, διαπεραιῶν πρῶτον τοὺς ἄνδρας.

Προτείνει δὲ τὰς ἑξῆς ἐρωτήσεις:

1) Ἕνα καὶ ἕνα πόσα κάνουν; 2) Τί εἶνε βαρύτερον μιὰ ὀκᾶ βαμπάκι ἢ μιὰ ὀκὰ μολύβι; 3) Διατί ὁ κυνηγὸς ζητεῖ τὸν λαγόν; 4) Πῶς δυνάμεθα νὰ διατρέξωμεν τὸν γῦρον τῆς γῆς εἰς 24 ὥρας. 5) Πῶς δυνάμεθα νὰ ὑπερασπίσωμεν μὲ 200 στρατιώτας φρούριον ἔχον σχῆμα τριγώνου διαθέτοντες αὐτοὺς οὕτως ὥστε εἰς κάθε πλευρὰν τοῦ φρουρίου ν' ἀντιστοιχοῦν 100 ἄνδρες;

Ἐπίσης δὲ καὶ τὸ ἑξῆς πρόβλημα:

Δύο ζητιάνοι ἐμάζευσαν ἐκ τῆς ἐπαιτείας των 10 ὀκάδας ἐλαίου τὸ ὁποῖον ἔθεσαν εἰς τρία ἀγγεῖα, ἐξ ὧν τὸ ἓν ἐχώρει 10 ὀκάδας, τὸ ἕτερον 5 καὶ τὸ τρίτον 3. Οὗτοι ἦλθον εἰς φιλονεικίαν καὶ ἠθέλησαν νὰ μοιρασθοῦν τὸ λάδι, ἀλλὰ μέτρα δὲν εἶχον πῶς λοιπὸν θὰ τὸ κάμουν διὰ νὰ πάρῃ ἕκαστος ἀκριβῶς τὸ ἥμισυ;

Ὁ λύων τὰς περισσοτέρας ἀσκήσεις θὰ λάβῃ 10 καλλιτεχνικώτατα κάρτ-ποστὰλ Κρήτης.

Ὁ **Ἀργολικὸς Ζέφυρος** λύει τὸ πρόβλημα τοῦ ποιμένος τοῦ **Κουκουβίνου** καὶ ἀπαντᾷ ἐπιτυχῶς εἰς τὰς ἐρωτήσεις του περὶ «Μελισσίου», «Συκιᾶς» κ.λ.π. «Νησίου» «Λεονταρίου» καὶ «Μύλου» τοῦ ἰδίου, τὰς δημοσιευθείσας τὴν 26 Φεβρουαρίου.

Εἰς δὲ τὰς δημοσιευθείσας τὴν 5 Μαρτίου ἀπαντᾷ τὰ ἑξῆς:

1) Εἷς χείμαρρος ὁ χίμαρος—λέξις ἀρχαία σημαίνουσα νεαρὸν τράγον.

4) Ὁ ἀστερισμὸς Τοξότης.

6) Ἡ Ἀλυσσὸς - κώμη πλησ[illegible] τῶν Πατρῶν.

11) Αἱ ἀκτῖνες τῶν τροχῶν [illegible]

Ἐρωτᾷ δὲ τὰ ἑξῆς:

1) Ποῖον ἐπίθετον ἀπὸ τὸ συνήθη εἰς τοὺς Ρωμηοὺς καρκινικῶς—ἤτοι ἐκ τοῦ τέλους ἀναγιγνωσκόμενον μένει καὶ σημαίνει τὸ αὐτό;

2) Ποία λέξις ἑλληνικὴ γράφεται μὲ 7 π;

3) Ποῖος σκύλος δὲν δαγκάνει;

4) Ποία λέξις λέγει ὅτι ἀρχίζει ἀπὸ Χ, ἐνῷ δὲν ἀρχίζει;

5) Τὸ 4 δὲν εἶνε 4 ἀλλ' 7, τὸ 8 δὲν εἶνε 8 ἀλλὰ 4. Πῶς τοῦτο;

6) Εἰς ποίαν κωμόπολιν τῆς Πελοποννήσου δὲν ἔπρεπε νὰ ὑπάρχουν ὄρνιθες;

7) Ποία θεὰ τῶν ἀρχαίων ἐστὶ γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου;

8) Δύο ἄνθη κάμνουν θάλασσαν;

Πρόβλημα

Κάποιος εἰσῆλθεν εἰς ὡραῖον πορτοκαλεῶνα, ὃν ἐφύλαττον τρεῖς φύλακες· ἐπέτρεψαν εἰς αὐτὸν νὰ κόψῃ πορτοκάλλια, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ἑξῆς ὅρον: Νὰ κόψῃ τόσα, ὥστε νὰ δώσῃ εἰς τὸν α' φύλακα τὰ ἡμίση καὶ μισὸ ἀκόμη, χωρὶς νὰ κόψῃ πορτοκάλλι· εἰς τὸν β' τὰ ἡμίση τῶν ὑπολειφθέντων καὶ μισὸ ἀκόμη, χωρὶς πάλιν νὰ κόψῃ πορτοκάλλι καὶ εἰς τὸν γ' τὰ ἡμίση ἐπίσης τῶν ὑπολειφθέντων καὶ μισὸ ἀκόμη χωρὶς νὰ κόψῃ πορτοκάλλι καὶ αὐτὸς νὰ ἐξέλθῃ μὲ ἓν μόνον πορτοκάλλι. Πόσα ἔπρεπε νὰ κόψῃ;

Εἰς τὸν α' λύτην δωρεῖται ἓν ἑκατομμύριον... συγχαρητήρια ἢ τὰ δολάρια τοῦ θείου του..... Ροκφέλερ.

Ὁ **Ἀρτανιὰν** ἔλυσε τὸ περὶ λύκου καὶ προβάτου αἴνιγμα τοῦ Κουκουβίνου. Ἐπίσης καὶ τὸ περὶ ὠῶν τῶν κυνηγῶν λέγων ὅτι αὐτὰ ἦσαν 81 ὁ α' ἔφαγε 27, ὁ β' 18 καὶ ὁ τρίτος 12.

Ἐπίσης καὶ τὸ περὶ ἀνδρογύνου λέγων, ὅτι πρῶτον ἐπιβιβάζεται τὸ ἓν ἀνδρόγυνον καὶ διαπεραιοῦται εἰς τὴν ἀπέναντι ὄχθην ὅπου μένει ἡ κυρία ὁ δὲ σύζυγος ἐπιστρέφει καὶ διαπεραιοῦται τὸ βόν· ὁ σύζυγος καὶ αὐτοῦ ἐπιστρέφει καὶ ἐπιβιβάζει τὸ τρίτον κλπ.

Ὁ **Φῶτος Γιοφύλλης** ἐρωτᾷ τοὺς ἀναγνώστας τοῦ Α. Ο. Δ. Ο. ποῦ, ὑπὸ τίνων καὶ πότε ἱδρύθησαν τὰ ἀρχαιότερα Ἑλληνικὰ τυπογραφεῖα, ποῦ δυνάμεθα νὰ εὕρωμεν πληροφορίας περὶ αὐτῶν, καὶ ποία εἶνε ἐν συντόμῳ ἡ ἱστορία ἑκάστου αὐτῶν.

Ὁ **Νυκτοκόραξ** προτείνει τὸ ἑξῆς: Τρεῖς ἀδελφοὶ ἐπῆγαν εἰς τὸ λουτρὸν καὶ ἐλούσθησαν. Ὅταν ἐπῆγαν νὰ πληρώσουν καὶ φύγουν ὁ διευθυντὴς τοῦ λουτροῦ τοὺς εἶπε:

— Πηγαίνετε κάθε ἕνας εἰς τὸ συρτάρι μου, μετρῆστε ὅσα χρήματα εἶνε μέσα, βάλτε ἄλλα τόσα, πάρτε 40 λεπτὰ γιὰ ρέστα καὶ φύγετε.

Οἱ τρεῖς ἀδελφοὶ κατὰ σειρὰν ἔκαμαν ὅτι τοὺς εἶπεν ὁ Διευθυντὴς τοῦ λουτροῦ, ὅταν ὅμως ἐκεῖνος ἐπῆγεν εἰς τὸ συρτάρι του εἶδεν ὅτι πεντάρα δὲν τοῦ ἔμεινε μέσα. Πόσα χρήματα εἶχε ἐκεῖ;

ΤΥΠΟΙΣ Π. Α. ΠΕΤΡΑΚΟΥ